

Mikro Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Analiza ekonomiczna	
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Nauk Społecznych, Zakład Ekonomii	
3.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne E.168.4.W E.168.4.W	Studia niestacjonarne
4.	Język przedmiotu	polski	
5.	Typ przedmiotu	obowiązkowy do zaliczenia semestru	
6.	Rok studiów, semestr	II rok IV semestr	
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	dr inż. Monika Krawczyk	
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot		
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady, ćwiczenia	
10.	Wymagania wstępne	Znajomość podstaw rachunkowości	
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne W -15 ćw - 15	Studia niestacjonarne
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Studia stacjonarne ECTS 2 – w ECTS 1 - ćw	Studia niestacjonarne
13.	Metody dydaktyczne	- Wykład - Metody podające (prezentacja multimedialna). - Ćwiczenia- (studium przypadków z zakresu poruszanej tematyki). - konsultacje (zarówno regularne, jak też organizowane w indywidualnych przypadkach) - formy kształcenia na odległość (jeżeli są stosowane) – nauczanie zdalne na platformie MsTeams – zajęcia synchroniczne (wykład z prezentacją) - e-learning	
14.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	Wykład - pisemny egzamin w formie testu. Ćwiczenia - aktywne uczestnictwo w zajęciach (mierzone liczbą praktycznie rozwiązywanych problemów poruszanych na ćwiczeniach). oraz wykonanie projektu – wstępna i wskaźnikowa ocena podmiotu gospodarczego.	

15.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		Wykłady: Pojęcie, zakres i funkcje analizy. Metody analizy ekonomicznej. Bilans przedsiębiorstwa – wstępna analiza bilansu. Przepływy pieniężne – wstępna ocena gospodarowania środkami pieniężnymi. Rachunek zysków i strat – dynamika i struktura przychodów oraz kosztów. Wzorcowe układy nierówności. Analiza wskaźnikowa – pojęcie, zadania. Analiza rentowności. Analiza zadłużenia. Analiza płynności. Analiza sprawności działania. Źródła finansowania działalności. Koszt pozyskania kapitału. Ocena przedsięwzięć inwestycyjnych. Ocena przedsiębiorstwa w warunkach gospodarki rynkowej. Ćwiczenia: Wstępna analiza bilansu - budowa bilansu analitycznego. Bilans, jako źródło danych do oceny zarządzania majątkiem trwałym i majątkiem obrotowym przedsiębiorstwa.. Bilans, jako źródło danych do oceny zarządzania strukturą kapitałów w przedsiębiorstwie Rachunek zysków i strat, jako źródło oceny kondycji finansowej przedsiębiorstwa. Analiza dynamiki i struktury przychodów i kosztów przedsiębiorstwa. Analiza rachunku zysków i strat – wariant porównawczy i kalkulacyjny. Zakres, metody i warianty sporządzania rachunku przepływów pieniężnych. Rachunek przepływów pieniężnych – studium przypadków. Analiza sytuacji finansowej przedsiębiorstwa. Analiza sprawności zarządzania majątkiem przedsiębiorstwa. Analiza rentowności przedsiębiorstwa. Analiza sytuacji rynkowej przedsiębiorstwa.
16.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	W01. Definiuje rodzaje analizy, rozpoznaje różnice pomiędzy poszczególnymi rodzajami analizy, ocenia działalność przedsiębiorstwa na podstawie wybranych grup wskaźników.
		Umiejętności	U01. Wymienia, opisuje i rozróżnia rodzaje analiz, grupy wskaźników wykorzystywane do oceny różnych obszarów działania podmiotu gospodarczego.
		Kompetencje społeczne	K01. Rozumie potrzebę formułowania zadań, współpracuje w grupie.
17.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		Literatura podstawowa: 1. B. Kotowska, A. Uziebło, O. Wyszowska-Kaniewska: Analiza finansowa w przedsiębiorstwie. Przykłady, zadania i rozwiązania. CeDeWu, Warszawa 2021. 2. Analiza ekonomiczna w przedsiębiorstwie / red. nauk. Magdalena Jerzemowska ; aut. Michał Ajdacki [et al.].- Wyd. 3. zm.- Warszawa : Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, 2013 3. W. Gabrusewicz: Podstawy analizy finansowej. PWE, Warszawa 2007 Literatura uzupełniająca: 1. A. Skowronek-Mielczarek, Z. Leszczyński, Analiza działalności i rozwoju przedsiębiorstwa, PWE Warszawa 2008. 2. L. Bednarski, Analiza finansowa w przedsiębiorstwie, PWE. Warszawa 2007. 3. M. Sierpińska T. Jachna Ocena przedsiębiorstwa według standardów światowych, PWN Warszawa 2004. 4. E.F. Brigham, J.F. Houston, Podstawy zarządzania finansami, PWE Warszawa 2005. 5. M. Sierpińska, D. Wędzki, Zarządzanie płynnością finansową w przedsiębiorstwie. PWN. Warszawa 2000.

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)		
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w wykładach	15	
Samodzielne studiowanie tematyki wykładów	20	
Udział w ćwiczeniach audytoryjnych	15	
Samodzielne przygotowywanie się do ćwiczeń	20	
Przygotowanie się do egzaminu / zaliczenia	10	

Udział w konsultacjach	20			
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	100			
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	2	1		

Macierz oraz weryfikacja efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu) w odniesieniu do form zajęć				
Numer efektu uczenia się (efekt przedmiotowy)	PRZEDMIOTOWY EFEKT UCZENIA SIĘ	Form zajęć	Metody weryfikacji w formie tradycyjnej /zdalnej	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA				
EK-P_W01	Definiuje rodzaje analizy, rozpoznaje różnice pomiędzy poszczególnymi rodzajami analizy, ocenia działalność przedsiębiorstwa na podstawie wybranych grup wskaźników.	W+C	Pisemny egzamin 10 pytań. Wpływ na ocenę ma aktywne uczestnictwo w zajęciach (mierzone liczbą praktycznie rozwiązywanych problemów poruszanych na ćwiczeniach max 100pkt).	EK-K_W09 EK-K_W11
UMIEJĘTNOŚCI				
EK-P_U01	Wymienia, opisuje i rozróżnia rodzaje analiz, grupy wskaźników wykorzystywane do oceny różnych obszarów działania podmiotu gospodarczego.	C	Pisemny egzamin 10 pytań. Wpływ na ocenę ma aktywne uczestnictwo w zajęciach (mierzone liczbą praktycznie rozwiązywanych problemów poruszanych na ćwiczeniach max 100pkt).	EK-K_U08
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
EK-P_K01	Rozumie potrzebę formułowania zadań, współpracuje w grupie.	W+C	Pisemny egzamin 10 pytań. Wpływ na ocenę ma aktywne uczestnictwo w zajęciach (mierzone liczbą praktycznie rozwiązywanych problemów poruszanych na ćwiczeniach max 100pkt).	EK-K_K04

* Określa się tutaj opis oczekiwanych efektów kształcenia/uczenia się, czyli tego, co student powinien po zakończeniu zajęć wiedzieć, rozumieć i być zdolny zademonstrować (wykonać). Zatem, w sylabusie, uwzględnia się tylko efekty możliwe do oceny i sprawdzenia, a w opisie efektów wykorzystuje się czasowniki operacyjne, ujęte w formie osobowej,

które nazywają konkretne czynności studenta poddawane sprawdzeniu (np.: nazywa, ilustruje, opisuje, wyjaśnia, rozwiązuje, konstruuje, pracuje w zespole, itd.)

Formułując efekty uczenia się należy:

- unikać przesadnej detalizacji (rozdrabniania)
- zachować odpowiednią proporcję między liczbą efektów kształcenia przypisanych do poziomu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych (nie może być ich zbyt wiele),
- zapewnić zbieżność efektów kształcenia z celami przedmiotu, a także z efektami zdefiniowanymi w opisie efektów kształcenia w danym obszarze studiów,
- zachować realizm oczekiwań – tzn. dostosować efekty kształcenia do pozostałych założeń sylabusu, czyli do celów kształcenia, treści programowych, a także czasu przeznaczanego na realizację danego przedmiotu.

Definiowanie efektów uczenia się obejmuje trzy poziomy:

- **wiedza** - jest to efekt przyswojenia informacji; na wiedzę składa się zbiór opisu zasad, teorii, faktów powiązanych z określoną dziedziną nauki
(przykładowe czasowniki określające wiedzę: definiuje, nazywa, opisuje, wymienia, charakteryzuje, rozróżnia, ilustruje, wyciąga wnioski....)
- **umiejętności** – to zdolność do stosowania wiedzy i rozwiązywania problemów; są to umiejętności intelektualne oraz praktyczne.
(przykładowe czasowniki określające umiejętności: rozwiązuje, porządkuje, klasyfikuje, planuje, dowodzi, weryfikuje, analizuje, wykrywa, ocenia, szacuje, poddaje krytyce....)
- **Kompetencje społeczne (postawy)** – obejmują zdolność do autonomicznego i odpowiedzialnego wykonywania powierzonych zadań, gotowość do uczenia się przez całe życie, sprawność komunikowania się, umiejętność współdziałania z innymi.
(przykładowe czasowniki określające kompetencje społeczne: dyskutuje, pracuje samodzielnie, angażuje się w..., chętnie podejmuje się..., troszczy się o..., pracuje samodzielnie....)

Lp.	Elementy składowe sylabusu		Opis
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu		Analiza sprawozdań finansowych
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot		Instytut Nauk Społecznych, Zakład Ekonomii
3.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		E.85.6.W/C	
4.	Język przedmiotu		polski
5.	Typ przedmiotu		fakultatywny
6.	Rok studiów, semestr		Rok III, semestr 6
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot		dr inż. Monika Krawczyk
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot		
9.	Formuła przedmiotu		wykład, ćwiczenia
10.	Wymagania wstępne		Zaliczenie przedmiotów mikroekonomia, makroekonomia, zarządzanie, prawo, rachunkowość
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		W15, Cw15	
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		3	
13.	Metody dydaktyczne		Klasyczny wykład w formie tradycyjnej lub zdalnej. Ćwiczenia obejmują zadania obrachunkowe oraz studia przypadków. Zajęcia praktyczne mogą polegać na przeprowadzeniu analizy sprawozdania finansowego.
14.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu		Egzamin pisemny . Zaliczenie na ocenę wymaga obecności na zajęciach oraz zaliczenia zadania projektowego
15.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		Wykłady: Pojęcie, zakres i funkcje analizy. Metody analizy finansowej. Wymogi stawiane sprawozdaniom finansowym Bilans przedsiębiorstwa – budowa i wstępna analiza bilansu. Rachunek zysków i strat – dynamika i struktura przychodów oraz kosztów. Przepływy pieniężne – wstępna ocena gospodarowania środkami pieniężnymi. Analiza wskaźnikowa – pojęcie, zadania. Źródła finansowania działalności. Audyt i rewizja finansowa Analiza finansowa jako narzędzie predykcji zagrożenia upadłością przedsiębiorstwa Ćwiczenia: Istota analizy ekonomicznej -pojęcie i przedmiot analizy finansowej. Wstępna analiza bilansu - budowa bilansu analitycznego. Bilans, jako źródło danych do oceny zarządzania majątkiem trwałym i majątkiem obrotowym przedsiębiorstwa. Bilans, jako źródło danych do oceny zarządzania strukturą kapitałów w przedsiębiorstwie Rachunek zysków i strat, jako źródło oceny kondycji finansowej przedsiębiorstwa. Analiza dynamiki i struktury przychodów i kosztów przedsiębiorstwa. Analiza rachunku zysków i strat – wariant porównawczy i kalkulacyjny. Zakres, metody i warianty sporządzania rachunku przepływów pieniężnych. Rachunek przepływów pieniężnych – studium przypadków. Analiza sytuacji finansowej przedsiębiorstwa. Modele oceny zagrożenia upadłością. Przegląd i ocena sprawozdania finansowego
16.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	Definiuje rodzaje (segmenty) analizy finansowej, ocenia działalność przedsiębiorstwa na podstawie wybranych grup wskaźników.

		Umiejętności	Wymienia, opisuje i rozróżnia grupy wskaźników wykorzystywane do oceny różnych obszarów działania podmiotu gospodarczego.
		Kompetencje społeczne	Potrafi delegować fragmentaryczne zadania analityczne oraz agregować ich wyniki, współpracuje w grupie.
17.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		Literatura podstawowa: 1. Analiza finansowa przedsiębiorstwa, Ocena sprawozdań finansowych, analiza wskaźnikowa, F. Bławat i in., CeDeWu, Warszawa 2018. 2. J. Dyktus, M. Gaertner, B. Malik, Sprawozdawczość i analiza finansowa, Difin, Warszawa 2017 3. L. Bednarski, Analiza finansowa w przedsiębiorstwie, PWE. Warszawa 2007. 4. M. Sierpińska T. Jachna Ocena przedsiębiorstwa według standardów światowych, PWN Warszawa 2004. Literatura uzupełniająca: 1. E.F. Brigham, J.F. Houston, Podstawy zarządzania finansami, PWE Warszawa 2005. 2. G. Borowska, Sprawozdawczość i analiza finansowa, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 2013.

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)				
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]			
	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Udział w zajęciach	30			
Samodzielne studiowanie tematyki zajęć (w tym przygotowanie do egzaminu i zaliczenia)	30			
Konsultacje	2			
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	62			
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	3			

Macierz oraz weryfikacja efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu) w odniesieniu do form zajęć				
Numer efektu uczenia się (efekt przedmiotowy)	PRZEDMIOTOWY EFEKT UCZENIA SIĘ	Form zajęć	Metody weryfikacji w formie tradycyjnej /zdalnej	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA				
EK-P_W01	Definiuje segmenty analizy finansowej, ocenia działalność przedsiębiorstwa na podstawie wybranych grup wskaźników.	W+CW	Zaliczenie	EK-K_W09 EK-K_W11
UMIEJĘTNOŚCI				
EK-P_U01	Posługuje się grupami wskaźników do oceny różnych obszarów działania podmiotu gospodarczego.	CW	Zaliczenie	EK-K_U08
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				

EK-P_K01	Rozumie potrzebę formułowania zadań analitycznych, współpracuje w grupie.	W+CW	Zaliczenie	EK-K_K04
----------	---	------	------------	----------

* Określa się tutaj opis oczekiwanych efektów kształcenia/uczenia się, czyli tego, co student powinien po zakończeniu zajęć wiedzieć, rozumieć i być zdolny zademonstrować (wykonać). Zatem, w sylabusie, uwzględnia się tylko efekty możliwe do oceny i sprawdzenia, a w opisie efektów wykorzystuje się czasowniki operacyjne, ujęte w formie osobowej, które nazywają konkretne czynności studenta poddawane sprawdzeniu (np.: nazywa, ilustruje, opisuje, wyjaśnia, rozwiązuje, konstruuje, pracuje w zespole, itd.)

Formułując efekty uczenia się należy:

- unikać przesadnej detalizacji (rozdrabniania)
- zachować odpowiednią proporcję między liczbą efektów kształcenia przypisanych do poziomu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych (nie może być ich zbyt wiele),
- zapewnić zbieżność efektów kształcenia z celami przedmiotu, a także z efektami zdefiniowanymi w opisie efektów kształcenia w danym obszarze studiów,
- zachować realizm oczekiwań – tzn. dostosować efekty kształcenia do pozostałych założeń sylabusu, czyli do celów kształcenia, treści programowych, a także czasu przeznaczanego na realizację danego przedmiotu.

Definiowanie efektów uczenia się obejmuje trzy poziomy:

- **wiedza** - jest to efekt przyswojenia informacji; na wiedzę składa się zbiór opisu zasad, teorii, faktów powiązanych z określoną dziedziną nauki
(przykładowe czasowniki określające wiedzę: definiuje, nazywa, opisuje, wymienia, charakteryzuje, rozróżnia, ilustruje, wyciąga wnioski....)
- **umiejętności** – to zdolność do stosowania wiedzy i rozwiązywania problemów; są to umiejętności intelektualne oraz praktyczne.
(przykładowe czasowniki określające umiejętności: rozwiązuje, porządkuje, klasyfikuje, planuje, dowodzi, weryfikuje, analizuje, wykrywa, ocenia, szacuje, poddaje krytyce....)
- **Kompetencje społeczne (postawy)** – obejmują zdolność do autonomicznego i odpowiedzialnego wykonywania powierzonych zadań, gotowość do uczenia się przez całe życie, sprawność komunikowania się, umiejętność współdziałania z innymi.
(przykładowe czasowniki określające kompetencje społeczne: dyskutuje, pracuje samodzielnie, angażuje się w..., chętnie podejmuje się..., troszczy się o..., pracuje samodzielnie....)

Lp.	Elementy składowe sylabusu		Opis	
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu		BHP z podstawami ergonomii	
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot		Instytut Nauk społecznych, Zakład Ekonomii	
3.	Kod przedmiotu		Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
4.	Język przedmiotu		Polski	
5.	Typ przedmiotu		obowiązkowy do zaliczenia semestru/roku studiów,	
6.	Rok studiów, semestr		Rok I semestr I	
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot		Dr Magdalena Materniak	
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot		J/W	
9.	Formuła przedmiotu		Wykład	
10.	Wymagania wstępne		Brak wymagań	
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych		Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi		Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
13.	Metody dydaktyczne		Wykład (metody podające), dyskusja, pogadanka	
14.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu		Zaliczenie pisemne	
15.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		1.Ergonomia jako nauka interdyscyplinarna, przedmiot, zakres, zadania i cele, geneza i rozwój. 2.Obciążenie psychiczne i fizyczne pracownika. 3.Układ człowiek - maszyna - podstawowe funkcje układu. 4.Czynniki fizyczne, chemiczne i biologiczne w środowisku pracy. 5.Wpływ czynników na zdrowie i obciążenie pracą. 6.Diagnostyka w ergonomii, optymalizacja warunków pracy i działania profilaktyczne. 7.Wybrane aspekty prawnej ochrony pracy, przepisy ogólne i branżowe bhp w Polsce i UE. 8.Zarządzanie bezpieczeństwem pracy.	
16.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	W01. Ma wiedzę ogólną z zakresu ergonomii i funkcjonowania układu człowiek-maszyna. W02. Rozumie rolę człowieka w procesie pracy i znaczenie obciążeń fizycznych i psychicznych dla organizmu. W03. Zna metody eliminowania zdefiniowanych zagrożeń w środowisku pracy. W04. Ma wiedzę o prawnej ochronie pracy, przepisach bhp i ocenie warunków pracy.	
		Umiejętności	U01. Posiada umiejętność samodzielnego dokonania ergonomicznej oceny stanowisk pracy i interpretowania roli człowieka w procesie pracy U02. Potrafi wykorzystać dostępne metody analizy środowiska pracy i rozwiązania techniczne do planowania profilaktyki bezpieczeństwa pracy	
		Kompetencje społeczne	K01. Ma świadomość ryzyka i potrafi ocenić skutki wykonywanej działalności w zakresie ergonomii i bhp	

17.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	Literatura podstawowa: 1. Bezpieczeństwo i higiena pracy / red. Beata Wawrzyńczak-Jędryka-Wyd. 4- Warszawa : Wolters Kluwer SA, 2014 2. Ergonomia z elementami bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w pracy. 1, Wprowadzenie / Wiesława M. Horst, Nikodem Horst.- Poznań : Wydawnictwo Politechniki Poznańskiej, 2011 - Zasady BHP i PPOŻ w praktyce / Dorota Stec.- Kraków : Forum Doradców podatkowych S.C. , 2013 Literatura uzupełniająca: 1. Górska E., Ergonomia, diagnoza, projektowanie, eksperyment Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej, Warszawa 2009. 2. Koradecka D., Bezpieczeństwo pracy i ergonomia. Tom. 1 i 2. CIOP Warszawa 1997.
-----	---	---

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)				
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]			
	Studia stacjonarne			
Udział w wykładach	15			
Samodzielne studiowanie tematyki wykładów	7			
Udział w konsultacjach	3			
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	25			
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	0,7	0,3		

Macierz oraz weryfikacja efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu) w odniesieniu do form zajęć				
Numer efektu uczenia się (efekt przedmiotowy)	PRZEDMIOTOWY EFEKT UCZENIA SIĘ	Form zajęć	Metody weryfikacji w formie tradycyjnej /zdalnej	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA				
EK-P_W01	Ma wiedzę ogólną z zakresu ergonomii	W	Zliczenie pisemne	EK-K_W13
EK-P_W02	Rozumie rolę człowieka w procesie pracy i znaczenie obciążeń fizycznych i psychicznych dla organizmu.	W	Zliczenie pisemne	EK-K_W13
EK-P_W03	Zna metody eliminowania zdefiniowanych zagrożeń w środowisku pracy.	W	Zliczenie pisemne	EK-K_W13
EK-P_W04	Ma wiedzę o prawnej ochronie pracy, przepisach bhp i ocenie warunków pracy.	W	Zliczenie pisemne	EK-K_W13
UMIEJĘTNOŚCI				

EK-P_U01	Posiada umiejętność samodzielnego dokonania ergonomicznej oceny stanowisk pracy i interpretowania roli człowieka w procesie pracy.	W	Zliczenie pisemne	EK-K_U12
EK-P_U02	Potrafi wykorzystać dostępne metody analizy środowiska pracy i rozwiązania techniczne do planowania profilaktyki bezpieczeństwa pracy	W	Zliczenie pisemne	EK-K_U12
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
EK-P_K01	Ma świadomość ryzyka i potrafi ocenić skutki wykonywanej działalności w zakresie ergonomii i bhp.	W	Zliczenie pisemne	EK-K_K04

* Określa się tutaj opis oczekiwanych efektów kształcenia/uczenia się, czyli tego, co student powinien po zakończeniu zajęć wiedzieć, rozumieć i być zdolny zademonstrować (wykonać). Zatem, w sylabusie, uwzględnia się tylko efekty możliwe do oceny i sprawdzenia, a w opisie efektów wykorzystuje się czasowniki operacyjne, ujęte w formie osobowej, które nazywają konkretne czynności studenta poddawane sprawdzeniu (np.: nazywa, ilustruje, opisuje, wyjaśnia, rozwiązuje, konstruuje, pracuje w zespole, itd.)

Formułując efekty uczenia się należy:

- unikać przesadnej detalizacji (rozdrabniania)
- zachować odpowiednią proporcję między liczbą efektów kształcenia przypisanych do poziomu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych (nie może być ich zbyt wiele),
- zapewnić zbieżność efektów kształcenia z celami przedmiotu, a także z efektami zdefiniowanymi w opisie efektów kształcenia w danym obszarze studiów,
- zachować realizm oczekiwań – tzn. dostosować efekty kształcenia do pozostałych założeń sylabusu, czyli do celów kształcenia, treści programowych, a także czasu przeznaczanego na realizację danego przedmiotu.

Definiowanie efektów uczenia się obejmuje trzy poziomy:

- **wiedza** - jest to efekt przyswojenia informacji; na wiedzę składa się zbiór opisu zasad, teorii, faktów powiązanych z określoną dziedziną nauki
(przykładowe czasowniki określające wiedzę: definiuje, nazywa, opisuje, wymienia, charakteryzuje, rozróżnia, ilustruje, wyciąga wnioski....)
- **umiejętności** – to zdolność do stosowania wiedzy i rozwiązywania problemów; są to umiejętności intelektualne oraz praktyczne.
(przykładowe czasowniki określające umiejętności: rozwiązuje, porządkuje, klasyfikuje, planuje, dowodzi, weryfikuje, analizuje, wykrywa, ocenia, szacuje, poddaje krytyce....)
- **Kompetencje społeczne (postawy)** – obejmują zdolność do autonomicznego i odpowiedzialnego wykonywania powierzonych zadań, gotowość do uczenia się przez całe życie, sprawność komunikowania się, umiejętność współdziałania z innymi.
(przykładowe czasowniki określające kompetencje społeczne: dyskutuje, pracuje samodzielnie, angażuje się w..., chętnie podejmuje się..., troszczy się o..., pracuje samodzielnie....)

Lp.	Elementy składowe sylabusu		Opis
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu		Biznes plan – firma symulacyjna
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot		Instytut Nauk Społecznych, Zakład Ekonomii
3.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		E.107.6.C	
4.	Język przedmiotu		Polski
5.	Typ przedmiotu		fakultatywny
6.	Rok studiów, semestr		Rok III, semestr, VI
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot		Dr Patrycja Pudło
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot		j.w
9.	Formuła przedmiotu		Ćwiczenia
10.	Wymagania wstępne		Znajomość zagadnień z podstaw ekonomii, zarządzania, rachunkowości
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		C-30	
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		3 ECTS	
13.	Metody dydaktyczne		Praca z narzędziami prezentacji pomysłów, Analiza studium przypadków biznes planów, Gra symulacyjna prowadzenie firmy, Praca w MS TEAMS
14.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu		Prezentacja małego biznes planu z wykorzystaniem konkretnych narzędzi Oddanie dużego biznes planu pod konkretny pomysł na drukach stosowanych w praktyce gospodarczej Gra symulacyjna prowadzenie firmy (forma zdalna) Ocena końcowa jako średnia z wyżej wymienionych aktywności, w przypadku pracy zdalnej mały i duży biznes plan tworzą „projekt biznes planu” z którego ocena jest oceną końcową
15.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		Charakterystyka możliwości prowadzenia działalności gospodarczej Polsce aspekty prawne i ekonomiczne, Rejestracja działalności gospodarczej w Polsce Przykłady ciekawych pomysłów na biznes Charakterystyka wybranych metod „mały biznes plan”, obliczenia progu rentowności Wybór i charakterystyka przedsiębiorstwa, przedsięwzięcia własnego Prezentacja własnego biznesu z zastosowaniem wybranych metod i narzędzi „mały biznes plan” Charakterystyka planu marketingowego Opracowanie planu działalności –określenie technologii, nakładów Opracowanie planu finansowego, wybrane wskaźniki Gra symulacyjna Charakterystyka wybranych wniosków o dofinansowanie biznes planów Prezentacja/oddanie do oceny dużych biznes planów opartych na konkretnym wniosku stosowanym w praktyce gospodarczej
16.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	Zna zasady metodyczne przygotowania biznesplanu i obszarów jego zastosowania w praktyce
		Umiejętności	Jest zdolny do samodzielnej budowy planów dziedzinowych w tym planów strategicznego, marketingowego, organizacyjnego i finansowego wybranej działalności gospodarczej Przeprowadza podstawowe analizy ekonomiczne wymagane dla opracowania biznesplanu
		Kompetencje społeczne	Posiada sprawność komunikowania się i pracy w grupie niezbędną dla opracowania biznesplanu Obserwuje zmieniające się warunki gospodarowania i ocenia ich wpływ na rozwój przedsiębiorstw funkcjonujących na rynku

17.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	Literatura podstawowa: 1. Biznesplan: model najlepszych praktyk/ Jerzy Skrzypczak-Warszawa, Wydawnictwo Poltex, 2009 2. Skuteczny biznesplan: nadaj swojemu biznesowi odpowiedni kierunek rozwoju/Artur Jahns- Gliwice; Wydawnictwo Złote Myśli, 2010 Literatura uzupełniająca: 1. Tokarski A., Tokarski M., Wójcik J., Jak solidnie przygotować profesjonalny biznes plan, Wyd. CeDeWu Sp. Z.o.o, Warszawa 2013 2. Piecuch T., Przedsiębiorczość. Podstawy teoretyczne, C.H. BECK, Warszawa 2011 3. Duraj J. Papiernik M., Przedsiębiorczość i innowacyjność, Difin, Warszawa 2010
-----	---	--

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)				
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]			
	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Udział w ćwiczeniach	30		20	
Samodzielne przygotowanie się do ćwiczeń (w tym przygotowanie do zaliczenia)	35		45	
Udział konsultacjach	10		10	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	75		75	
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	1,6	1,4	1,2	1,8

Macierz oraz weryfikacja efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu) w odniesieniu do form zajęć				
Numer efektu uczenia się (efekt przedmiotowy)	PRZEDMIOTOWY EFEKT UCZENIA SIĘ	Form zajęć	Metody weryfikacji w formie tradycyjnej /zdalnej	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA				
EK-P_W01	Zna zasady metodyczne przygotowania biznesplanu i obszarów jego zastosowania w praktyce	C	Ocena z małego i dużego biznes planu oraz gry symulacyjnej /Projekt biznesplanu	EK-K_W13
UMIEJĘTNOŚCI				

EK-P_U01	Jest zdolny do samodzielnej budowy planów dziedzicznych w tym planów strategicznego, marketingowego, organizacyjnego i finansowego wybranej działalności gospodarczej	C	Ocena z małego i dużego biznesu oraz gry symulacyjnej /Projekt biznesplanu	EK-K_U08
EK-P_U02	Przeprowadza podstawowe analizy ekonomiczne wymagane dla opracowania biznesplanu	C	Ocena z małego i dużego biznesu oraz gry symulacyjnej /Projekt biznesplanu	EK-K_U10
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
EK-P_K01	Posiada sprawność komunikowania się i pracy w grupie niezbędną dla opracowania biznesplanu	C	Ocena z małego i dużego biznesu oraz gry symulacyjnej /Projekt biznesplanu	EK-K_K01
EK-P_K02	Obserwuje zmieniające się warunki gospodarowania i ocenia ich wpływ na rozwój przedsiębiorstw funkcjonujących na rynku	C	Ocena z małego i dużego biznesu oraz gry symulacyjnej /Projekt biznesplanu	EK-K_K05

* Określa się tutaj opis oczekiwanych efektów kształcenia/uczenia się, czyli tego, co student powinien po zakończeniu zajęć wiedzieć, rozumieć i być zdolny zademonstrować (wykonać). Zatem, w sylabusie, uwzględnia się tylko efekty możliwe do oceny i sprawdzenia, a w opisie efektów wykorzystuje się czasowniki operacyjne, ujęte w formie osobowej, które nazywają konkretne czynności studenta poddawane sprawdzeniu (np.: nazywa, ilustruje, opisuje, wyjaśnia, rozwiązuje, konstruuje, pracuje w zespole, itd.)

Formułując efekty uczenia się należy:

- unikać przesadnej detalizacji (rozdrabniania)
- zachować odpowiednią proporcję między liczbą efektów kształcenia przypisanych do poziomu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych (nie może być ich zbyt wiele),
- zapewnić zbieżność efektów kształcenia z celami przedmiotu, a także z efektami zdefiniowanymi w opisie efektów kształcenia w danym obszarze studiów,
- zachować realizm oczekiwań – tzn. dostosować efekty kształcenia do pozostałych założeń sylabusu, czyli do celów kształcenia, treści programowych, a także czasu przeznaczanego na realizację danego przedmiotu.

Definiowanie efektów uczenia się obejmuje trzy poziomy:

- **wiedza** - jest to efekt przyswojenia informacji; na wiedzę składa się zbiór opisu zasad, teorii, faktów powiązanych z określoną dziedziną nauki
(przykładowe czasowniki określające wiedzę: definiuje, nazywa, opisuje, wymienia, charakteryzuje, rozróżnia, ilustruje, wyciąga wnioski....)
- **umiejętności** – to zdolność do stosowania wiedzy i rozwiązywania problemów; są to umiejętności intelektualne oraz praktyczne.
(przykładowe czasowniki określające umiejętności: rozwiązuje, porządkuje, klasyfikuje, planuje, dowodzi, weryfikuje, analizuje, wykrywa, ocenia, szacuje, poddaje krytyce....)
- **Kompetencje społeczne (postawy)** – obejmują zdolność do autonomicznego i odpowiedzialnego wykonywania powierzonych zadań, gotowość do uczenia się przez całe życie, sprawność komunikowania się, umiejętność współdziałania z innymi.
(przykładowe czasowniki określające kompetencje społeczne: dyskutuje, pracuje samodzielnie, angażuje się w..., chętnie podejmuje się..., troszczy się o..., pracuje samodzielnie....)

Mikro Lp.	Elementy składowe sylabusu		Opis	
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu		Budżet gospodarstw domowych	
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot		Instytut Nauk Społecznych, Zakład Ekonomii	
3.	Kod przedmiotu		Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
4.	Język przedmiotu		E.200.2.C	
5.	Typ przedmiotu		polski	
6.	Rok studiów, semestr		przedmiot do wyboru	
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot		rok I sem II	
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot		dr Jolanta Karolczuk	
9.	Formuła przedmiotu		Należy wskazać stopień/tytuł naukowy	
10.	Wymagania wstępne		ćwiczenia	
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych		Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi		30	
13.	Metody dydaktyczne		Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
14.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu		3	
15.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		Ćwiczenia- (studium przypadków z zakresu poruszanej tematyki, obliczania i analizowanie składników budżetu)	
16.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	zaliczenie pisemnie – pytanie otwarte	
			1. Gospodarstwo domowe – definicja, rodzaje, specyfika 2. Budżet gospodarstwa domowego - definicja, cel prowadzenia 3. Dochody – źródła dochodów i ich charakterystyka 4. Rozchody – cele wydatkowe i ich charakterystyka 5. Wpływy i wydatki zwrotne 6. Determinanty decyzji gospodarstw domowych 7. Budżetowanie w praktyce 8. Bilans gospodarstwa domowego 9. Zwiększanie efektywności zarządzania domowymi finansami 10. Kredyty i pożyczki 11. Oszczędzanie i inwestowanie 12. Zabezpieczenie emerytalne 13. Zarządzanie ryzykiem (ubezpieczenia)	
			W01. Zna pojęcia istotne dla zarządzania domowymi finansami (budżet i bilans gospodarstwa domowego, rodzaje dochodów i ich źródła, cele wydatkowania, kredyty i pożyczki, inwestycje, ubezpieczenia) i sposoby ich analizowania oraz praktycznego stosowania	

		Umiejętności	U01. Wykorzystuje prowadzony budżet oraz wiedzę o kategoriach finansowych (kredytowanie, inwestycje, ubezpieczenia) do proponowania konkretnych rozwiązań problemów dotyczących finansów domowych i potrafi krytycznie oceniać społeczne i ekonomiczne konsekwencje podjętych na tej podstawie decyzji finansowych
		Kompetencje społeczne	K01. Potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę z zakresu finansów do kreatywnego i przedsiębiorczego poprawiania sytuacji finansowej gospodarstwa domowego, w tym do zwiększania osiąganych dochodów i racjonalizowania wydatków
17.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		Literatura podstawowa: 1. Cz. Bywalec, <i>Ekonomika i finanse gospodarstw domowych</i>, Wydawnictwo Naukowe PWN, wyd. II, Warszawa 2012; 2. A. Barembruch, <i>Zarządzanie finansami osobistymi: teoria i praktyka</i>, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2018; 3. E. Bogacka-Kisiel (red.), <i>Finanse osobiste. Zachowania - produkty - strategie</i>, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2012. Literatura uzupełniająca: 1. A. Kisil, <i>Finanse rodzinne: jak tworzyć i realizować finansowe plany rodziny</i>, Wydawnictwo H. Bauer, Warszawa 2000; 2. M. Szafrński, <i>Finansowy Ninja</i>, Wyd. Kaveo Publishing, wyd. III, 2019; 3. E. Bogacka-Kisiel (red.), <i>Usługi finansowe w zarządzaniu finansami gospodarstw domowych</i>, Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, Opole 2011.

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)				
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]			
	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Udział w ćwiczeniach audytoryjnych	20			
Samodzielne przygotowywanie się do ćwiczeń	30			
Przygotowanie się do egzaminu / zaliczenia	10			
Udział w konsultacjach	5			
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	65			
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	1,6	1,4		

Macierz oraz weryfikacja efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu) w odniesieniu do form zajęć				
Numer efektu uczenia się (efekt przedmiotowy)	PRZEDMIOTOWY EFEKT UCZENIA SIĘ	Form zajęć	Metody weryfikacji w formie tradycyjnej /zdalnej	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA				

EK-P_W01	Zna pojęcia istotne dla zarządzania domowymi finansami (budżet i bilans gospodarstwa domowego, rodzaje dochodów i ich źródła, cele wydatkowania, kredyty i pożyczki, inwestycje, ubezpieczenia) i sposoby ich analizowania oraz praktycznego stosowania	C	zaliczenie pisemnie	EK-K_W03
UMIEJĘTNOŚCI				
EK-P_U01	Wykorzystuje prowadzony budżet oraz wiedzę o kategoriach finansowych (kredytowanie, inwestycje, ubezpieczenia) do proponowania konkretnych rozwiązań problemów dotyczących finansów domowych i potrafi krytycznie oceniać społeczne i ekonomiczne konsekwencje podjętych na tej podstawie decyzji finansowych	C	zaliczenie pisemnie	EK-K_U03
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
EK-P_K01	Potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę z zakresu finansów do kreatywnego i przedsiębiorczego poprawiania sytuacji finansowej gospodarstwa domowego, w tym do zwiększania osiąganych dochodów i racjonalizowania wydatków	C	zaliczenie pisemnie	EK-K_K04

* Określa się tutaj opis oczekiwanych efektów kształcenia/uczenia się, czyli tego, co student powinien po zakończeniu zajęć wiedzieć, rozumieć i być zdolny zademonstrować (wykonać). Zatem, w sylabusie, uwzględnia się tylko efekty możliwe do oceny i sprawdzenia, a w opisie efektów wykorzystuje się czasowniki operacyjne, ujęte w formie osobowej, które nazywają konkretne czynności studenta poddawane sprawdzeniu (np.: nazywa, ilustruje, opisuje, wyjaśnia, rozwiązuje, konstruuje, pracuje w zespole, itd.)

Formułując efekty uczenia się należy:

- unikać przesadnej detalizacji (rozdrabniania)
- zachować odpowiednią proporcję między liczbą efektów kształcenia przypisanych do poziomu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych (nie może być ich zbyt wiele),
- zapewnić zbieżność efektów kształcenia z celami przedmiotu, a także z efektami zdefiniowanymi w opisie efektów kształcenia w danym obszarze studiów,
- zachować realizm oczekiwań – tzn. dostosować efekty kształcenia do pozostałych założeń sylabusu, czyli do celów kształcenia, treści programowych, a także czasu przeznaczonego na realizację danego przedmiotu.

Definiowanie efektów uczenia się obejmuje trzy poziomy:

- **wiedza** - jest to efekt przyswojenia informacji; na wiedzę składa się zbiór opisu zasad, teorii, faktów powiązanych z określoną dziedziną nauki
(przykładowe czasowniki określające wiedzę: definiuje, nazywa, opisuje, wymienia, charakteryzuje, rozróżnia, ilustruje, wyciąga wnioski....)
- **umiejętności** – to zdolność do stosowania wiedzy i rozwiązywania problemów; są to umiejętności intelektualne oraz praktyczne.
(przykładowe czasowniki określające umiejętności: rozwiązuje, porządkuje, klasyfikuje, planuje, dowodzi, weryfikuje, analizuje, wykrywa, ocenia, szacuje, poddaje krytyce....)
- **Kompetencje społeczne (postawy)** – obejmują zdolność do autonomicznego i odpowiedzialnego wykonywania powierzonych zadań, gotowość do uczenia się przez całe życie, sprawność komunikowania się, umiejętność współdziałania z innymi.
(przykładowe czasowniki określające kompetencje społeczne: dyskutuje, pracuje samodzielnie, angażuje się w..., chętnie podejmuje się..., troszczy się o..., pracuje samodzielnie....)

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Controlling	
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Nauk Społecznych, Zakład Ekonomii	
3.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne E.174.5.W E.174.5.C	Studia niestacjonarne E.174.5.W E.174.5.C
4.	Język przedmiotu	polski	
5.	Typ przedmiotu	• obowiązkowy do zaliczenia semestru	
6.	Rok studiów, semestr	III rok, semestr V	
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	dr inż. Monika Krawczyk	
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot		
9.	Formuła przedmiotu	wykład, ćwiczenia	
10.	Wymagania wstępne	Wiedza z teorii organizacji i zarządzania, rachunkowości, planowania, analizy strategicznej, analizy ekonomicznej, finansów.	
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne wykłady 20 godz., ćwiczenia 15 godz.	Studia niestacjonarne wykłady 10 godz., ćwiczenia 10 godz.
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Studia stacjonarne 2 pkt, wykład – 1 pkt, ćwiczenia – 1 pkt	Studia niestacjonarne 2 pkt, wykład – 1 pkt, ćwiczenia – 1 pkt
13.	Metody dydaktyczne	• Wykład - Metody podające (prezentacja multimedialna). • Ćwiczenia- (studium przypadków z zakresu poruszanej tematyki). • konsultacje (zarówno regularne, jak też organizowane w indywidualnych przypadkach) • formy kształcenia na odległość (jeżeli są stosowane) – nauczanie zdalne na platformie MsTeams – zajęcia synchroniczne (wykład z prezentacją • e-learning	
14.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	Wykład: Egzamin pisemny w formie testu– uzyskanie oceny pozytywnej. Ćwiczenia: Pisemne kolokwium zaliczeniowe – uzyskanie oceny pozytywnej. Wpływ na ocenę z ćwiczeń ma również aktywne uczestnictwo w zajęciach (mierzone liczbą praktycznie rozwiązywanych problemów poruszanych na ćwiczeniach).	

15.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		Wykłady: Geneza i istota controllingu. Funkcje controllingu. Controlling w systemie zarządzania przedsiębiorstwem Rodzaje controllingu i ich cechy. Controlling zintegrowany, controlling strategiczny, controlling operacyjny, controlling funkcjonalny (przykłady) Zadania controllingu strategicznego w fazie analizy strategicznej, formułowania strategii, jej implementacji i realizacji strategii oraz kontroli strategicznej. Wykorzystywane instrumenty analizy strategicznej i budżetowania kapitałowego oraz ich wartość poznawcza w controllingu. Zadania controllingu operacyjnego w poszczególnych fazach procesu operacyjnego. Instrumenty controllingu operacyjnego - ich wartość poznawcza w sterowaniu przedsiębiorstwem. Warunki wstępne, niezbędne dla wprowadzenia controllingu w przedsiębiorstwie. Organizacja oraz wymagania stawiane controllerowi. Systemy informacyjne controllingu. Ćwiczenia: Wariant kalkulacyjny i porównawczy Rachunku zysków i strat jako źródło danych Rodzaje i rachunek kosztów Analiza prognozy rentowności przedsiębiorstwa. Wykorzystanie rachunku kosztów w podejmowaniu decyzji Budżetowanie w przedsiębiorstwie produkcyjnym. Budżetowanie kosztów. Rozliczanie budżetów – wykrywanie odchyleń Metoda ABC - nowoczesne metody rozliczania kosztów pośrednich. Economic Value Added – metody oceny wzrostu wartości przedsiębiorstwa.
16.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	* Wymienia i opisuje podstawowe rodzaje i zasady koncepcji controllingu. * Opisuje główne cechy systemu informacyjnego controllingu.
		Umiejętności	* Stosuje narzędzia controllingu operacyjnego i strategicznego w zarządzaniu przedsiębiorstwem. * Prowadzi analizę odchyleń oraz tworzy raporty controllingowe.
		Kompetencje społeczne	*Proponuje i formułuje rozwiązania wpływające na efekty (sukcesy) gospodarcze przedsiębiorstwa.
17.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		Literatura podstawowa: 1. Goliszewski J. : Controlling. Koncepcja, zastosowania, wdrożenie, Oficyna Wydawnicza Wolters Kluwer, 2015 2. Praca zbiorowa pod red. Nowak E., Controlling w działalności przedsiębiorstwa, Wydawnictwo PWE, Warszawa 2007. 3. Praca zbiorowa pod red. Sierpińskiej M. i Kustry A., Narzędzia controllingu w przedsiębiorstwie, Wydawnictwo Vizja Press & IT, Warszawa 2007. 4. Hilmar J. Vollmuth, Controlling. Planowanie, kontrola, kierowanie. Podstawy budowy systemu controllingu, Wydawnictwo Placet, Warszawa 2007. 5. Skowronek-Mielczarek A., Leszczyński Z.; Controlling, analiza i monitoring w zarządzaniu przedsiębiorstwem, Wydawnictwo Difin, Warszawa 2007. Literatura uzupełniająca: 1. Kamiński T.: Controlling w zarządzaniu przedsiębiorstwem, Akademia Finansów i Biznesu Vistula, Warszawa 2013. 2. Gajda J.B.: Prognozowanie i symulacja a decyzje gospodarcze, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2001. 3. Zeliaś A.: Teoria prognozy, PWE, Warszawa 1997.

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w wykładach	20 stacjonarne	10 niestacjonarne
Samodzielne studiowanie tematyki wykładów	5 stacjonarne	15 niestacjonarne

Udział w ćwiczeniach audytoryjnych i laboratoryjnych	15 stacjonarne		10 niestacjonarne	
Samodzielne przygotowywanie się do ćwiczeń	5 stacjonarne		10 niestacjonarne	
Przygotowanie projektu / eseju / itp.	0		0	
Przygotowanie się do egzaminu / zaliczenia	8 stacjonarne		10 niestacjonarne	
Udział w konsultacjach	2 stacjonarne		5 niestacjonarne	
Inne	0		0	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	60 stacjonarne		50 niestacjonarne	
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	1,2	0,8	0,8	1,2

Macierz oraz weryfikacja efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu) w odniesieniu do form zajęć				
Numer efektu uczenia się (efekt przedmiotowy)	PRZEDMIOTOWY EFEKT UCZENIA SIĘ	Form zajęć	Metody weryfikacji w formie tradycyjnej /zdalnej	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA				
EK-P_W01	Wymienia i opisuje podstawowe rodzaje i zasady koncepcji controllingu.	W	Egzamin pisemny w formie testu	EK-K_W11
EK-P_W02	Opisuje główne cechy systemu informacyjnego controllingu.	W	Egzamin pisemny w formie testu	EK-K_W01
UMIEJĘTNOŚCI				
EK-P_U01	Stosuje narzędzia controllingu operacyjnego i strategicznego w zarządzaniu przedsiębiorstwem.	CW	Pisemne kolokwium zaliczeniowe 60pkt Aktywność 40pkt	EK-K_U11
EK-P_U02	Prowadzi analizę odchyleń oraz tworzy raporty controllingowe.	CW	Pisemne kolokwium zaliczeniowe 60pkt Aktywność 40pkt	EK-K_U09
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
EK-P_K01	Proponuje i formułuje rozwiązania wpływające na efekty (sukcesy) gospodarcze przedsiębiorstwa.	W+CW	Egzamin pisemny w formie testu Pisemne kolokwium zaliczeniowe 60pkt Aktywność 40pkt	EK-K_K01
EK-P_K02	Umie komunikować się z otoczeniem, przekazując syntetyczne i klarowne komunikaty	ĆW	Pisemne kolokwium zaliczeniowe 60pkt Aktywność 40pkt	EK-K_K05

* Określa się tutaj opis oczekiwanych efektów kształcenia/uczenia się, czyli tego, co student powinien po zakończeniu zajęć wiedzieć, rozumieć i być zdolny zademonstrować (wykonać). Zatem, w sylabusie, uwzględnia się tylko efekty możliwe do oceny i sprawdzenia, a w opisie efektów wykorzystuje się czasowniki operacyjne, ujęte w formie osobowej, które nazywają konkretne czynności studenta poddawane sprawdzeniu (np.: nazywa, ilustruje, opisuje, wyjaśnia, rozwiązuje, konstruuje, pracuje w zespole, itd.)

Formułując efekty uczenia się należy:

- unikać przesadnej detalizacji (rozdrabniania)
- zachować odpowiednią proporcję między liczbą efektów kształcenia przypisanych do poziomu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych (nie może być ich zbyt wiele),
- zapewnić zbieżność efektów kształcenia z celami przedmiotu, a także z efektami zdefiniowanymi w opisie efektów kształcenia w danym obszarze studiów,
- zachować realizm oczekiwań – tzn. dostosować efekty kształcenia do pozostałych założeń sylabusu, czyli do celów kształcenia, treści programowych, a także czasu przeznaczanego na realizację danego przedmiotu.

Definiowanie efektów uczenia się obejmuje trzy poziomy:

- **wiedza** - jest to efekt przyswojenia informacji; na wiedzę składa się zbiór opisu zasad, teorii, faktów powiązanych z określoną dziedziną nauki
(przykładowe czasowniki określające wiedzę: definiuje, nazywa, opisuje, wymienia, charakteryzuje, rozróżnia, ilustruje, wyciąga wnioski....)
- **umiejętności** – to zdolność do stosowania wiedzy i rozwiązywania problemów; są to umiejętności intelektualne oraz praktyczne.
(przykładowe czasowniki określające umiejętności: rozwiązuje, porządkuje, klasyfikuje, planuje, dowodzi, weryfikuje, analizuje, wykrywa, ocenia, szacuje, poddaje krytyce....)
- **Kompetencje społeczne (postawy)** – obejmują zdolność do autonomicznego i odpowiedzialnego wykonywania powierzonych zadań, gotowość do uczenia się przez całe życie, sprawność komunikowania się, umiejętność współdziałania z innymi.
(przykładowe czasowniki określające kompetencje społeczne: dyskutuje, pracuje samodzielnie, angażuje się w..., chętnie podejmuje się..., troszczy się o..., pracuje samodzielnie....)

Lp.	Elementy składowe sylabusu		Opis				
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu		Ekonomia integracji europejskiej				
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot		Instytut Nauk Społecznych, Zakład Ekonomii				
3.	Kod przedmiotu		<table><tr><th>Studia stacjonarne</th><th>Studia niestacjonarne</th></tr><tr><td>E.31.5.k</td><td></td></tr></table>	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	E.31.5.k	
Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne						
E.31.5.k							
4.	Język przedmiotu		Polski				
5.	Typ przedmiotu		fakultatywny				
6.	Rok studiów, semestr		Rok III, semestr, V				
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot		Dr inż. Mateusz Kaczmarski				
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot		j.w				
9.	Formuła przedmiotu		Konwersatorium				
10.	Wymagania wstępne		Znajomość zagadnień z podstaw ekonomii,				
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych		<table><tr><th>Studia stacjonarne</th><th>Studia niestacjonarne</th></tr><tr><td>K - 15</td><td></td></tr></table>	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	K - 15	
Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne						
K - 15							
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi		<table><tr><th>Studia stacjonarne</th><th>Studia niestacjonarne</th></tr><tr><td>1 ECTS</td><td></td></tr></table>	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	1 ECTS	
Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne						
1 ECTS							
13.	Metody dydaktyczne		Zapoznanie i zrozumienie zagadnień integracji rynków i polityk w Unii Europejskiej. Znajomość zasad formalno-prawnych obowiązujących wspólnoty, regiony i rynki. Zrozumienie mechanizmów gospodarczych podejmowanych przez organy Unii Europejskiej.				
14.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu		Metody podające (wykłady, dyskusje, objaśnienia), studium przypadków z zakresu poruszanej tematyki. Zaliczenie na podstawie przygotowanego eseju z zakresu treści przedmiotu				
15.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		Pojęcie, formy, efekty i koncepcje integracji europejskiej. Unia Europejska – ustanowienie, charakter, struktura i zasada działania. Prawo Unii Europejskiej. System instytucjonalny Unii europejskiej. Ramy prawno-instytucjonalne stosunków zewnętrznych Unii Europejskiej. Finansowanie Unii europejskiej. Swobody rynku wewnętrznego. Wspólna Polityka Handlowa oraz ekonomiczne aspekty swobodnego przepływu towarów w UE. Wspólna Polityka Rolna. Polityka spójności. Wspólne reguły konkurencji. Unia Gospodarcza i Walutowa. Pozostałe polityki unijne i działania wewnętrzne.				
16.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	W01. Wymienia etapy integracji europejskiej. W02. Przedstawia miejsce polskiej gospodarki w Europie.				
		Umiejętności	U01. Ocenia elementy polityki finansowej UE i jej budżetu. U02. Ocenia bieżące problemy ekonomiczne i społeczne w UE.				
		Kompetencje społeczne	K01. Identyfikuje zalety i wady waluty EURO				

17.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	Literatura podstawowa: 1. Integracja europejska w okresie przemian : aspekty ekonomiczne / Jan Barcz, Elżbieta Kawecka-Wyrzykowska, Krystyna MichałowskaGorywoda.- Warszawa : Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, cop. 2016. 2. Ekonomiczno-finansowe konteksty integracji europejskiej / pod red. Alicji Dziuby-Burczyk.- Kraków : Krakowskie Towarzystwo Edukacyjne - Oficyna Wydawnicza AFM : na zlec. Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego, 2014. 3. Instytucje i porządek prawny Unii Europejskiej / red. Anna ZawidzkaŁojek, Adam Łazowski.- Wyd. 2- Warszawa : Instytut Wydawniczy EuroPrawo, 2015. Literatura uzupełniająca: 1. Unia Europejska : Organizacja i funkcjonowanie / red. nauk. Michelle Cini ; tł. Grzegorz Dąbkowski.- Warszawa : Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, 2007. 2. L. Oręziak, Finanse Unii Europejskiej, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2005. 3. J. Kotyński (red.), Globalizacja i integracja europejska (szanse i zagrożenia dla polskiej gospodarki), PWE, Warszawa 2005.
-----	---	---

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)				
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]			
	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Udział w konwersatorium	15			
Samodzielne przygotowanie się do ćwiczeń (w tym przygotowanie do zaliczenia)	7			
Udział konsultacjach	3			
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	25			
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	0,5	0,5		

Macierz oraz weryfikacja efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu) w odniesieniu do form zajęć				
Numer efektu uczenia się (efekt przedmiotowy)	PRZEDMIOTOWY EFEKT UCZENIA SIĘ	Form zajęć	Metody weryfikacji w formie tradycyjnej /zdalnej	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA				
EK-P_W01	Wymienia etapy integracji europejskiej.	K	esej	EK-K_W04

EK-P_W02	Przedstawia miejsce polskiej gospodarki w Europie.	K	esej	EK-K_W02
UMIEJĘTNOŚCI				
EK-P_U01	Ocenia elementy polityki finansowej UE i jej budżetu.	K	esej	EK-K_U01
EK-P_U02	Ocenia bieżące problemy ekonomiczne i społeczne w UE.	K	esej	EK-K_U11
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
EK-P_K01	Identyfikuje zalety i wady waluty EURO.	K	esej	EK-K_K01

* Określa się tutaj opis oczekiwanych efektów kształcenia/uczenia się, czyli tego, co student powinien po zakończeniu zajęć wiedzieć, rozumieć i być zdolny zademonstrować (wykonać). Zatem, w sylabusie, uwzględnia się tylko efekty możliwe do oceny i sprawdzenia, a w opisie efektów wykorzystuje się czasowniki operacyjne, ujęte w formie osobowej, które nazywają konkretne czynności studenta poddawane sprawdzeniu (np.: nazywa, ilustruje, opisuje, wyjaśnia, rozwiązuje, konstruuje, pracuje w zespole, itd.)

Formułując efekty uczenia się należy:

- unikać przesadnej detalizacji (rozdrabniania)
- zachować odpowiednią proporcję między liczbą efektów kształcenia przypisanych do poziomu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych (nie może być ich zbyt wiele),
- zapewnić zbieżność efektów kształcenia z celami przedmiotu, a także z efektami zdefiniowanymi w opisie efektów kształcenia w danym obszarze studiów,
- zachować realizm oczekiwań – tzn. dostosować efekty kształcenia do pozostałych założeń sylabusu, czyli do celów kształcenia, treści programowych, a także czasu przeznaczanego na realizację danego przedmiotu.

Definiowanie efektów uczenia się obejmuje trzy poziomy:

- **wiedza** - jest to efekt przyswojenia informacji; na wiedzę składa się zbiór opisu zasad, teorii, faktów powiązanych z określoną dziedziną nauki
(przykładowe czasowniki określające wiedzę: definiuje, nazywa, opisuje, wymienia, charakteryzuje, rozróżnia, ilustruje, wyciąga wnioski....)
- **umiejętności** – to zdolność do stosowania wiedzy i rozwiązywania problemów; są to umiejętności intelektualne oraz praktyczne.
(przykładowe czasowniki określające umiejętności: rozwiązuje, porządkuje, klasyfikuje, planuje, dowodzi, weryfikuje, analizuje, wykrywa, ocenia, szacuje, poddaje krytyce....)
- **Kompetencje społeczne (postawy)** – obejmują zdolność do autonomicznego i odpowiedzialnego wykonywania powierzonych zadań, gotowość do uczenia się przez całe życie, sprawność komunikowania się, umiejętność współdziałania z innymi.
(przykładowe czasowniki określające kompetencje społeczne: dyskutuje, pracuje samodzielnie, angażuje się w..., chętnie podejmuje się..., troszczy się o..., pracuje samodzielnie....)

Mikro Lp.	Elementy składowe sylabusu		Opis	
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu		Gospodarka regionalna	
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot		Instytut Nauk Społecznych, Zakład Ekonomii	
3.	Kod przedmiotu		Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
4.	Język przedmiotu		E.99.4.K	
5.	Typ przedmiotu		polski	
6.	Rok studiów, semestr		obowiązkowy do zaliczenia studiów	
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot		II rok III semestr	
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot		dr hab. Łukasz Popławski	
9.	Formuła przedmiotu		Należy wskazać stopień/tytuł naukowy	
10.	Wymagania wstępne			
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych		Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi		15	
13.	Metody dydaktyczne		Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
14.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu		ECTS 1	
15.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		Metody podające (wykład problemowy, dyskusje, objaśnienia), studium przypadku	
16.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	zaliczenie oceną Zaliczenie na podstawie testu pisemnego (jednokrotnego, wielokrotnego wyboru, uzupełnień).	
		Umiejętności	Teoretyczne podstawy rozwoju lokalnego i regionalnego. Administracja publiczna a gospodarka regionalna i lokalna. Konkurencyjność gospodarki regionalnej i lokalnej. Polityka regionalna. Programowanie rozwoju regionalnego i lokalnego. Strategie rozwoju regionalnego i lokalnego. Instrumenty pobudzania rozwoju gospodarczego na obszarach lokalnych. Polityka przestrzenna w gospodarce regionalnej i lokalnej. Projekty rozwojowe według standardów Unii Europejskiej w gospodarce regionalnej i lokalnej. Zarządzanie rozwojem regionalnym i lokalnym. Finanse samorządu regionalnego i lokalnego. Marketing terytorialny. Europejska współpraca międzynarodowa i przygraniczna w gospodarce regionalnej i lokalnej.	
		Kompetencje społeczne	Zna i rozumie teoretyczne podstawy funkcjonowania gospodarki regionalnej i rozwoju regionalnego, wymienia i opisuje współczesne wyznaczniki rozwoju społeczno-gospodarczego	
			Prawidłowo interpretuje zjawiska społeczno-gospodarcze warunkujące rozwój gospodarki regionalnej.	
			Ma świadomość znaczenia konkurencyjności gospodarki regionalnej i lokalnej.	

17.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	Literatura podstawowa: 1. Gospodarka regionalna i lokalna / red. nauk. Zbigniew Strzelecki.- Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2008. 2. Rozwój lokalny i regionalny : teoria i praktyka / Adam Szewczuk, Magdalena Kogut-Jaworska, Magdalena Ziolo.- Warszawa : Wydawnictwo C. H. Beck, 2011. Literatura uzupełniająca: 1. Strony internetowe Regionalnych Programów Operacyjnych. 2. Gospodarka przestrzenna : Podstawy teoretyczne / Ryszard Domański.- Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2006. 3. Marketing terytorialny : gmina i jej promocja = Territorial marketing gmina and its promotion / Paweł Dziekański, Antoni Olak, Sylwia Pytko.- Koszyce : Multiprint ; Ostrowiec Świętokrzyski : Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości, 2014. 4. Planowanie przestrzenne : zarys systemu / Zygmunt Niewiadomski.- Wyd. 2 zaktualiz.- Warszawa : Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis, 2003. 5. Województwo podkarpackie na tle regionów Unii Europejskiej = The podkarpackie voivodship against the background of the regions of the European Union.- Rzeszów : Urząd Statystyczny, 2004. 6. Zmiany w regionie w warunkach globalizacji = Changes in the region in terms of globalisation / red. nauk. Antoni Olak, Elżbieta Szymańska, Alicja Trzyna ; [aut. Bania Sylwia et al.]- Ostrowiec Świętokrzyski : Stowarzyszenie Nauka, Edukacja, Rozwój, 2013. BILANS PUNKTÓW ECTS
-----	---	--

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)				
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]			
	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Samodzielne przygotowywanie się do ćwiczeń	10			
Przygotowanie się do egzaminu / zaliczenia	10			
Udział w konsultacjach	5			
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	25			
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	0,8	0,2		

Macierz oraz weryfikacja efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu) w odniesieniu do form zajęć				
Numer efektu uczenia się (efekt przedmiotowy)	PRZEDMIOTOWY EFEKT UCZENIA SIĘ	Form zajęć	Metody weryfikacji w formie tradycyjnej /zdalnej	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA				
EK-P_W01	Zna i rozumie teoretyczne podstawy funkcjonowania gospodarki regionalnej i rozwoju regionalnego, wymienia i opisuje współczesne wyznaczniki rozwoju społeczno-gospodarczego	K	test	EK-K_W03
UMIEJĘTNOŚCI				

EK-P_U01	Prawidłowo interpretuje zjawiska społeczno-gospodarcze warunkujące rozwój gospodarki regionalnej.	K	test	EK-K_U07
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
EK-P_K01	Ma świadomość znaczenia konkurencyjności gospodarki regionalnej i lokalnej.	K	test	EK-K_K01

* Określa się tutaj opis oczekiwanych efektów kształcenia/uczenia się, czyli tego, co student powinien po zakończeniu zajęć wiedzieć, rozumieć i być zdolny zademonstrować (wykonać). Zatem, w sylabusie, uwzględnia się tylko efekty możliwe do oceny i sprawdzenia, a w opisie efektów wykorzystuje się czasowniki operacyjne, ujęte w formie osobowej, które nazywają konkretne czynności studenta poddawane sprawdzeniu (np.: nazywa, ilustruje, opisuje, wyjaśnia, rozwiązuje, konstruuje, pracuje w zespole, itd.)

Formułując efekty uczenia się należy:

- unikać przesadnej detalizacji (rozdrabniania)
- zachować odpowiednią proporcję między liczbą efektów kształcenia przypisanych do poziomu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych (nie może być ich zbyt wiele),
- zapewnić zbieżność efektów kształcenia z celami przedmiotu, a także z efektami zdefiniowanymi w opisie efektów kształcenia w danym obszarze studiów,
- zachować realizm oczekiwań – tzn. dostosować efekty kształcenia do pozostałych założeń sylabusu, czyli do celów kształcenia, treści programowych, a także czasu przeznaczanego na realizację danego przedmiotu.

Definiowanie efektów uczenia się obejmuje trzy poziomy:

- **wiedza** - jest to efekt przyswojenia informacji; na wiedzę składa się zbiór opisu zasad, teorii, faktów powiązanych z określoną dziedziną nauki
(przykładowe czasowniki określające wiedzę: definiuje, nazywa, opisuje, wymienia, charakteryzuje, rozróżnia, ilustruje, wyciąga wnioski....)
- **umiejętności** – to zdolność do stosowania wiedzy i rozwiązywania problemów; są to umiejętności intelektualne oraz praktyczne.
(przykładowe czasowniki określające umiejętności: rozwiązuje, porządkuje, klasyfikuje, planuje, dowodzi, weryfikuje, analizuje, wykrywa, ocenia, szacuje, poddaje krytyce....)
- **Kompetencje społeczne (postawy)** – obejmują zdolność do autonomicznego i odpowiedzialnego wykonywania powierzonych zadań, gotowość do uczenia się przez całe życie, sprawność komunikowania się, umiejętność współdziałania z innymi.
(przykładowe czasowniki określające kompetencje społeczne: dyskutuje, pracuje samodzielnie, angażuje się w..., chętnie podejmuje się..., troszczy się o..., pracuje samodzielnie....)

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Historia społeczno-gospodarcza	
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Nauk Społecznych – Ekonomia	
3.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		E.94.2.K	
4.	Język przedmiotu	Język polski	
5.	Typ przedmiotu	fakultatywny	
6.	Rok studiów, semestr	Rok I, semestr 2	
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	Robert Lipelt, dr hab.	
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot		
9.	Formuła przedmiotu	konwersatorium	
10.	Wymagania wstępne	Opanowana wiedza z historii Polski i historii powszechnej na poziomie szkoły średniej	
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		30	
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		3	
13.	Metody dydaktyczne	wykład problemowy z wykorzystaniem technik multimedialnych, dyskusja dydaktyczna, analiza materiału źródłowego	
14.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	Zaliczenie konwersatorium: Zaliczenie z oceną (ZO) Zaliczenie na podstawie: - wyników wykonanych zadań zespołowych (praktycznych); - aktywności w trakcie zajęć (indywidualnej i/lub grupowej), odnoszących się do odpowiednich treści; Konwersatoria służą potwierdzeniu w stopniu ustalonym przez prowadzącego z realizacji założonych efektów kształcenia z zakresu umiejętności i kompetencji społecznych. - Zaliczenie ustne (student otrzymuje 3 pytania o różnym stopniu trudności)	

15.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		- Osiągnięcia gospodarcze starożytnych cywilizacji - Główne cechy gospodarki średniowiecznej (wieś, rodzące się miasta) - Motory przemian średniowiecznej Europy (wynalazki, technika uprawy ziemi itp.) - Kryzys gospodarki średniowiecznej (epidemie, głód, klimat). - Gospodarka Europy środkowo-wschodniej w średniowieczu i przyswajanie modeli zachodnich. - Nowe centrum życia gospodarczego w końcu XV w. (Portugalia, Hiszpania) i odkrycia geograficzne. - Rozwój gospodarki folwarczno-pańszczyźnianej w krajach Europy środkowo-wschodniej. - Struktura handlu XVI i XVII w. (towary, główne kierunki eksportu i importu). - Nacjonalizm gospodarczy, merkantylizm. - Rewolucja przemysłowa (termin) i jej etapy. - Rozwój gospodarki ziem polskich w XIX wieku. - Zmiany demograficzne w Europie w XIX w. - Gospodarcze konsekwencje pierwszej wojny światowej i sposoby wychodzenia z wielkiego kryzysu gospodarczego (USA, Polska Niemcy, Włochy) - Blok wschodni (gospodarka, RWPG). - Powstanie Wspólnoty Europejskiej (Europejska Wspólnota Węgła i Stali, EWG, Unia Europejska. - Gospodarka III Rzeczypospolitej.
16.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	W01. Posiada wiedzę dotyczącą wybranych dziejów społeczno-gospodarczych Polski w powiązaniu z powszechną historią gospodarczą. W02. Ma wiedzę o systemach zmian systemów gospodarczych na świecie.
		Umiejętności	U01. Prawidłowo identyfikuje, analizuje i interpretuje zjawiska społeczno-gospodarcze U02. Potrafi poprawnie ustosunkować się do problemów współczesnego świata używając argumentów historycznych
		Kompetencje społeczne	K01. Potrafi formułować własne wnioski w odbywających się dyskusjach dotyczących zagadnień społecznych i gospodarczych a także dokonać krytycznej oceny wiedzy na ten temat. K02. Rozumie potrzebę ciągłego doskonalenia się zawodowego i rozwoju osobistego
17.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		Literatura podstawowa: R. Cameron, L. Neal, Historia gospodarcza świata. Od paleolitu do czasów najnowszych, Warszawa 2004 A. Jezierski, C. Leszczyńska, Historia gospodarcza Polski, Warszawa 2001 N. Davies, Europa, Rozprawa historyka z historią, Kraków 2006 Literatura uzupełniająca: J. Skodlarski, Historia gospodarcza, Warszawa 2012 D. S. Landes, Bogactwo i nędza narodów, Warszawa 2020.

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)		
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne

Udział w zajęciach	30			
Przygotowanie do zajęć	20			
Przygotowanie do zaliczenia	15			
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	65			
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta

Macierz oraz weryfikacja efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu) w odniesieniu do form zajęć				
Numer efektu uczenia się (efekt przedmiotowy)	PRZEDMIOTOWY EFEKT UCZENIA SIĘ	Form zajęć	Metody weryfikacji w formie tradycyjnej /zdalnej	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA				
EK-P_W01	Posiada wiedzę dotyczącą wybranych dziejów społeczno-gospodarczych Polski w powiązaniu z powszechną historią gospodarczą	konwersatorium	Odpowiedzi ustne, prezentacje multimedialne prowadzone i przygotowywane indywidualnie	
EK-P_W02	Ma wiedzę o systemach zmian systemów gospodarczych na świecie	konwersatorium	Odpowiedzi ustne, prezentacje multimedialne prowadzone i przygotowywane indywidualnie	
UMIEJĘTNOŚCI				
EK-P_U01	Prawidłowo identyfikuje, analizuje i interpretuje zjawiska społeczno-gospodarcze	konwersatorium	Odpowiedzi ustne, prezentacje multimedialne prowadzone i przygotowywane indywidualnie lub grupowo	

EK-P_U02	Potrafi poprawnie ustosunkować się do problemów współczesnego świata używając argumentów historycznych	konwersatorium	Odpowiedzi ustne, prezentacje multimedialne prowadzone i przygotowywane indywidualnie	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
EK-P_K01	Potrafi formułować własne wnioski w odbywających się dyskusjach dotyczących zagadnień społecznych i gospodarczych a także dokonać krytycznej oceny wiedzy na ten temat.	konwersatorium	wypowiedzi ustne, aktywność w dyskusji	
EK-P_K02	Rozumie potrzebę ciągłego doskonalenia się zawodowego i rozwoju osobistego	konwersatorium	wypowiedzi ustne, aktywność w dyskusji	

Lp.	Elementy składowe sylabusu		Opis	
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu		Informatyczne systemy finansowo-księgowe	
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot		Instytut Społeczno-Artystyczny	
3.	Kod przedmiotu		Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
			E.104.5.C	
4.	Język przedmiotu		polski	
5.	Typ przedmiotu		obowiązkowy do zaliczenia semestru	
6.	Rok studiów, semestr		rok III, sem. V	
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot		mgr Katarzyna Biega	
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot		jw.	
9.	Formuła przedmiotu		warsztaty	
10.	Wymagania wstępne		Znajomość zagadnień z zakresu podstaw rachunkowości i rachunkowości finansowej	
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych		Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
			Wa-30	
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi		Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
			Wa: 3 ECTS	
13.	Metody dydaktyczne		- wykład - ćwiczenia z wykorzystaniem programu księgowego - konsultacje organizowane w indywidualnych przypadkach	
14.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu		Zadanie praktyczne z wykorzystaniem umiejętności obsługi programu finansowo - księgowego (w wersji elektronicznej)	
15.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		- Zasady informatyczne w obszarze finansowo – księgowym działalności przedsiębiorstwa - Ewidencja i interpretacja operacji gospodarczych - Sporządzanie zestawień i raportów przy użyciu wybranego programu księgowego – Comarch ERP Optima	
16.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	W01. Opisuje podstawowe pojęcia i zasady informatyczne w obszarze finansowo - księgowym. W02. Wymienia aktualne przepisy prawne w zakresie obliczeń finansowych.	
		Umiejętności	U01. Ewidencjonuje i interpretuje operacje gospodarcze zachodzące w organizacjach przy użyciu programów komputerowych. U02. Sporządza i interpretuje raporty z poszczególnych obszarów działalności przedsiębiorstwa przy użyciu programów komputerowych.	
		Kompetencje społeczne	K01. Wykazuje otwartość na zmiany prawne i technologiczne zachodzące informatyce i działalności gospodarczej. K02. Wykazuje wrażliwość na postępowanie zgodne z przepisami prawnymi i zasadami etyki zawodowej, zgodnie z Ustawą z 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. Nr 24, poz. 83 z późn. zmianami)	
17.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		Literatura podstawowa: 1) Podręcznik użytkownika wybranego programu komputerowego. 2) Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości Dz. U. 1994. 121. 591 3) Ustawą z 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. Nr 24, poz. 83 z późn. 4) Rozporządzenie MF z dnia 23 grudnia 2019 r. w sprawie prowadzenia podatkowej księgi przychodów i rozchodów Dz. U. 2019. 2544	

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]			
	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Udział w warsztatach	30			
Samodzielne przygotowanie się do zajęć	35			
Udział w konsultacjach	10			
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	75			
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	1,6	1,4		

Macierz oraz weryfikacja efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu) w odniesieniu do form zajęć				
Numer efektu uczenia się (efekt przedmiotowy)	PRZEDMIOTOWY EFEKT UCZENIA SIĘ	Form zajęć	Metody weryfikacji w formie tradycyjnej /zdalnej	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA				
EK-P_W01	Opisuje podstawowe pojęcia i zasady informatyczne.	Wa	zadanie praktyczne	
EK-P_W02	Wymienia aktualne przepisy prawne w zakresie obliczeń finansowych.	Wa	zadanie praktyczne	
UMIEJĘTNOŚCI				
EK-P_U01	Ewidencjonuje i interpretuje operacje gospodarcze zachodzące w organizacjach przy użyciu programów komputerowych.	Wa	zadanie praktyczne	
EK-P_U02	Sporządza i interpretuje raporty z poszczególnych obszarów działalności przedsiębiorstwa przy użyciu programów komputerowych.	Wa	zadanie praktyczne	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
EK-P_K01	Wykazuje otwartość na zmiany prawne i technologiczne zachodzące informatyce i działalności gospodarczej.	Wa	zadanie praktyczne	
EK-P_K02	Wykazuje wrażliwość na postępowanie zgodne z przepisami prawnymi i zasadami etyki zawodowej, zgodnie z Ustawą z 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. Nr 24, poz. 83 z późn. zmianami)	Wa	zadanie praktyczne	

* Określa się tutaj opis oczekiwanych efektów kształcenia/uczenia się, czyli tego, co student powinien po zakończeniu zajęć wiedzieć, rozumieć i być zdolny zademonstrować (wykonać). Zatem, w sylabusie, uwzględnia się tylko efekty możliwe do oceny i sprawdzenia, a w opisie efektów wykorzystuje się czasowniki operacyjne, ujęte w formie osobowej, które nazywają konkretne czynności studenta poddawane sprawdzeniu (np.: nazywa, ilustruje, opisuje, wyjaśnia, rozwiązuje, konstruuje, pracuje w zespole, itd.)

Formulując efekty uczenia się należy:

- unikać przesadnej detalizacji (rozdrabniania)

- zachować odpowiednią proporcję między liczbą efektów kształcenia przypisanych do poziomu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych (nie może być ich zbyt wiele),
- zapewnić zbieżność efektów kształcenia z celami przedmiotu, a także z efektami zdefiniowanymi w opisie efektów kształcenia w danym obszarze studiów,
- zachować realizm oczekiwań – tzn. dostosować efekty kształcenia do pozostałych założeń sylabusu, czyli do celów kształcenia, treści programowych, a także czasu przeznaczonego na realizację danego przedmiotu.

Definiowanie efektów uczenia się obejmuje trzy poziomy:

- **wiedza** - jest to efekt przyswojenia informacji; na wiedzę składa się zbiór opisu zasad, teorii, faktów powiązanych z określoną dziedziną nauki
(przykładowe czasowniki określające wiedzę: definiuje, nazywa, opisuje, wymienia, charakteryzuje, rozróżnia, ilustruje, wyciąga wnioski....)
- **umiejętności** – to zdolność do stosowania wiedzy i rozwiązywania problemów; są to umiejętności intelektualne oraz praktyczne.
(przykładowe czasowniki określające umiejętności: rozwiązuje, porządkuje, klasyfikuje, planuje, dowodzi, weryfikuje, analizuje, wykrywa, ocenia, szacuje, poddaje krytyce....)
- **Kompetencje społeczne (postawy)** – obejmują zdolność do autonomicznego i odpowiedzialnego wykonywania powierzonych zadań, gotowość do uczenia się przez całe życie, sprawność komunikowania się, umiejętność współdziałania z innymi.
(przykładowe czasowniki określające kompetencje społeczne: dyskutuje, pracuje samodzielnie, angażuje się w..., chętnie podejmuje się..., troszczy się o..., pracuje samodzielnie....)

Lp.	Elementy składowe sylabusu		Opis
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu		Język obcy (ukraiński)
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot		Instytut Społeczno-Artystyczny
3.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		E.54.4.C.a	-
4.	Język przedmiotu		polski / ukraiński
5.	Typ przedmiotu		obowiązkowy do zaliczenia semestru
6.	Rok studiów, semestr		rok II (sem. IV) i rok III (sem. V)
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot		mgr Jarosław Maszluch
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot		j. w.
9.	Formuła przedmiotu		ćwiczenia
10.	Wymagania wstępne		brak
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		Ćwiczenia 60 godz. (30 godz. + 30 godz.)	-
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		ECTS: 6 (3 – IV sem.) + (3 – V sem.)	-
13.	Metody dydaktyczne		Metody wykorzystywane na zajęciach: praca z tekstem, dyskusja, burza mózgów, ćwiczenia przedmiotowe, gry dydaktyczne, praca w grupach, analiza przypadków, samodzielne zdobywanie wiedzy.
14.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu		Dwa kolokwia w każdym semestrze 75% Praca pisemna na zadany temat w każdym semestrze 25% Ocena końcowa jest sumą kolokwium i napisanej pracy w każdym semestrze.
15.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		Rozwinięcie kompetencji językowej i sprawności komunikacyjnej. Zapoznanie studentów ze słownictwem z podstawowym i strukturami leksykalnymi stosowanymi w różnych sytuacjach społecznych i zawodowych. Omówienie podstawowych pojęć z zakresu języka biznesu. Inne tematy pozaekonomiczne dotyczące kultury, turystyki i tradycji ukraińskich. Człowiek: zawieranie znajomości, wygląd zewnętrzny, osobowość i charakter człowieka, ambicje i osiągnięcia; Życie rodzinne i towarzyskie: relacje z bliskimi i przyjaciółmi, przyjaźń i koleżeństwo, ważne wydarzenia i uroczystości rodzinne, odpoczynek i relaks, dom i mieszkanie; Społeczeństwo: zasady współżycia społecznego, subkultury i grupy społeczne, święta i wydarzenia kulturalne; Podróżowanie: planowanie podróży, ekwipunek turysty, na lotnisku i na dworcu, sposoby podróżowania, zakupy i pamiątki; Środowisko: pogoda i klimat, oszczędzanie i racjonalne wykorzystywanie zasobów naturalnych; Edukacja i kariera zawodowa: szkolnictwo, wybór kariery, ubieganie się o pracę, zdolności i predyspozycje, prowadzenie własnej działalności; Zdrowie: problemy zdrowotne, objawy choroby, wizyta u lekarza, dbałość o zdrowie i higienę; Odżywianie: produkty żywnościowe, sposób przyrządzania posiłków, przepisy kulinarne, Media i komunikacja: komputer, Internet, telefon, radio, telewizja, prasa; Język biznesu. Materiał gramatyczny: alfabet ukraiński – fonetyka i pisownia; czas przeszły i teraźniejszy czasownika, sposoby wyrażania przyszłości; czasowniki, zdania warunkowe; stopniowanie przymiotników i przysłówków odprzymiotnikowych; strona bierna, mowa zależna; konstrukcje gerundialne i bezokolicznikowe; zdania współzręcznie złożone, zdania podrzędnie złożone.
16.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	Formułuje wypowiedzi poprawne pod względem merytorycznym i leksykalnym w zakresie tematów ujętych w treściach kształcenia.
		Umiejętności	Tworzy spójne wypowiedzi pisemne na tematy, które są mu znane bądź go interesują. Wykorzystuje właściwe słownictwo charakterystyczne dla danej formy komunikacji. Radzi sobie w większości sytuacji komunikacyjnych.

		Kompetencje społeczne	Potrafi komunikować się w stopniu podstawowym w języku ukraińskim.
17.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	Literatura podstawowa: 1. Мазурик Данута, Українська мова для іноземців. Крок за кроком, Харків 2017. 2. Олеся Палінська, Оксана Туркевич, Крок 1, Українська мова як іноземна, А1-А2, Львів, Артос 2011. 3. Олеся Палінська, Крок 2, Українська мова як іноземна, В1, Львів 2014.	

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)				
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]			
	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Udział w ćwiczeniach	60		-	
Samodzielne przygotowywanie się do ćwiczeń (w tym przygotowanie do zaliczenia)	70		-	
Udział w konsultacjach	20		-	
Summaryczne obciążenie pracą studenta	150		-	
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	3,2	2,8	-	-

Macierz oraz weryfikacja efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu) w odniesieniu do form zajęć				
Numer efektu uczenia się (efekt przedmiotowy)	PRZEDMIOTOWY EFEKT UCZENIA SIĘ	Forma zajęć	Metody weryfikacji w formie tradycyjnej /zdalnej	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA				
EK-P_W01	Zna różnorodne struktury leksykalno-semantyczne pozwalające na formułowanie wypowiedzi poprawnych pod względem syntaktycznym i leksykalnym w zakresie tematów ujętych w treściach kształcenia.	C	2 kolokwia w każdym semestrze (pisanie, czytanie, słuchanie) 75% Praca pisemna na zadany temat w każdym semestrze 25%	EK-K_W07
UMIEJĘTNOŚCI				
EK-P_U01	Potrafi tworzyć spójne wypowiedzi pisemne na tematy, które są mu znane bądź go interesują.	C	2 kolokwia w każdym semestrze (pisanie, czytanie, słuchanie) 75% Praca pisemna na zadany temat w każdym semestrze 25%	EK-K_U18

EK-P_U02	Wykorzystuje właściwe słownictwo charakterystyczne dla danej formy komunikacji.	C	2 kolokwia w każdym semestrze (pisanie, czytanie, słuchanie) 75% Praca pisemna na zadany temat w każdym semestrze 25%	EK-K_U18
EK-P_U03	Potrafi radzić sobie w większości sytuacji komunikacyjnych, relacjonować wydarzenia.	C	2 kolokwia w każdym semestrze (pisanie, czytanie, słuchanie) 75% Praca pisemna na zadany temat w każdym semestrze 25%	EK-K_U18
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
EK-P_K01	Potrafi komunikować się w stopniu podstawowym w języku ukraińskim.	C	2 kolokwia w każdym semestrze (pisanie, czytanie, słuchanie) 75% Praca pisemna na zadany temat w każdym semestrze 25%	EK-K_K01

Mikro Lp.	Elementy składowe sylabusu		Opis	
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu		Komunikowanie społeczne	
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot		Instytut Nauk Społecznych, Zakład Ekonomii	
3.	Kod przedmiotu		Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
4.	Język przedmiotu		E.199.1.C.	
5.	Typ przedmiotu		polski	
6.	Rok studiów, semestr		przedmiot do wyboru	
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot		I rok I sem.	
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot		mgr Ewelina Kleszcz – Ciupka	
9.	Formuła przedmiotu		Należy wskazać stopień/tytuł naukowy	
10.	Wymagania wstępne		Ćwiczenia /warsztaty	
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych		Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi		30 (15 wt + 15 ćw)	
13.	Metody dydaktyczne		Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
14.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczania do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu		3	
15.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		• Ćwiczenia- (studium przypadków z zakresu poruszanej tematyki). • konsultacje (zarówno regularne, jak też organizowane w indywidualnych przypadkach)	
16.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	zaliczenie z oceną (ocena częściowa, obecność, prezentacja, dyskusja)	
		Umiejętności	Wprowadzenie do komunikacji społeczne Komunikacja interpersonalna: model komunikacyjny F. Schultza von Thuna, język i ciało w działaniu, różnice płciowe w komunikowaniu Wykluczanie za pomocą języka: hate speech Autoprezentacja i style autoprezentacyjne Komunikacja w zespole Konflikt i komunikacja Komunikacja zapośredniczona medialnie Perswazja i manipulacja w relacjach społecznych Stereotypy i uprzedzenie- i lęk przed „innymi”.	
		Kompetencje społeczne	W01 posiada wiedzę z zakresu modeli komunikacji oraz autoprezentacji	
			U01. Umie komunikować się z otoczeniem	
			K01 Potrafi wykorzystać wiedzę i ćwiczenia w praktyce w relacjach społecznych i zawodowych	

17.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	Literatura podstawowa: 1. Bocheńska-Włostowska Katarzyna, Akademia umiejętności interpersonalnych. 20 spotkań z komunikacją. Impuls, Kraków 2009. 2. Davis M., Fanning P., McKay M., Sztuka skutecznego porozumiewania się. GWP, Gdańsk 2007. 3. Efektywna komunikacja w zespole. Beata Rzepa, Wydawnictwo Edgard, 2012. 4. Jaskółka A., Mowa ciała. Wyd. JEDNOŚĆ, Kielce 2007. Literatura uzupełniająca: 1. Hamlin S., Jak mówić żeby nas słuchali. DW Rebis, Poznań 2008. 2. Stewart J., Mosty zamiast murów. Podręcznik komunikacji interpersonalnej. PWN, Warszawa 2008. - J Nęcki Z., Komunikacja międzyludzka. Antykwa, Kraków, 2000.
-----	---	--

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)				
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]			
	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Udział w ćwiczeniach/warsztatach	30			
Samodzielne przygotowywanie się do warsztatów	20			
Przygotowanie się do prezentacji	10			
Udział w konsultacjach	15			
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	75			
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	1,6	1,4		

Macierz oraz weryfikacja efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu) w odniesieniu do form zajęć				
Numer efektu uczenia się (efekt przedmiotowy)	PRZEDMIOTOWY EFEKT UCZENIA SIĘ	Form zajęć	Metody weryfikacji w formie tradycyjnej /zdalnej	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA				
EK-P_W01	posiada wiedzę z zakresu modeli komunikacji oraz autoprezentacji		Aktywność, ocena z praktycznych umiejętności	EK-K_W07
UMIEJĘTNOŚCI				
EK-P_U01	Umie komunikować się z otoczeniem		Aktywność, ocena z praktycznych umiejętności	EK-K_U12
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
EK-P_K01	Potrafi wykorzystać wiedzę i ćwiczenia w praktyce w relacjach społecznych i zawodowych		Aktywność, ocena z praktycznych umiejętności	EK-K_K04

* Określa się tutaj opis oczekiwanych efektów kształcenia/uczenia się, czyli tego, co student powinien po zakończeniu zajęć wiedzieć, rozumieć i być zdolny zademonstrować (wykonać). Zatem, w sylabusie, uwzględnia się tylko efekty możliwe do oceny i sprawdzenia, a w opisie efektów wykorzystuje się czasowniki operacyjne, ujęte w formie osobowej, które nazywają konkretne czynności studenta poddawane sprawdzeniu (np.: nazywa, ilustruje, opisuje, wyjaśnia, rozwiązuje, konstruuje, pracuje w zespole, itd.)

Formułując efekty uczenia się należy:

- unikać przesadnej detalizacji (rozdrabniania)
- zachować odpowiednią proporcję między liczbą efektów kształcenia przypisanych do poziomu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych (nie może być ich zbyt wiele),
- zapewnić zbieżność efektów kształcenia z celami przedmiotu, a także z efektami zdefiniowanymi w opisie efektów kształcenia w danym obszarze studiów,
- zachować realizm oczekiwań – tzn. dostosować efekty kształcenia do pozostałych założeń sylabusu, czyli do celów kształcenia, treści programowych, a także czasu przeznaczanego na realizację danego przedmiotu.

Definiowanie efektów uczenia się obejmuje trzy poziomy:

- **wiedza** - jest to efekt przyswojenia informacji; na wiedzę składa się zbiór opisu zasad, teorii, faktów powiązanych z określoną dziedziną nauki
(przykładowe czasowniki określające wiedzę: definiuje, nazywa, opisuje, wymienia, charakteryzuje, rozróżnia, ilustruje, wyciąga wnioski....)
- **umiejętności** – to zdolność do stosowania wiedzy i rozwiązywania problemów; są to umiejętności intelektualne oraz praktyczne.
(przykładowe czasowniki określające umiejętności: rozwiązuje, porządkuje, klasyfikuje, planuje, dowodzi, weryfikuje, analizuje, wykrywa, ocenia, szacuje, poddaje krytyce....)
- **Kompetencje społeczne (postawy)** – obejmują zdolność do autonomicznego i odpowiedzialnego wykonywania powierzonych zadań, gotowość do uczenia się przez całe życie, sprawność komunikowania się, umiejętność współdziałania z innymi.
(przykładowe czasowniki określające kompetencje społeczne: dyskutuje, pracuje samodzielnie, angażuje się w..., chętnie podejmuje się..., troszczy się o..., pracuje samodzielnie....)

Lp.	Elementy składowe sylabusu		Opis
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu		Marketing w praktyce
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot		Instytut Nauk Społecznych, Zakład Ekonomii
3.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		E.91.1.C	.
4.	Język przedmiotu		polski
5.	Typ przedmiotu		fakultatywny
6.	Rok studiów, semestr		I rok, I semestr
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot		mgr Alicja Blama
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot		j.w.
9.	Formuła przedmiotu		Ćwiczenia 15h i warsztaty 15h.
10.	Wymagania wstępne		Podstawowa znajomość MS Excel
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		30 h (15C + 15WT)	
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		3 ECTS	
13.	Metody dydaktyczne		- Dyskusja grupowa - warsztaty grupowe –rozwiązywanie studium przypadku - projekty z badań marketingowych - formy kształcenia na odległość platforma MS TEAMS
14.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu		Ocena jest średnią z następujących aktywności: Kolokwium z wiedzy- test pisemny, Praca zaliczeniowa prezentowana podczas zajęć Aktywność na zajęciach
15.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		- Marketing mix istota znaczenie poszczególnych elementów z punktu widzenia efektywnej sprzedaży - Produkt poszerzony i jego znaczenie w marketingu - Charakterystyka klientów. Segmentacja rynku, wybór rynku docelowego - Instrumenty aktywnej promocji - Badania marketingowe i komunikacja marketingowa - Marka –jej znaczenie we współczesnym biznesie - Kampanie i promocje marketingowe - Działania marketingowe na określonych obszarach - Tworzenie skutecznej reklamy tekstowej, LOGO firmy. - Nowoczesna promocja i marketing usług rynku pracy.
11.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	* Zna podstawowe pojęcia z dziedziny marketingu
		Umiejętności	* Umie wykorzystać techniki marketingowe w praktyce
		Kompetencje społeczne	* Ma świadomość, jak ważny w pracy zawodowej jest profesjonalizm oraz praca w zespole z zachowanie norm etycznych, otwartość na poglądy innych, kierowanie się społeczną odpowiedzialnością biznesu

12.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	Literatura obowiązkowa: 1. Ph.Kotler, Marketing, Rebis, 2005 2. Komunikacja marketingowa, pod red. M. Rydla, ODDiK, Gdańsk 2001 3. L. Garbarski, I. Rutkowski, W. Wrzosek, Marketing, PWE, Warszawa 1996 i dalsze Czasopisma: "Marketing w praktyce", "Journal of Marketing", "Marketing Management" Portale branżowe: www.marketingprofs.com, www.marketingpower.com, www.marketing.org.pl Literatura uzupełniająca: 1. Ph. Kotler, G. Armstrong, J. Saunders, V. Wong, Marketing - podręcznik europejski, PWE, Warszawa 2002 2. P. Tkaczyk, Zakamarki marki, Helion, Wrocław, 2011 3. P. Tkaczyk, Grywalizacja, Helion, Wrocław, 2011 4. D. M. Scott, The New Rules of Marketing and PR, John Wil 5. J. Królewski, P. Sala, "Emarketing, współczesne trendy, pakiet startowy" Wyd naukowe PWN, 2016
-----	---	---

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)				
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]			
	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Udział w ćwiczeniach i warsztatach	30 stacjonarne			
Samodzielne przygotowywanie się do ćwiczeń (w tym przygotowanie do zaliczenia i przygotowania raportu)	35 stacjonarne			
Udział w konsultacjach				
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	75 stacjonarne			
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	1,6	1,4	1,2	1,8

Macierz oraz weryfikacja efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu) w odniesieniu do form zajęć				
Numer efektu uczenia się (efekt przedmiotowy)	PRZEDMIOTOWY EFEKT UCZENIA SIĘ	Form zajęć	Metody weryfikacji w formie tradycyjnej /zdalnej	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA				
EK-P_W01	Zna podstawowe pojęcia z dziedziny marketingu	C+WT	Średnia z testu, badania marketingowego, raportów z zadań i studium przypadku	EK-K_W03 EK-K_W05 EK-K_W06
UMIEJĘTNOŚCI				

EK-P_U01	Umie wykorzystać techniki marketingowe w praktyce	C+WT	Średnia z testu, badania marketingowego, raportów z zadań i studium przypadku	EK-K_U04
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
EK-P_K01	Ma świadomość, jak ważny w pracy zawodowej jest profesjonalizm oraz praca w zespole z zachowanie norm etycznych, otwartość na poglądy innych, kierowanie się społeczną odpowiedzialnością biznesu	C+WT	Średnia z testu, badania marketingowego, raportów z zadań i studium przypadku	EK-K_K08

* Określa się tutaj opis oczekiwanych efektów kształcenia/uczenia się, czyli tego, co student powinien po zakończeniu zajęć wiedzieć, rozumieć i być zdolny zademonstrować (wykonać). Zatem, w sylabusie, uwzględnia się tylko efekty możliwe do oceny i sprawdzenia, a w opisie efektów wykorzystuje się czasowniki operacyjne, ujęte w formie osobowej, które nazywają konkretne czynności studenta poddawane sprawdzeniu (np.: nazywa, ilustruje, opisuje, wyjaśnia, rozwiązuje, konstruuje, pracuje w zespole, itd.)

Formułując efekty uczenia się należy:

- unikać przesadnej detalizacji (rozdrabniania)
- zachować odpowiednią proporcję między liczbą efektów kształcenia przypisanych do poziomu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych (nie może być ich zbyt wiele),
- zapewnić zbieżność efektów kształcenia z celami przedmiotu, a także z efektami zdefiniowanymi w opisie efektów kształcenia w danym obszarze studiów,
- zachować realizm oczekiwań – tzn. dostosować efekty kształcenia do pozostałych założeń sylabusu, czyli do celów kształcenia, treści programowych, a także czasu przeznaczanego na realizację danego przedmiotu.

Definiowanie efektów uczenia się obejmuje trzy poziomy:

- **wiedza** - jest to efekt przyswojenia informacji; na wiedzę składa się zbiór opisu zasad, teorii, faktów powiązanych z określoną dziedziną nauki
(przykładowe czasowniki określające wiedzę: definiuje, nazywa, opisuje, wymienia, charakteryzuje, rozróżnia, ilustruje, wyciąga wnioski....)
- **umiejętności** – to zdolność do stosowania wiedzy i rozwiązywania problemów; są to umiejętności intelektualne oraz praktyczne.
(przykładowe czasowniki określające umiejętności: rozwiązuje, porządkuje, klasyfikuje, planuje, dowodzi, weryfikuje, analizuje, wykrywa, ocenia, szacuje, poddaje krytyce....)
- **Kompetencje społeczne (postawy)** – obejmują zdolność do autonomicznego i odpowiedzialnego wykonywania powierzonych zadań, gotowość do uczenia się przez całe życie, sprawność komunikowania się, umiejętność współdziałania z innymi.
(przykładowe czasowniki określające kompetencje społeczne: dyskutuje, pracuje samodzielnie, angażuje się w..., chętnie podejmuje się..., troszczy się o..., pracuje samodzielnie....)

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Matematyka	
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Nauk Społecznych	
3.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne E.01.1.W / E.01.1.C	Studia niestacjonarne E.01.1.W / E.01.1.C
4.	Język przedmiotu	Polski	
5.	Typ przedmiotu	Obowiązkowy do zaliczenia semestru	
6.	Rok studiów, semestr	Rok: I semestr I	
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	dr Grzegorz Klimkowski	
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot	dr Tomasz Pietrycki	
9.	Formuła przedmiotu	Wykład, ćwiczenia	
10.	Wymagania wstępne	brak	
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne Wykład: 30 godz. Ćwiczenia: 30 godz. Razem: 60 godz.	Studia niestacjonarne Wykład: 20 godz. Ćwiczenia: 20 godz. Razem: 40 godz.
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Studia stacjonarne Wykład: 2 Ćwiczenia: 3 Razem: 5p. ECTS	Studia niestacjonarne Wykład: 2 Ćwiczenia: 3 Razem: 5p. ECTS
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Wiedza Przyswojenie przez studentów podstawowych pojęć, faktów i metod z zakresu matematyki potrzebnych do studiowania na wybranym kierunku studiów Umiejętności Kształcenie umiejętności w zakresie rozumowań matematycznych, rozwiązywania zadań i problemów związanych z wybranym kierunkiem studiów, korzystania z różnych opracowań matematycznych. Wyrobienie umiejętności zastosowań poznanego materiału do praktycznych zastosowań. Kompetencje społeczne Zwrócenie uwagi na ograniczenia własnej wiedzy i potrzeby dalszego kształcenia, student potrafi formułować opinie na temat podstawowych zagadnień z zakresu zastosowań matematyki; znajduje zastosowania matematyki w życiu codziennym i różnych dziedzinach wiedzy; samodzielnie wyszukuje informacje w literaturze i właściwie je stosuje.	
14.	Metody dydaktyczne	- metoda asymilacji wiedzy, analiza przypadków, dyskusja, - metoda praktyczna- rozwiązywanie zadań ilustrujących wykład.	
15.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu,	Warunkami zaliczenia przedmiotu są: Forma zajęć	
			Sposób wystawiania podsumowującej oceny

zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	Zaliczenie ćwiczeń:	W trakcie semestru studenci będą pisać przynajmniej dwa kolokwia. Zaliczenie uzyskuje student, który uczęszcza na zajęcia i otrzyma przynajmniej połowę punktów (pozytywnych ocen) z pisanych kolokwiów. Ocena z zaliczenia jest wówczas średnią arytmetyczną ocen z kolokwiów (zaokrągloną do najbliższej z ocen 3.0; 3.5; 4.0; 4.5; 5.0). Ocena ta może być zmieniona przez prowadzącego zajęcia w zakresie pół stopnia w zależności od aktywności studenta na ćwiczeniach w trakcie semestru. Studentowi, który nie spełni tych wymogów przysługuje zaliczenie poprawkowe z całego semestru. Jeżeli student zaliczy je pozytywnie, to otrzymuje do indeksu ocenę dostateczną. W przeciwnym przypadku otrzymuje ocenę niedostateczną i ma prawo ubiegać się o zaliczenie komisyjne zgodnie z regulaminem studiów.
	Zaliczenie wykładu:	Wykład kończy się zaliczeniem bez oceny na podstawie obecności.
	Egzamin:	Po semestrze odbywa się egzaminem w formie pisemnej. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest zaliczenie wykładu i ćwiczeń. Student, który uzyska negatywną ocenę w pierwszym terminie ma prawo do egzaminu poprawkowego w sesji poprawkowej. Obydwie oceny z egzaminów wpisywane są do indeksu. Student, który uzyska negatywną ocenę z egzaminu poprawkowego ma prawo ubiegać się o egzamin komisyjny zgodnie z regulaminem studiów

16.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		Semestr I 1. Funkcje i ich własności. Niektóre własności zbioru liczb rzeczywistych. Pojęcie funkcji. Własności funkcji elementarnych. 2. Teoria granic . Granice ciągów. Metody liczenia granic. Definicja i własności szeregów. Kryteria zbieżności szeregów. Zbieżność szeregów potęgowych. Granica i ciągłość funkcji w punkcie. Ciągłość funkcji w zbiorze. Własności funkcji ciągłych. Asymptoty. Ciągłość funkcji elementarnych. 3. Rachunek różniczkowy. a) definicje Pochodna i różniczka funkcji w punkcie. Interpretacja geometryczna i fizyczna pochodnej. Własności pochodnej funkcji w punkcie. Pochodne funkcji elementarnych. Pochodne i różniczki wyższych rzędów. b) zastosowania Zastosowania pochodnej. Twierdzenie Lagrange'a. Badanie monotoniczności funkcji. Ekstrema lokalne i punkty przegięcia funkcji. Wartość największa i najmniejsza funkcji w zbiorze. Badanie przebiegu zmienności funkcji. Reguła de L'Hospitala. Niektóre zastosowania geometryczne i fizyczne pochodnych. Obliczenia przybliżone. 4. Rachunek całkowy. Całka nieoznaczona. Podstawowe metody obliczania całek nieoznaczonych: całkowanie przez części i przez podstawianie. Definicja całki oznaczonej i jej własności. Zastosowania całki oznaczonej. 5. Elementy algebry. Wielomiany i macierze. Zasadnicze twierdzenie algebry. Działania na wielomianach. Działania na macierzach. Macierz odwrotna. Rząd macierzy. Wyznacznik macierzy. Związek rzędu macierzy z wyznacznikiem. Układy algebraicznych równań liniowych. Twierdzenie Kroneckera-Capellego. Układy Cramera.
17.	Zamierzone efekty kształcenia*	Wiedza	Zna terminologię oraz podstawowe pojęcia z zakresu: logiki i teorii zbiorów, algebry, rachunku różniczkowego i całkowego, równań różniczkowych i statystyki matematycznej. Opisuje zjawiska praktyczne z użyciem aparatu matematycznego. Wyciąga wnioski z otrzymanych wyników.
		Umiejętności	Definiuje i rozwiązuje problemy i zadania inżynierskie w oparciu o zastosowanie poznanych twierdzeń i metod obliczeniowych. Przeprowadza analizy ilościowe oraz formułuje na ich podstawie wnioski jakościowe. Potrafi pozyskiwać informacje z literatury, baz danych oraz innych źródeł, ich integrowania i dokonywania interpretacji oraz wyciągania wniosków i formułowania opinii.
		Kompetencje społeczne	Rozumie potrzebę doksztalcania się, uzupełniania swojej wiedzy. Potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy

18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	Wykład: Podstawowa - Grzymkowski R.: Matematyka dla studentów wyższych uczelni technicznych i ekonomicznych, Gliwice 2003. - Krysicki W., Włodarski L.: Analiza Matematyczna w zadaniach, cz.1 i cz.2, PWN Warszawa 2003. - Gewert M., Skoczylas Z.: Analiza matematyczna. Definicje, twierdzenia, wzory. cz.1 i 2, GiS Wrocław 2009. - Jurlewicz T., Skoczylas Z.: Algebra liniowa. Definicje, twierdzenia, wzory., cz.1 i 2, GiS Wrocław 2009. - Gewert M., Skoczylas Z.: Równania różniczkowe zwyczajne. Teoria przykłady, zadania. cz.1 i 2, GiS Wrocław 2008 - Kordecki W.: Rachunek prawdopodobieństwa i statystyka matematyczna. Definicje, twierdzenia, wzory, GiS Wrocław 2010. Uzupełniająca - Rudnicki R.: Wykład z analizy matematycznej, PWN Warszawa 2001. - Górniewicz L., Ingarden R.S.: Analiza matematyczna dla fizyków, t.1 i t.2, PWN 98.Warszawa 1981. - Fichtenholz G. M.: Rachunek różniczkowy i całkowy. T. 1 i 2, PWN Warszawa 2003. - Leja F.: Rachunek różniczkowy i całkowy. Funkcje jednej zmiennej, PWN Warszawa 2003. - Sobczyk M.: Statystyka, PWN, Warszawa, 1997 Ćwiczenia: Podstawowa - Gewert M., Skoczylas Z.: Analiza matematyczna cz.1 i 2, Przykłady i zadania, GiS Wrocław 2009. - Krysicki W., Włodarski L.: Analiza Matematyczna w zadaniach, cz.1 i cz.2, PWN Warszawa 2003. - Jurlewicz T., Skoczylas Z.: Algebra liniowa cz.1 i 2, Przykłady i zadania, GiS Wrocław 2009. - Stankiewicz W.: Zadania z matematyki dla wyższych uczelni technicznych, PWN Warszawa 2003. - Jasiulewicz H., Kordecki W.: Rachunek prawdopodobieństwa i statystyka matematyczna. Przykłady i zadania, GiS Wrocław 2003. Uzupełniająca - Praca zbiorowa pod red. Kassyk-Rokickiej H.: Statystyka – zbiór zadań, PWE 1996 - Stankiewicz W., Wojtowicz J.: Zadania z matematyki dla wyższych uczelni technicznych, PWN Warszawa 1998.
-----	--	--

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)				
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)		Obciążenie studenta [h]		
		Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne
Godziny realizowane z bezpośrednim udziałem nauczyciela	Wykłady	30		20
	Ćwiczenia	30		20
Samodzielne studiowanie tematyki wykładów		20		25
Samodzielne przygotowanie się do ćwiczeń		25		40
Przygotowanie się do egzaminu/ zaliczenia		10		10
Konsultacje		20		10
Sumaryczne obciążenie pracą studenta		135		125
Punkty ECTS za modul/przedmiot		z bezpośrednim udziałem	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem samodzielna praca studenta

		nauczyciela akademickiego				nauczyciela akademickiego			
		2,9		2,1		2,0		3,0	
Macierz efektów uczenia się dla modułu (przedmiotu) w odniesieniu do form zajęć									
Numer efektu uczenia się	EFEKT UCZENIA SIĘ	Forma zajęć dydaktycznych							
		Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Konwersatorium	Seminarium	Zajęcia praktyczne	inne ...
WIEDZA									
EK-K_W01	Zna terminologię oraz podstawowe pojęcia z zakresu: logiki i teorii zbiorów, algebry, rachunku różniczkowego i całkowego, równań różniczkowych i statystyki matematycznej	x	x						
EK-K_W06	Opisuje zjawiska praktyczne z użyciem aparatu matematycznego.	x	x						
EK-K_W11	Wyciąga wnioski z otrzymanych wyników.	x	x						
UMIEJĘTNOŚCI									
EK-K_U01	Potrafi pozyskiwać informacje z literatury, baz danych oraz innych źródeł, ich integrowania i dokonywania interpretacji oraz wyciągania wniosków i formułowania opinii	x	x						
EK-K_U08	Przeprowadza analizy ilościowe oraz formułuje na ich podstawie wnioski jakościowe.	x	x						
EK-K_U09	Definiuje i rozwiązuje problemy i zadania inżynierskie w oparciu o zastosowanie poznanych twierdzeń i metod obliczeniowych	x	x						
KOMPETENCJE SPOŁECZNE									
EK-K_K01	Rozumie potrzebę dokształcania się, uzupełniania swojej wiedzy	x	x						
EK-K_K06	Potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	x	x						
Podpis nauczyciela odpowiedzialnego za przedmiot									
Podpis Dyrektora Instytutu									
Podpis starosty roku – studiów stacjonarnych/niestacjonarnych									

Lp.	Elementy składowe sylabusu		Opis	
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu		Mediacje i negocjacje	
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot		Instytut Nauk Społecznych, Zakład Ekonomii	
3.	Kod przedmiotu		Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
4.	Język przedmiotu		polski	
5.	Typ przedmiotu		Obowiązkowy do zaliczenia przedmiotu	
6.	Rok studiów, semestr		II rok III semestr	
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot		dr Jolanta Karolczuk	
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot		Należy wskazać stopień/tytuł naukowy	
9.	Formuła przedmiotu		Ćwiczenie	
10.	Wymagania wstępne		Podstawowe informacje z komunikacji społecznej	
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych		Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi		Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
13.	Metody dydaktyczne		- Ćwiczenia- (studium przypadków z zakresu poruszanej tematyki). - konsultacje (zarówno regularne, jak też organizowane w indywidualnych przypadkach) - formy kształcenia na odległość (jeżeli są stosowane) – nauczanie zdalne na platformie MsTeams – zajęcia synchroniczne (wykład z prezentacją) - e-learning	
14.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu		Zaliczenie konwersatorium: aktywność na zajęciach, kolokwium zaliczeniowe (średnia ważona ocen)	
15.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		Ćwiczenia: Negocjacje: definicja konfliktu (źródła, rodzaje, procedury), proces, cel, reguły, rodzaje, wady i zalety, komunikowanie w negocjacjach, narzędzia. Mediacje: wprowadzenie, diagnoza, źródła konfliktu w mediacjach, metody rozwiązywania sporów, geneza i norma ADR, zasady, metody, rodzaje, przebieg (fazy mediacji), przeciwwskazania, techniki komunikacji Praca warsztatowa	
16.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	W01. Zna i definiuje przyczyny konfliktu. W02. Zna fazy negocjacji i mediacji	
		Umiejętności	U01. Wymienia procedury związane z procedurą mediacji i negocjacji U02. Diagnozuje postawy stron w konflikcie	
		Kompetencje społeczne	K01. Umie komunikować się w konflikcie	

17.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	Literatura podstawowa 1. Negocjacje i mediacje, T. Godliwski, J. Śliwa, WCE, Warszawa 2015 2. Negocjacje w biznesie / Zbigniew Nęcki – Kraków : Antykwa 2005 3. Dochodząc do Tak. Negocjowanie bez poddawania się / Fisher Roger, Ury William, Patton Bruce – Warszawa: PWE Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne 2016. 4. Odchodząc od NIE. Negocjowanie od konfrontacji do kooperacji / Ury William – Warszawa: PWE Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne 2013. Literatura uzupełniająca: 1. Negocjacje i mediacje w sferze publicznej / Magdalena Tabernacka. - Warszawa ; Kraków : Wolters Kluwer Polska 2009.
-----	---	---

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)				
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]			
	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Samodzielne przygotowywanie się do ćwiczeń	30			
Przygotowanie się do egzaminu / zaliczenia	14			
Udział w konsultacjach	6			
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50			
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	1,6	0,4		

Macierz oraz weryfikacja efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu) w odniesieniu do form zajęć				
Numer efektu uczenia się (efekt przedmiotowy)	PRZEDMIOTOWY EFEKT UCZENIA SIĘ	Form zajęć	Metody weryfikacji w formie tradycyjnej /zdalnej	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA				
EK-P_W01	Zna i definiuje przyczyny konfliktu.			EK-K_W13
EK-P_W02	Zna fazy negocjacji i mediacji			EK-K_W13
UMIEJĘTNOŚCI				
EK-P_U01	Wymienia procedury związane z procedurą mediacji i negocjacji			EK-K_U01
EK-P_U02	Diagnostuje postawy stron w konflikcie			EK-K_U10
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				

EK-P_K01	Umie komunikować się w konflikcie			EK-K_K02
----------	-----------------------------------	--	--	----------

* Określa się tutaj opis oczekiwanych efektów kształcenia/uczenia się, czyli tego, co student powinien po zakończeniu zajęć wiedzieć, rozumieć i być zdolny zademonstrować (wykonać). Zatem, w sylabusie, uwzględnia się tylko efekty możliwe do oceny i sprawdzenia, a w opisie efektów wykorzystuje się czasowniki operacyjne, ujęte w formie osobowej, które nazywają konkretne czynności studenta poddawane sprawdzeniu (np.: nazywa, ilustruje, opisuje, wyjaśnia, rozwiązuje, konstruuje, pracuje w zespole, itd.)

Formułując efekty uczenia się należy:

- unikać przesadnej detalizacji (rozdrabniania)
- zachować odpowiednią proporcję między liczbą efektów kształcenia przypisanych do poziomu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych (nie może być ich zbyt wiele),
- zapewnić zbieżność efektów kształcenia z celami przedmiotu, a także z efektami zdefiniowanymi w opisie efektów kształcenia w danym obszarze studiów,
- zachować realizm oczekiwań – tzn. dostosować efekty kształcenia do pozostałych założeń sylabusu, czyli do celów kształcenia, treści programowych, a także czasu przeznaczanego na realizację danego przedmiotu.

Definiowanie efektów uczenia się obejmuje trzy poziomy:

- **wiedza** - jest to efekt przyswojenia informacji; na wiedzę składa się zbiór opisu zasad, teorii, faktów powiązanych z określoną dziedziną nauki
(przykładowe czasowniki określające wiedzę: definiuje, nazywa, opisuje, wymienia, charakteryzuje, rozróżnia, ilustruje, wyciąga wnioski....)
- **umiejętności** – to zdolność do stosowania wiedzy i rozwiązywania problemów; są to umiejętności intelektualne oraz praktyczne.
(przykładowe czasowniki określające umiejętności: rozwiązuje, porządkuje, klasyfikuje, planuje, dowodzi, weryfikuje, analizuje, wykrywa, ocenia, szacuje, poddaje krytyce....)
- **Kompetencje społeczne (postawy)** – obejmują zdolność do autonomicznego i odpowiedzialnego wykonywania powierzonych zadań, gotowość do uczenia się przez całe życie, sprawność komunikowania się, umiejętność współdziałania z innymi.
(przykładowe czasowniki określające kompetencje społeczne: dyskutuje, pracuje samodzielnie, angażuje się w..., chętnie podejmuje się..., troszczy się o..., pracuje samodzielnie....)

Lp.	Elementy składowe sylabusu		Opis				
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu		Międzynarodowe stosunki gospodarcze				
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot		Instytut Nauk Społecznych, Zakład Ekonomii				
3.	Kod przedmiotu		<table><tr><th>Studia stacjonarne</th><th>Studia niestacjonarne</th></tr><tr><td>E.22.4.W / E.22.4.C</td><td></td></tr></table>	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	E.22.4.W / E.22.4.C	
Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne						
E.22.4.W / E.22.4.C							
4.	Język przedmiotu		Polski				
5.	Typ przedmiotu		obowiązkowy do zaliczenia semestru				
6.	Rok studiów, semestr		Rok II, semestr, IV				
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot		dr Jolanta Karolczuk				
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot		j.w				
9.	Formuła przedmiotu		Wykłady, ćwiczenia				
10.	Wymagania wstępne		Znajomość zagadnień z podstaw ekonomii				
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych		<table><tr><th>Studia stacjonarne</th><th>Studia niestacjonarne</th></tr><tr><td>w-15 c- 15</td><td></td></tr></table>	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	w-15 c- 15	
Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne						
w-15 c- 15							
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi		<table><tr><th>Studia stacjonarne</th><th>Studia niestacjonarne</th></tr><tr><td>1 ECTS + 1 ECTS</td><td></td></tr></table>	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	1 ECTS + 1 ECTS	
Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne						
1 ECTS + 1 ECTS							
13.	Metody dydaktyczne		Zapoznanie studentów z teorią międzynarodowych stosunków gospodarczych i współczesnej polityki gospodarczej.				
14.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu		Wykłady: zaliczenie pisemne 10 pytań otwartych Ćwiczenia: średnia ważona: 0,6 kolokwium 0,2 prezentacja 0,2 aktywne uczestnictwo w zajęciach.				
15.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		Wykłady: Przedmiot nauki o międzynarodowych stosunkach gospodarczych. Międzynarodowy podział pracy. Teorie handlu zagranicznego. Rola handlu zagranicznego w gospodarce. Międzynarodowe obroty czynnikami produkcji. Międzynarodowe stosunki walutowe i finansowe. Polityka kursu walutowego. Bilans płatniczy i równowaga płatnicza kraju. Polityka handlowa. Ceny w handlu światowym. Modele i mechanizmy integracji gospodarczej. Rola międzynarodowych organizacji gospodarczych w świecie. Problemy globalne we współczesnej gospodarce. Rola krajów rozwijających się w świecie. Rola wywiadu gospodarczego w kształtowaniu rynku. Ćwiczenia: Międzynarodowa integracja gospodarcza. Modelowe ugrupowania integracyjne. Międzynarodowe przepływy czynników produkcji. Handel światowy – prawa nim rządzące. Bilans płatniczy kraju i kwestia jego równowagi. Kursy walutowe i rynek walutowy. Globalizacja stosunków międzynarodowych. Międzynarodowa konkurencyjność gospodarek i przedsiębiorstw. Problemy krajów rozwijających się. Międzynarodowe organizacje gospodarcze. Polska w ugrupowaniach światowych.				
16.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	W01. Określa podstawowe kategorie ekonomiczne odnoszące się do gospodarki światowej i międzynarodowych stosunków gospodarczych. W02. Określa charakterystyczne związki przyczynowo skutkowe w relacjach międzynarodowych.				
		Umiejętności	U01. Wykorzystuje znajomość teorii handlu, zasad polityki handlu zagranicznego i kursu walutowego oraz teorii międzynarodowego przepływu czynników produkcji do analizy problemów występujących w praktyce gospodarczej. U02. Ocenia relacje gospodarcze między podmiotami gospodarki światowej. U03. Analizuje i interpretuje dane statystyczne odnoszące się do podmiotów gospodarki światowej w różnych jej aspektach.				
		Kompetencje społeczne	K01. Dyskutuje na temat funkcjonowania różnych podmiotów w gospodarce światowej, wykorzystania różnych narzędzi i mechanizmów. K02. Formułuje prawidłowe wnioski z bieżących faktów związanych z gospodarczą współpracą w skali międzynarodowej. K03. Angażuje się w przedsięwzięcia związane ze współpracą zagraniczną, wyzwalającą skłonność do asertywności i przedsiębiorczości.				

17.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	Literatura podstawowa: 1. Oziewicz i inni, (red), Międzynarodowe stosunki gospodarcze, Warszawa, 2013. 2. Międzynarodowe stosunki gospodarcze pod red. J. Rymarczyka, PWE Warszawa 2006 3. Przemiany we współczesnej gospodarce światowej pod red. E. Oziewicza, PWE, Warszawa 2006. Literatura uzupełniająca: 1. Podręcznik prawa międzynarodowego / Lech Antonowicz.- Wyd. 9.- Warszawa : Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis, 2006. 2. Nieformalne aspekty biznesu : Rosja, kraje arabskie, Honkong-Chiny, z doświadczeniami praktycznymi Autora / Andrzej Buszko.- Wyd. 1.- Warszawa : Wydawnictwo Placet, 2010.
-----	---	--

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)				
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]			
	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Udział w wykładach	15			
Samodzielne studiowanie tematyki wykładów i przygotowanie się do zaliczenia	10			
Udział w ćwiczeniach	15			
Samodzielne przygotowanie się do ćwiczeń (w tym przygotowanie do zaliczenia)	15			
Udział konsultacjach	10			
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	75			
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	0,85	1,15		

Macierz oraz weryfikacja efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu) w odniesieniu do form zajęć				
Numer efektu uczenia się (efekt przedmiotowy)	PRZEDMIOTOWY EFEKT UCZENIA SIĘ	Form zajęć	Metody weryfikacji w formie tradycyjnej /zdalnej	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA				

EK-P_W01	Określa podstawowe kategorie ekonomiczne odnoszące się do gospodarki światowej i międzynarodowych stosunków gospodarczych.	W	Zaliczenie pisemne 10 pytań otwartych	EK-K_W01
EK-P_W02	Określa charakterystyczne związki przyczynowo skutkowe w relacjach międzynarodowych.	W	Zaliczenie pisemne 10 pytań otwartych	EK-K_W04
UMIEJĘTNOŚCI				
EK-P_U01	Wykorzystuje znajomość teorii handlu, zasad polityki handlu zagranicznego i kursu walutowego oraz teorii międzynarodowego przepływu czynników produkcji do analizy problemów występujących w praktyce gospodarczej.	C	Ćwiczenia średnia ważona: 0,6 kolokwium 0,2 prezentacja 0,2 aktywne uczestnictwo w zajęciach	EK-K_U11
EK-P_U02	Ocenia relacje gospodarcze między podmiotami gospodarki światowej.	C	Ćwiczenia średnia ważona: 0,6 kolokwium 0,2 prezentacja	EK-K_U02
EK-P_U03	Analizuje i interpretuje dane statystyczne odnoszące się do podmiotów gospodarki światowej w różnych jej aspektach.	C	Ćwiczenia średnia ważona: 0,6 kolokwium 0,2 prezentacja 0,2 aktywne uczestnictwo w zajęciach	EK-K_U11
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
EK-P_K01	Dyskutuje na temat funkcjonowania różnych podmiotów w gospodarce światowej, wykorzystania różnych narzędzi i mechanizmów.	C	Ćwiczenia średnia ważona: 0,6 kolokwium 0,2 prezentacja	EK-K_K01
EK-P_K02	Formułuje prawidłowe wnioski z bieżących faktów związanych z gospodarczą współpracą w skali międzynarodowej.	C+W	Ćwiczenia średnia ważona: 0,6 kolokwium 0,2 prezentacja	EK-K_K02
EK-P_K03	Angażuje się w przedsięwzięcia związane ze współpracą zagraniczną, wyzwalającą skłonność do asertywności i przedsiębiorczości.	C	Ćwiczenia średnia ważona: 0,6 kolokwium 0,2 prezentacja	EK-K_K02

* Określa się tutaj opis oczekiwanych efektów kształcenia/uczenia się, czyli tego, co student powinien po zakończeniu zajęć wiedzieć, rozumieć i być zdolny zademonstrować (wykonać). Zatem, w sylabusie, uwzględnia się tylko efekty możliwe do oceny i sprawdzenia, a w opisie efektów wykorzystuje się czasowniki operacyjne, ujęte w formie osobowej,

które nazywają konkretne czynności studenta poddawane sprawdzeniu (np.: nazywa, ilustruje, opisuje, wyjaśnia, rozwiązuje, konstruuje, pracuje w zespole, itd.)

Formułując efekty uczenia się należy:

- unikać przesadnej detalizacji (rozdrabniania)
- zachować odpowiednią proporcję między liczbą efektów kształcenia przypisanych do poziomu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych (nie może być ich zbyt wiele),
- zapewnić zbieżność efektów kształcenia z celami przedmiotu, a także z efektami zdefiniowanymi w opisie efektów kształcenia w danym obszarze studiów,
- zachować realizm oczekiwań – tzn. dostosować efekty kształcenia do pozostałych założeń sylabusu, czyli do celów kształcenia, treści programowych, a także czasu przeznaczanego na realizację danego przedmiotu.

Definiowanie efektów uczenia się obejmuje trzy poziomy:

- **wiedza** - jest to efekt przyswojenia informacji; na wiedzę składa się zbiór opisu zasad, teorii, faktów powiązanych z określoną dziedziną nauki
(przykładowe czasowniki określające wiedzę: definiuje, nazywa, opisuje, wymienia, charakteryzuje, rozróżnia, ilustruje, wyciąga wnioski....)
- **umiejętności** – to zdolność do stosowania wiedzy i rozwiązywania problemów; są to umiejętności intelektualne oraz praktyczne.
(przykładowe czasowniki określające umiejętności: rozwiązuje, porządkuje, klasyfikuje, planuje, dowodzi, weryfikuje, analizuje, wykrywa, ocenia, szacuje, poddaje krytyce....)
- **Kompetencje społeczne (postawy)** – obejmują zdolność do autonomicznego i odpowiedzialnego wykonywania powierzonych zadań, gotowość do uczenia się przez całe życie, sprawność komunikowania się, umiejętność współdziałania z innymi.
(przykładowe czasowniki określające kompetencje społeczne: dyskutuje, pracuje samodzielnie, angażuje się w..., chętnie podejmuje się..., troszczy się o..., pracuje samodzielnie....)

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Mikroekonomia	
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Nauk Społecznych, Zakład Ekonomii	
3.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		E.05.1.W E.05.01.C	
4.	Język przedmiotu	polski	
5.	Typ przedmiotu	obowiązkowy do zaliczenia semestru	
6.	Rok studiów, semestr	rok I sem. I	
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	dr hab. Łukasz Popławski	
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot		
9.	Formuła przedmiotu	wykład i ćwiczenia	
10.	Wymagania wstępne	brak	
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		w- 30; ćw. – 30	
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		w-3; ćw. - 3	
13.	Metody dydaktyczne	- Wykład - Metody podające (prezentacja multimedialna). - Ćwiczenia audytoryjne	
14.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	Wykłady: egzamin pisemny Ćwiczenia: aktywności na zajęciach, ćwiczenia projektowe (m.in. case study) oraz kolokwium zaliczeniowe (średnio ważona ocena)	

15.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		Wykłady: Wykłady: Wprowadzenie do ekonomii i charakterystyka gospodarowania. Mechanizm rynkowy (cz.1) – rynek, prawo popytu i podaży. Mechanizm rynkowy (cz.2) – pojęcie i pomiar elastyczności. Teoria zachowania konsumenta (cz.1) – teoria użyteczności krańcowej oraz teoria krzywych obojętności. Teoria zachowania konsumenta (cz.2) – teoria krzywych obojętności (c.d.). Teoria produkcji (cz.1) – jednoczynnikowa funkcja produkcji. Teoria produkcji (cz.2) – dwuczynnikowa funkcja produkcji. Koszty produkcji, przychody i wynik ekonomiczny – klasyfikacja i współzależności. Firma na rynku konkurencji doskonałej. Firma na rynku monopolistycznym. Firma na rynku konkurencji niedoskonałej. Rynek czynników wytwórczych. Rynek pracy. Rynek kapitału. Elementy ekonomii dobrobytu – występowanie efektów zewnętrznych Ćwiczenia: Wprowadzenie do ekonomii i charakterystyka gospodarowania. Mechanizm rynkowy (cz.1) – rynek, prawo popytu i podaży. Mechanizm rynkowy (cz.2) – pojęcie i pomiar elastyczności. Teoria zachowania konsumenta (cz.1) – teoria użyteczności krańcowej oraz teoria krzywych obojętności. Teoria zachowania konsumenta (cz.2) – teoria krzywych obojętności (c.d.). Teoria produkcji (cz.1) – jednoczynnikowa funkcja produkcji. Teoria produkcji (cz.2) – dwuczynnikowa funkcja produkcji. Koszty produkcji, przychody i wynik ekonomiczny – klasyfikacja i współzależności. Firma na rynku konkurencji doskonałej. Firma na rynku monopolistycznym. Firma na rynku konkurencji niedoskonałej. Rynek czynników wytwórczych. Rynek pracy. Rynek kapitału. Elementy ekonomii dobrobytu – występowanie efektów zewnętrznych.
16.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	W01. Definiuje i interpretuje podstawowe kategorie mikroekonomiczne z zakresu funkcjonowania mechanizmu rynkowego.
		Umiejętności	U01. Opisuje i analizuje podstawowe zależności zachodzące na rynkach dóbr oraz rynkach czynników wytwórczych. U02. Ocenia zasadność oraz kierunek zmian decyzji w zakresie gospodarowania, podejmowanych przez konsumentów, a także producentów działających w określonych warunkach rynkowych.
		Kompetencje społeczne	K01. Weryfikuje swoje decyzje konsumenckie, poszukując nowych lepszych rozwiązań.

17.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	Literatura podstawowa: 1. Ekonomia. T. 1. Mikroekonomia / David Begg, Stanley Fischer, Rudiger Dornbusch.- Wyd. 4 zm.- Warszawa : Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, 2007. 2. Podstawy ekonomii / Red. Roman Milewski, Eugeniusz Kwiatkowski ; Paweł Alberciak.- Wyd. 3 zm. i uakt., dodruk 7- Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2012. 3. Podstawy ekonomii : ćwiczenia i zadania / red. nauk. Roman Milewski, Eugeniusz Kwiatkowski ; aut. Paweł Alberciak [et al.].- Wyd. 3 zm.- Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2012. 4. Mikroekonomia / N. Gregory Mankiw, Mark P. Taylor tł. Jarosław Sawicki- Wyd. II zmienione- Warszawa : Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, 2015. Literatura uzupełniająca: 1. Bogusław Czarny, Ryszard Rapacki, Podstawy ekonomii, Wyd. 2 zm., Warszawa 2007. 2. Teresa Kamińska, Barbara Kubska-Maciejewicz, Janina Laudańska-Trynka, Wybrane problemy z mikroekonomii. Zadania, Wyd. UG, Gdańsk, 2006. 3. Tomasz Kątownski, Ewa Ignaciuk, Podstawy Mikroekonomii w zadaniach z rozwiązaniami i komentarzem, Wyd. UG, Gdańsk 2001 (lub nowsze). 4. Makro- i mikroekonomia : podstawowe problemy / Red. Stefan Marciniak ; Lidia Białoń.- Wyd. 4 zm. dodruk.- Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2007.
-----	--	---

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)				
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]			
	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Udział w wykładach	30			
Samodzielne studiowanie tematyki wykładów	25			
Udział w ćwiczeniach audytoryjnych	30			
Samodzielne przygotowywanie się do ćwiczeń	25			
Przygotowanie się do egzaminu / zaliczenia	20			
Udział w konsultacjach	20			
Sumaryczne obciążenie pracą studenta				
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	3,2	2,8		

Macierz oraz weryfikacja efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu) w odniesieniu do form zajęć				
Numer efektu uczenia się (efekt przedmiotowy)	PRZEDMIOTOWY EFEKT UCZENIA SIĘ	Form zajęć	Metody weryfikacji w formie tradycyjnej /zdalnej	Odniesienie do efektu kierunkowego

WIEDZA				
EK-P_W01	Definiuje i interpretuje podstawowe kategorie mikroekonomiczne z zakresu funkcjonowania mechanizmu rynkowego.	W	Egzamin pisemny	EK-K_W02
UMIEJĘTNOŚCI				
EK-P_U01	Opisuje i analizuje podstawowe zależności zachodzące na rynkach dóbr oraz rynkach czynników wytwórczych.	C	Aktywność na zajęciach, ćwiczenia projektowe (m.in. case	EK-K_U16
EK-P_U02	Ocenia zasadność oraz kierunek zmian decyzji w zakresie gospodarowania, podejmowanych przez konsumentów, a także producentów działających w określonych warunkach rynkowych.	C	Aktywność na zajęciach, ćwiczenia projektowe (m.in. case	EK-K_U01
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
EK-P_K01	Weryfikuje swoje decyzje konsumenckie, poszukując nowych lepszych rozwiązań.	W+ C	Egzamin pisemny Aktywność na zajęciach, ćwiczenia projektowe (m.in. case	EK-K_K03

* Określa się tutaj opis oczekiwanych efektów kształcenia/uczenia się, czyli tego, co student powinien po zakończeniu zajęć wiedzieć, rozumieć i być zdolny zademonstrować (wykonać). Zatem, w sylabusie, uwzględnia się tylko efekty możliwe do oceny i sprawdzenia, a w opisie efektów wykorzystuje się czasowniki operacyjne, ujęte w formie osobowej, które nazywają konkretne czynności studenta poddawane sprawdzeniu (np.: nazywa, ilustruje, opisuje, wyjaśnia, rozwiązuje, konstruuje, pracuje w zespole, itd.)

Formułując efekty uczenia się należy:

- unikać przesadnej detaliczności (rozdrabniania)
- zachować odpowiednią proporcję między liczbą efektów kształcenia przypisanych do poziomu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych (nie może być ich zbyt wiele),
- zapewnić zbieżność efektów kształcenia z celami przedmiotu, a także z efektami zdefiniowanymi w opisie efektów kształcenia w danym obszarze studiów,
- zachować realizm oczekiwań – tzn. dostosować efekty kształcenia do pozostałych założeń sylabusu, czyli do celów kształcenia, treści programowych, a także czasu przeznaczanego na realizację danego przedmiotu.

Definiowanie efektów uczenia się obejmuje trzy poziomy:

- **wiedza** - jest to efekt przyswojenia informacji; na wiedzę składa się zbiór opisu zasad, teorii, faktów powiązanych z określoną dziedziną nauki
(przykładowe czasowniki określające wiedzę: definiuje, nazywa, opisuje, wymienia, charakteryzuje, rozróżnia, ilustruje, wyciąga wnioski....)
- **umiejętności** – to zdolność do stosowania wiedzy i rozwiązywania problemów; są to umiejętności intelektualne oraz praktyczne.
(przykładowe czasowniki określające umiejętności: rozwiązuje, porządkuje, klasyfikuje, planuje, dowodzi, weryfikuje, analizuje, wykrywa, ocenia, szacuje, poddaje krytyce....)
- **Kompetencje społeczne (postawy)** – obejmują zdolność do autonomicznego i odpowiedzialnego wykonywania powierzonych zadań, gotowość do uczenia się przez całe życie, sprawność komunikowania się, umiejętność współdziałania z innymi.
(przykładowe czasowniki określające kompetencje społeczne: dyskutuje, pracuje samodzielnie, angażuje się w..., chętnie podejmuje się..., troszczy się o..., pracuje samodzielnie....)

Lp.	Elementy składowe sylabusu		Opis				
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu		Międzynarodowe standardy rachunkowości				
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot		Instytut Nauk Społecznych, Zakład Ekonomii				
3.	Kod przedmiotu		<table><tr><th>Studia stacjonarne</th><th>Studia niestacjonarne</th></tr><tr><td>E.83.5.W/C</td><td></td></tr></table>	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	E.83.5.W/C	
Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne						
E.83.5.W/C							
4.	Język przedmiotu		polski				
5.	Typ przedmiotu		fakultatywny				
6.	Rok studiów, semestr		Rok III, semestr V				
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot		mgr Katarzyna Biega				
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot						
9.	Formuła przedmiotu		Wykład, ćwiczenia				
10.	Wymagania wstępne		Zaliczenie przedmiotów zarządzanie, prawo, rachunkowość.				
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych		<table><tr><th>Studia stacjonarne</th><th>Studia niestacjonarne</th></tr><tr><td>15W, 15C</td><td></td></tr></table>	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	15W, 15C	
Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne						
15W, 15C							
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi		<table><tr><th>Studia stacjonarne</th><th>Studia niestacjonarne</th></tr><tr><td>3</td><td></td></tr></table>	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	3	
Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne						
3							
13.	Metody dydaktyczne		Klasyczny wykład w formie tradycyjnej lub zdalnej. Ćwiczenia obejmują zadania obrachunkowe oraz studia przypadków.				
14.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu		Zaliczenie na ocenę wymaga obecności na zajęciach, złożenia jednego eseju na wybrany temat oraz zaliczenia kolokwium składającego się z kilku (3-4) zadań obrachunkowych.				
15.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		Wykłady: Rynki finansowe a międzynarodowy przepływ kapitału Międzynarodowe normy harmonizacji rachunkowości Założenia koncepcyjne sporządzania i prezentacji sprawozdań finansowych wg MSR/MSSF Zasady sprawozdawczości spółek publicznych Zakres ustawy o rachunkowości a MSR/MSSF Wycena w rachunkowości według MSR/MSSF Amerykańskie standardy rachunkowości wg US GAAP Ćwiczenia: Rzeczowe aktywa trwałe wg MSR/UoR Wartości niematerialne wg MSR/UoR Rzeczowe aktywa obrotowe wg MSR/UoR Inwestycje wg MSR/UoR Rozrachunki wg MSR/UoR Kapitał własny wg MSR/UoR Rezerwy wg MSR/UoR				
16.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	Rozpoznaje i stosuje elementarne zasady obowiązujące w rachunkowości wg MSR i ustawy o rachunkowości.				
		Umiejętności	Posługuje się zasadami, metodami, technikami rachunkowości do prowadzenia ewidencji według MSR/MSSF.				
		Kompetencje społeczne	Akceptuje zasady etyki w dziedzinie finansów i rachunkowości.				

17.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	Literatura podstawowa: 1. Rachunkowość finansowa w przykładach wg UoR i MSR / I. Olchowicz, A. Tłaczała, Difin, Warszawa 2015. 2. Założenia koncepcyjne sporządzania i prezentacji sprawozdań finansowych wg MSR/MSSF 3. Standardy MSR/MSSF 4. Ustawa o rachunkowości z dnia 29 września 1994 roku - z późniejszymi zmianami Literatura uzupełniająca: 1. Rachunkowość finansowa : Ewidencje i sprawozdawczość, J. Sawicka, A. Stronczek, E. Marcinkowska, CeDeWu, Warszawa 2018. 2. Podstawy rachunkowości: Zbiór zadań z rozwiązaniami. Tom 2 / Irena Olchowicz, Difin, Warszawa 2016.
-----	---	--

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)				
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]			
	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Udział w zajęciach	30			
Samodzielne studiowanie tematyki zajęć (w tym przygotowanie do egzaminu i zaliczenia)	30			
Konsultacje	2			
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	62			
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	3			

Macierz oraz weryfikacja efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu) w odniesieniu do form zajęć				
Numer efektu uczenia się (efekt przedmiotowy)	PRZEDMIOTOWY EFEKT UCZENIA SIĘ	Form zajęć	Metody weryfikacji w formie tradycyjnej /zdalnej	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA				
EK-P_W01	Rozpoznaje i stosuje elementarne zasady obowiązujące w rachunkowości spółek giełdowych, banków i zakładów ubezpieczeń.	W	Zaliczenie	EK-K_W03 EK-K_W10
UMIĘJĘTNOŚCI				
EK-P_U01	Stosuje i interpretuje międzynarodowe standardy rachunkowości.	CW	Zaliczenie	EK-K_U01

EK-P_U02	Posługuje się zasadami, metodami, technikami rachunkowości do prowadzenia ewidencji księgowej spółek giełdowych, banków i zakładów ubezpieczeń.	CW	Zaliczenie	EK-K_U06
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
EK-P_K01	Akceptuje zasady etyki w dziedzinie finansów i rachunkowości, w tym kodeksów dobrych	W+CW	Zaliczenie	EK-K_K01

* Określa się tutaj opis oczekiwanych efektów kształcenia/uczenia się, czyli tego, co student powinien po zakończeniu zajęć wiedzieć, rozumieć i być zdolny zademonstrować (wykonać). Zatem, w sylabusie, uwzględnia się tylko efekty możliwe do oceny i sprawdzenia, a w opisie efektów wykorzystuje się czasowniki operacyjne, ujęte w formie osobowej, które nazywają konkretne czynności studenta poddawane sprawdzeniu (np.: nazywa, ilustruje, opisuje, wyjaśnia, rozwiązuje, konstruuje, pracuje w zespole, itd.)

Formułując efekty uczenia się należy:

- unikać przesadnej detalizacji (rozdrabniania)
- zachować odpowiednią proporcję między liczbą efektów kształcenia przypisanych do poziomu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych (nie może być ich zbyt wiele),
- zapewnić zbieżność efektów kształcenia z celami przedmiotu, a także z efektami zdefiniowanymi w opisie efektów kształcenia w danym obszarze studiów,
- zachować realizm oczekiwań – tzn. dostosować efekty kształcenia do pozostałych założeń sylabusu, czyli do celów kształcenia, treści programowych, a także czasu przeznaczonego na realizację danego przedmiotu.

Definiowanie efektów uczenia się obejmuje trzy poziomy:

- **wiedza** - jest to efekt przyswojenia informacji; na wiedzę składa się zbiór opisu zasad, teorii, faktów powiązanych z określoną dziedziną nauki
(przykładowe czasowniki określające wiedzę: definiuje, nazywa, opisuje, wymienia, charakteryzuje, rozróżnia, ilustruje, wyciąga wnioski....)
- **umiejętności** – to zdolność do stosowania wiedzy i rozwiązywania problemów; są to umiejętności intelektualne oraz praktyczne.
(przykładowe czasowniki określające umiejętności: rozwiązuje, porządkuje, klasyfikuje, planuje, dowodzi, weryfikuje, analizuje, wykrywa, ocenia, szacuje, poddaje krytyce....)
- **Kompetencje społeczne (postawy)** – obejmują zdolność do autonomicznego i odpowiedzialnego wykonywania powierzonych zadań, gotowość do uczenia się przez całe życie, sprawność komunikowania się, umiejętność współdziałania z innymi.
(przykładowe czasowniki określające kompetencje społeczne: dyskutuje, pracuje samodzielnie, angażuje się w..., chętnie podejmuje się..., troszczy się o..., pracuje samodzielnie....)

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Nauka o państwie	
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Nauk Społecznych – Ekonomia	
3.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne E.03.1.W	Studia niestacjonarne
4.	Język przedmiotu	j. polski	
5.	Typ przedmiotu	• obowiązkowy do zaliczenia I semestru, I roku studiów, • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów.	
6.	Rok studiów, semestr	Rok I, semestr 1	
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	Dr hab. Robert Lipelt	
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot		
9.	Formuła przedmiotu	Wykład	
10.	Wymagania wstępne	Znajomość podstawowych zagadnień z zakresu historii Polski i historii powszechnej i wiedzy o społeczeństwie	
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne 30godzin	Studia niestacjonarne
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Studia stacjonarne 2	Studia niestacjonarne
13.	Metody dydaktyczne	Wykład informacyjny, wykład problemowy z wykorzystaniem technik multimedialnych, dyskusja dydaktyczna.	
14.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	Zaliczenie wykładów: Zaliczenie na ocenę (ZO) – w I semestrze. Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia przedmiotu jest: • aktywne uczestnictwo w zajęciach; Ocena końcowa z wykładów obejmuje: zaliczenie ustne lub pisemne z zakresu wiedzy, umiejętności kompetencji społecznych zdefiniowanych przedmiotowymi efektami kształcenia zgodnie z realizowaną tematyką zajęć. Student otrzymuje 3 pytania o różnym stopniu trudności. Nauczyciel odnotowuje przebieg egzaminu w sporządzonym protokole z przeprowadzonego zaliczenia ustnego lub pisemnego i ustala ocenę końcową na podstawie przygotowanego kryterium oceniania. W zakresie kompetencji społecznych student dokonuje samooceny w zakresie zrealizowanych treści.	

15.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		Pojęcie i cechy państwa Klasyfikacja ustrojów w Starożytności Geneza i ewolucja instytucji państwa Typ państwa Funkcje państwa. Państwo prawa Formy organizacyjne państw Autorytaryzm i totalitaryzm – charakterystyka Modele ustrojowe państw współczesnych Proces transformacji w Polsce – III Rzeczypospolita Państwo a partie polityczne Demokracja w państwie, instytucje władzy bezpośredniej Państwo, a ideologie, doktryny i programy polityczne Jednostka, naród, państwo Władza, państwo, polityka Problemy rozwojowe współczesnego państwa
16.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	* Opanował terminologię związaną z funkcjonowaniem państwa i posiada wiedzę o zasadach działania państwa
		Umiejętności	* Opisuje rolę obywateli w państwie, a także przedstawia rolę mediów w społeczeństwie informacyjnym * Gromadzi informacje o różnych formach działalności państwa
		Kompetencje społeczne	* Wykazuje niezależność i samodzielność myśli * Szanuje prawo innych osób do wykazywania swoich opinii * Wyjaśnia potrzebę uczenia się przez całe życie oraz potrzebę rozwoju kompetencji fachowych
17.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		Literatura podstawowa: 1. Wprowadzenie do nauki o państwie i polityce, pod red. Bogumiła Szmulika i Marka Żmigrodzkiego, Lublin 2002. 2. Zieliński E., Nauka o państwie i polityce, Warszawa 1999. 3. Kuciński J., Podstawy wiedzy o państwie, Warszawa 2003. Literatura uzupełniająca: 1. Encyklopedia politologii, Tom 1,2,3,4,5. Tom 1 – Teoria polityki, Zakamycze 1999; Tom 2 – Ustroje państwowe, Zakamycze 2000; Tom 3 – Partie i systemy partyjne, Zakamycze 1999; Tom 4 – Myśl społeczna i ruchy polityczne współczesnego świata, Zakamycze 2000; Tom 5 – Stosunki międzynarodowe, Zakamycze 2002. 2. Wojtaszczyk K. A., Współczesne systemy polityczne, Warszawa 1999. 3. Ustroje państw współczesnych, pod red. W. Skrzydło, Lublin 2000. 4. Współczesne partie i systemy partyjne Zagadnienia teorii i praktyki politycznej, pod red. W. Sokoła, M. Żmigrodzkiego, Lublin 2003. 5. Tokarczyk R., Współczesne doktryny polityczne, Zakamycze 2003.

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach	30	
Przygotowanie do zajęć	0	

Przygotowanie do zaliczenia	20			
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50			
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	1,2	0,8		

Macierz oraz weryfikacja efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu) w odniesieniu do form zajęć				
Numer efektu uczenia się (efekt przedmiotowy)	PRZEDMIOTOWY EFEKT UCZENIA SIĘ	Form zajęć	Metody weryfikacji w formie tradycyjnej /zdalnej	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA				
EK-P_W01	Opanował terminologię związaną z funkcjonowaniem państwa i posiada wiedzę o zasadach działania państwa	Wykład	Odpowiedź pisemna/odpowiedź ustna	EK-K_W01 EK-K_W03 EK-K_W12
UMIEJĘTNOŚCI				
EK-P_U01	Opisuje rolę obywateli w państwie, a także przedstawia rolę mediów w społeczeństwie informacyjnym	Wykład	Odpowiedź pisemna/odpowiedź ustna	EK-K_U02
EK-P_U02	Gromadzi informacje o różnych formach działalności państwa	Wykład	Odpowiedź pisemna/odpowiedź ustna	EK-K_U02
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
EK-P_K01	Wykazuje niezależność i samodzielność myśli	Wykład	Odpowiedź ustna, samoocena	EK-K_K01
EK-P_K02	Szanuje prawo innych osób do wykazywania swoich opinii	Wykład	Odpowiedź ustna, samoocena	EK-K_K01
EK-P_K03	Wyjaśnia potrzebę uczenia się przez całe życie oraz potrzebę rozwoju kompetencji fachowych	Wykład	Odpowiedź ustna, samoocena	EK-K_K01

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
1.	Nazwa modułu / przedmiotu	Ochrona własności intelektualnej	
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Nauk Społecznych	
3.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
4.		OWI.04.5.W	OWI.04.5.W
5.	Język przedmiotu	polski	
6.	Typ przedmiotu	Obowiązkowy do zaliczenia semestru	
7.	Rok studiów, semestr	rok III, sem. V	
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	Dr Anna Opar	
9.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot	jw.	
10.	Formuła przedmiotu	wykłady	
11.	Wymagania wstępne	brak	
12.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		W-15	W-15
13.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi / przedmiotowi	W: 1 ECTS	W: 1 ECTS
14.	Założenia i cele modułu / przedmiotu	Zapoznanie z podstawowymi zagadnieniami prawnymi z zakresu prawa autorskiego, prawa własności przemysłowej, w celu nabycia przez studentów umiejętności zgodnego z prawem korzystania z przedmiotów własności intelektualnej i respektowania praw podmiotowych podmiotów uprawnionych.	
15.	Metody dydaktyczne	Wykład połączony z prezentacją multimedialną.	
16.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	Zaliczenie w formie wypowiedzi ustnej	

17.	Treści merytoryczne przedmiotu		Wykłady: Istota i zakres pojęcia własności intelektualnej i jej ochrony. Źródła prawa Zakres przedmiotowy prawa własności intelektualnej w ogólności (prawa autorskie i pokrewne, wynalazek, wzór użytkowy, wzór przemysłowy, topografia układu scalonego, oznaczenia geograficzne, projekt racjonalizatorski). Przedmiot i podmioty prawa autorskiego. Treść prawa autorskiego (osobiste i majątkowe prawa autorskie) i ich ochrona oraz dozwolony użytek utworów chronionych i czas trwania autorskich praw majątkowych. Szczególna ochrona utworów audiowizualnych i programów komputerowych, jako przedmiotów praw autorskich. Prawa pokrewne autorskim i ich ochrona. Limitacja praw podmiotowych. Ochrona wizerunku, adresata korespondencji i tajemnicy źródeł informacji. Zbiorowe zarządzanie prawami autorskimi i pokrewnymi. Ochrona wynalazków wzorów użytkowych wzorów przemysłowych, znaków towarowych, oznaczeń geograficznych i topografii układów scalonych. Organizacja ochrony praw własności intelektualnej na szczeblu krajowym, wspólnotowym i międzynarodowym. Postępowanie przed Urzędem Patentowym. Odpowiedzialność za naruszenie praw autorskich i praw własności przemysłowej. Dochodzenie roszczeń.
18.	Zamierzone efekty kształcenia	Wiedza	W01. Wymienia i opisuje podstawowe pojęcia i zasady prawa autorskiego i prawa własności przemysłowej. W02. Rozpoznaje i wyjaśnia podmiotowe prawa autorskie i prawa pokrewne autorskim. W03. Rozpoznaje i wyjaśnia prawa podmiotowe przysługujące uprawnionym do rozporządzania i korzystania z przedmiotów prawa własności przemysłowej.
		Umiejętności	U01. Powiązuje prawa ochronne z przedmiotami własności intelektualnej. U02. Posługuje się normami prawnymi związanymi z rozróżnieniem praw osobistych i majątkowych podmiotów własności intelektualnej do oceny zakresu praw przysługujących konkretnemu podmiotowi. U03. Przedstawia dozwolony użytek cudzych praw własności intelektualnej.
		Kompetencje społeczne	K01. Osądza wytwory ludzkiego umysłu jako konkretne przedmioty prawa własności przemysłowej i konkretne utwory. K02. Przestrzega prawa patentowego i autorskiego w działalności zawodowej jako elementu etyki zawodowej. K03. Przestrzega w działalności zawodowej praw podmiotowych podmiotów prawa własności intelektualnej.

19.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	Literatura podstawowa: 1. Ochrona własności intelektualnej / Grzegorz Michniewicz.- 2. wyd.- Warszawa : Wydawnictwo C. H. Beck, 2012. 2. Prawo własności intelektualnej / pod red. Joanny Sieńczyło-Chlabicz ; [poszczególne części oprac. Joanna Sieńczyło - Chlabicz, Joanna Banasiuk, Zofia Zawadzka].- Wyd. 3.- Warszawa : LexisNexis Polska, 2013. 3. Prawo własności przemysłowej : podręcznik akademicki / Tadeusz Szymanek.- Warszawa : Europejska Wyższa Szkoła Prawa i Administracji, 2008. 4. Prawo autorskie, Warszawa, wydanie: 4, 2016, Janusz Barta, Ryszard Markiewicz, Wolters Kluwer 5. Prawo autorskie i prawa pokrewne, Warszawa, wydanie 7, 2017, Janusz Barta, Ryszard Markiewicz, Wolters Kluwer 6. Prawo autorskie i prawa pokrewne, Warszawa, wydanie 9, 2016, Rafał Gola, C.H. Beck 7. Making a Mark. An Introduction to Trademarks for Small and Medium-sized Enterprises. WIPO, Geneva 2017. https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_pub_900_1.pdf 8. Looking Good. An Introduction to Industrial Designs for Small and Medium-sized Enterprises. WIPO, Geneva 2019. https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_pub_498_1.pdf 9. Sieńczyło-Chlabicz J. (red.) 2021. Prawo własności intelektualnej. Teoria i praktyka. Wolters Kluwer, Warszawa. 10. Czub K. 2021. Prawo własności intelektualnej. Wolters Kluwer, Warszawa. 5. Ozimek I., Szwacka-Mokrzycka J. 2018. Marka i znak towarowy na rynku żywności - wybrane aspekty. Wydawnictwo SGGW, Warszawa. 6. Akty prawne z zakresu ochrony własności intelektualnej. 7. Strony internetowe: UPRP, WIPO, EUIPO, EPO Literatura uzupełniająca: 1. Dobra intelektualne : problemy międzynarodowej ochrony / Leonard Łukaszuk.- Warszawa : Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, 2009. 2. Prawo własności intelektualnej : repetytorium / Mariusz Załucki (red.).- wydanie. 2.- Warszawa : Difin, 2010. 3. Prawo autorskie i prawa pokrewne / wprow. Janusz Barta, Ryszard Markiewicz.- wydanie 5- Warszawa : Wolters Kluwer Polska, 2011. 4. Prawo autorskie w społeczeństwie informacyjnym / Andrzej Matlak-Kraków , Zakamycze, 2004. 5. Ustawa o prawie autorskim i prawach pokrewnych Komentarz, Warszawa, 2017, (red.) Piotr Ślęzak, C.H. Beck 6. Ochrona własności intelektualnej Prawo prasowe ,wydanie 5, Bielsko-Biała, 2015 (red.) Lech Krzyżanowski, Wydawnictwo: Od. Nowa.
-----	--	---

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)		
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w wykładach	15	15
Samodzielne studiowanie tematyki wykładów	7	7
Udział w konsultacjach	3	3

Sumaryczne obciążenie pracą studenta	25		25	
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	z bezpośredni m udziałem nauczyciela akademickie go	samodzie lna praca studenta	z bezpośredni m udziałem nauczyciela akademickie go	samodziel na praca studenta
	0,7	0,3	0,7	0,3

Nazwa przedmiotu: Ochrona własności intelektualnej
Osoba prowadząca przedmiot: Anna Opar

Załącznik nr. 2
do Zarządzenia w sprawie ograniczenia funkcjonowania
Uczelni Państwowej im. Jana Grodka w Sanoku
w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i
zwalczaniem COVID-19

Rok akademicki 2022/2023
Semestr letni

Macierz oraz weryfikacja efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu) w odniesieniu do form zajęć				
Numer efektu kształcenia	PRZEDMIOTOWY EFEKT KSZTAŁCENIA	Forma zajęć	Metody weryfikacji	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA				
EK-P_W01	Wymienia i opisuje podstawowe pojęcia i zasady prawa autorskiego i prawa własności przemysłowej.	W	Zaliczenie w formie wypowiedzi ustnej	EK-K_W15
EK-P_W02	Rozpoznaje i wyjaśnia podmiotowe prawa autorskie i prawa pokrewne autorskim.	W		EK-K_W15
EK-P_W03	Rozpoznaje i wyjaśnia prawa podmiotowe przysługujące uprawnionym do rozporządzania i korzystania z przedmiotów prawa własności przemysłowej.	W		EK-K_W15
UMIEJĘTNOŚCI				
EK-P_U01	Powiązuje prawa ochronne z przedmiotami własności intelektualnej.	W	Zaliczenie w formie wypowiedzi ustnej	EK-K_U03
EK-P_U02	Posługuje się normami prawnymi związanymi z rozróżnieniem praw osobistych i majątkowych podmiotów własności intelektualnej do oceny zakresu praw przysługujących konkretnemu podmiotowi.	W		EK-K_U03
EK-P_U03	Przedstawia dozwolony użytek cudzych praw własności intelektualnej.	W		EK-K_U03
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
EK-P_K01	Osądza wytwory ludzkiego umysłu jako konkretne przedmioty prawa własności przemysłowej i konkretne utwory.	W	Zaliczenie w formie wypowiedzi ustnej	EK-K_K01
EK-P_K02	Przestrzega prawa patentowego i autorskiego w działalności zawodowej jako elementu etyki zawodowej.	W		EK-K_K07
EK-P_K03	Przestrzega w działalności zawodowej praw podmiotowych podmiotów prawa własności intelektualnej.	W		EK-K_K01

Sporządził dr Anna Opar

Zatwierdził

Lp.	Elementy składowe sylabusu		Opis				
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu		Podatek dochodowy				
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot		Instytut Nauk Społecznych, Zakład Ekonomii				
3.	Kod przedmiotu		<table><tr><th>Studia stacjonarne</th><th>Studia niestacjonarne</th></tr><tr><td>E.79.3.K</td><td></td></tr></table>	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	E.79.3.K	
Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne						
E.79.3.K							
4.	Język przedmiotu		polski				
5.	Typ przedmiotu		fakultatywny				
6.	Rok studiów, semestr		Rok II, semestr III				
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot		mgr Małgorzata Bielecka				
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot						
9.	Formuła przedmiotu		Konserwatorium				
10.	Wymagania wstępne		Zaliczenie z przedmiotu prawo.				
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych		<table><tr><th>Studia stacjonarne</th><th>Studia niestacjonarne</th></tr><tr><td>30K</td><td></td></tr></table>	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	30K	
Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne						
30K							
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi		<table><tr><th>Studia stacjonarne</th><th>Studia niestacjonarne</th></tr><tr><td>3</td><td></td></tr></table>	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	3	
Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne						
3							
13.	Metody dydaktyczne		Elementy wykładu, lektura aktów prawnych, objaśnienia, dyskusje.				
14.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu		Zaliczenie na ocenę wymaga złożenia eseju oraz kolokwium zaliczeniowego obejmującego kilka (3-4) pytań.				
15.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		Ewolucja poglądów na temat sprawiedliwości podatkowej Przedsiębiorca i przedsiębiorstwo a podatek dochodowy Cechy i funkcje podatków Podmiot i przedmiot opodatkowania Zasadnicza konstrukcja podatków dochodowych Formy ewidencji księgowej a podatek dochodowy Podatek dochodowy od osób fizycznych PIT Źródła przychodów podlegających opodatkowaniu Rozliczanie podatku od dochodów zagranicznych Podatek dochodowy od osób prawnych CIT Opodatkowanie dochodów z pracy i z działalności gospodarczej osób fizycznych Koszty uzyskania przychodu Przychody podatkowe Dochód (strata) podatkowa Ulgi i odliczenia podatkowe Stawki podatkowe Zaliczki na podatek dochodowy i rozliczenie roczne- skala podatkowa, podatek liniowy Ryczałtowe formy opodatkowania osób fizycznych (ryczałt od przychodów ewidencjonowanych, karta podatkowa) Terminy zapłaty podatków Składniki wynagrodzenia na listy płac, składki ZUS i ich podział, wpływ na podstawę do opodatkowania				
16.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	Wyjaśnia i ilustruje wpływ oddziaływania otoczenia zewnętrznego na działalność przedsiębiorstwa. Wymienia i charakteryzuje różnorodne źródła informacji niezbędne do podejmowania i prowadzenia biznesu. Ma uporządkowaną i skonkretyzowaną wiedzę o opodatkowaniu działalności gospodarczej.				

		Umiejętności	Potrafi porównywać modele podatkowe, znajdować różnice i przyczyny zróżnicowania zasad opodatkowania działalności gospodarczej. Wyprowadza wstępne wnioski w zakresie atrakcyjności zasad opodatkowania przedsiębiorstw
		Kompetencje społeczne	Postępuje etycznie w ramach wyznaczonych ról organizacyjnych i społecznych. Dbą o pozytywny wizerunek instytucji w oczach mediów i opinii publicznej.
17.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		Literatura podstawowa: 1. Aktualne akty prawa podatkowego. 2. Prawo podatkowe przedsiębiorców, red. H. Litwińczuk, Wolters Kluwer, Warszawa 2017. 3. Podatki 2017 - najważniejsze zmiany : VAT, CIT, Ordynacja podatkowa, ustawa KAS / autorzy Łukasz Chłond, Grzegorz Gębka, Marcin Górski, Magdalena Januszewska, Mateusz Kaczmarek, Piotr Kaim, Aleksander Kliszewski, Anna Koleśnik, Tomasz Krywan, Ryszard Kubacki, Jarosław Oleśniewicz, Joanna Pasymowska, Konrad Piłat, Mikołaj Przywara, Aleksander Woźniak ; Stowarzyszenie Księgowych w Polsce. Zarząd Główny. Instytut Certyfikacji Zawodowej Księgowych. - Stan prawny na 1.06.2017 r. - Warszawa : Wydawnictwo Rachunkowość, 2017. Literatura uzupełniająca: 4. Prawo gospodarcze: zagadnienia administracyjnoprawne, red.. H. Gronkiewicz-Waltz, M. Wierzbowski, Wolters Kluwer, Warszawa 2015. 5. Olchowicz I., Rachunkowość podatkowa, DIFIN, Warszawa 2008. 6. Litwińczuk H., Podatki bezpośrednie. Prawo polskie a prawo wspólnotowe, Wyd.Oficyna Prawa Polskiego, Warszawa 2009

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)				
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]			
	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Udział w zajęciach	30			
Samodzielne studiowanie tematyki zajęć (w tym przygotowanie do egzaminu i zaliczenia)	20			
Konsultacje	2			
Summaryczne obciążenie pracą studenta	52			
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	3			

Macierz oraz weryfikacja efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu) w odniesieniu do form zajęć				
Numer efektu uczenia się (efekt przedmiotowy)	PRZEDMIOTOWY EFEKT UCZENIA SIĘ	Form zajęć	Metody weryfikacji w formie tradycyjnej /zdalnej	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA				

EK-P_W01	Identyfikuje relacje między podmiotami gospodarczymi a instytucjami finansowymi tworzącymi ich otoczenie w skali krajowej i międzynarodowej.	K	Esej, zaliczenie	EK-K_W03
EK-P_W02	Wyjaśnia i ilustruje wpływ oddziaływania otoczenia zewnętrznego na działalność	K	Esej, zaliczenie	EK-K_W11
EK-P_W03	Wymienia i charakteryzuje różnorodne źródła informacji niezbędne do podejmowania i prowadzenia biznesu.	K	Esej, zaliczenie	EK-K_W05
UMIEJĘTNOŚCI				
EK-P_U01	Potrafi porównywać systemy podatkowe, znajdować różnice i przyczyny zróżnicowania zasad opodatkowania działalności gospodarczej w różnych krajach	K	Esej, zaliczenie	EK-K_U11
EK-P_U02	Wyprowadza wstępne wnioski w zakresie atrakcyjności zasad opodatkowania przedsiębiorstw	K	Esej, zaliczenie	EK-K_U03
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
EK-P_K01	Postępuje etycznie w ramach wyznaczonych ról organizacyjnych i społecznych.	K	Esej, zaliczenie	EK-K_K01
EK-P_K02	Dbą o pozytywny wizerunek instytucji w oczach mediów i opinii publicznej.	K	Esej, zaliczenie	EK-K_K06

* Określa się tutaj opis oczekiwanych efektów kształcenia/uczenia się, czyli tego, co student powinien po zakończeniu zajęć wiedzieć, rozumieć i być zdolny zademonstrować (wykonać). Zatem, w sylabusie, uwzględnia się tylko efekty możliwe do oceny i sprawdzenia, a w opisie efektów wykorzystuje się czasowniki operacyjne, ujęte w formie osobowej, które nazywają konkretne czynności studenta poddawane sprawdzeniu (np.: nazywa, ilustruje, opisuje, wyjaśnia, rozwiązuje, konstruuje, pracuje w zespole, itd.)

Formułując efekty uczenia się należy:

- unikać przesadnej detalizacji (rozdrabniania)
- zachować odpowiednią proporcję między liczbą efektów kształcenia przypisanych do poziomu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych (nie może być ich zbyt wiele),
- zapewnić zbieżność efektów kształcenia z celami przedmiotu, a także z efektami zdefiniowanymi w opisie efektów kształcenia w danym obszarze studiów,
- zachować realizm oczekiwań – tzn. dostosować efekty kształcenia do pozostałych założeń sylabusu, czyli do celów kształcenia, treści programowych, a także czasu przeznaczanego na realizację danego przedmiotu.

Definiowanie efektów uczenia się obejmuje trzy poziomy:

- **wiedza** - jest to efekt przyswojenia informacji; na wiedzę składa się zbiór opisu zasad, teorii, faktów powiązanych z określoną dziedziną nauki
(przykładowe czasowniki określające wiedzę: definiuje, nazywa, opisuje, wymienia, charakteryzuje, rozróżnia, ilustruje, wyciąga wnioski....)
- **umiejętności** – to zdolność do stosowania wiedzy i rozwiązywania problemów; są to umiejętności intelektualne oraz praktyczne.
(przykładowe czasowniki określające umiejętności: rozwiązuje, porządkuje, klasyfikuje, planuje, dowodzi, weryfikuje, analizuje, wykrywa, ocenia, szacuje, poddaje krytyce....)
- **Kompetencje społeczne (postawy)** – obejmują zdolność do autonomicznego i odpowiedzialnego wykonywania powierzonych zadań, gotowość do uczenia się przez całe życie, sprawność komunikowania się, umiejętność współdziałania z innymi.
(przykładowe czasowniki określające kompetencje społeczne: dyskutuje, pracuje samodzielnie, angażuje się w..., chętnie podejmuje się..., troszczy się o..., pracuje samodzielnie....)

Mikro Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Podatki kosztowe	
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Nauk Społecznych, Zakład Ekonomii	
3.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
4.	Język przedmiotu	polski	
5.	Typ przedmiotu	Obowiązkowy do zaliczenia semestru	
6.	Rok studiów, semestr	II rok IV semestr	
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	mgr M. Bielecka	
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot	Należy wskazać stopień/tytuł naukowy	
9.	Formuła przedmiotu	Konwersatorium	
10.	Wymagania wstępne	Znajomość podatków w przedsiębiorstwie	
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
13.	Metody dydaktyczne	- Ćwiczenia- (studium przypadków z zakresu poruszanej tematyki). - konsultacje (zarówno regularne, jak też organizowane w indywidualnych przypadkach) - formy kształcenia na odległość (jeżeli są stosowane) – nauczanie zdalne na platformie MsTeams – zajęcia synchroniczne (wykład z prezentacją) - e-learning	
14.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	Zaliczenie na ocenę wymaga złożenia eseju oraz kolokwium zaliczeniowego obejmującego kilka (3-4) pytań.	
15.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji	Wymogi prawne i formalne prowadzenia ksiąg rachunkowych w prawie bilansowym i dla potrzeb podatkowych. Podatki kosztowe: podatek od nieruchomości, podatek od środków transportowych, opłaty lokalne, podatek od czynności cywilnoprawnych, opłata skarbową, podatek od towarów i usług, podatek akcyzowy i inne. Charakterystyka obowiązków ewidencyjno-rachunkowych w różnych formach opodatkowania. Obowiązkowe składki dla komplementariuszy w spółce komandytowo-akcyjnej Diety z tyt. podróży służbowych w kosztach firmy kierowcy Plecak z logo firmy dla pracownika a obowiązki pracodawcy jako płatnika Przychody z działalności gospodarczej powstające w momencie zapłaty lub wykonania usługi Szkolenie on-line: Delegowanie pracowników za granicę z uwzględnieniem pakietu mobilności - podatki i ubezpieczenia Środki trwale w ujęciu prawa bilansowego i podatkowego. Niektóre wydatki można zaliczyć do KUP dopiero w momencie zapłaty Rozrachunki i różnice kursowe w ujęciu prawa bilansowego i podatkowego Zatrudnienie dodatkowego pracownika a prawo do karty podatkowej Zwolnienie podmiotowe i przedmiotowe w VAT. Jednoosobowa działalność i spółka cywilna z osobnymi limitami	

16.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	W01. Zna rodzaje podatków kosztowych
		Umiejętności	U01. Umie naliczać podatki wg konkretnego kosztu
		Kompetencje społeczne	W01. Doskonali swoje umiejętności w zakresie prawa podatkowego
17.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		Literatura podstawowa: 1. Aktualne akty prawa podatkowego. 2. Prawo podatkowe przedsiębiorców, red. H. Litwińczuk, Wolters Kluwer, Warszawa 2017. 3. Podatki 2017 - najważniejsze zmiany : VAT, CIT, Ordynacja podatkowa, ustawa KAS / autorzy Łukasz Chłond, Grzegorz Gębka, Marcin Górski, Magdalena Januszewska, Mateusz Kaczmarek, Piotr Kaim, Aleksander Kliszewski, Anna Koleśnik, Tomasz Krywan, Ryszard Kubacki, Jarosław Oleśniewicz, Joanna Pasymowska, Konrad Piłat, Mikołaj Przywara, Aleksander Woźniak ; Stowarzyszenie Księgowych w Polsce. Zarząd Główny. Instytut Certyfikacji Zawodowej Księgowych. - Stan prawny na 1.06.2017 r. - Warszawa : Wydawnictwo Rachunkowość, 2017. Literatura uzupełniająca: 4. Prawo gospodarcze: zagadnienia administracyjnoprawne, red.. H. Gronkiewicz-Waltz, M. Wierzbowski, Wolters Kluwer, Warszawa 2015. 5. Olchowicz I., Rachunkowość podatkowa, DIFIN, Warszawa 2008.

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)				
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]			
	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Udział w ćwiczeniach audytoryjnych	20			
Samodzielne przygotowywanie się do ćwiczeń	22			
Przygotowanie się do egzaminu / zaliczenia	10			
Summaryczne obciążenie pracą studenta	52			
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	1,6	1,4		

Macierz oraz weryfikacja efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu) w odniesieniu do form zajęć				
Numer efektu uczenia się (efekt przedmiotowy)	PRZEDMIOTOWY EFEKT UCZENIA SIĘ	Form zajęć	Metody weryfikacji w formie tradycyjnej /zdalnej	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA				
EK-P_W01	Zna rodzaje podatków kosztowych	K	Esej/zaliczenie	EK-K_W03
UMIEJĘTNOŚCI				

EK-P_U01	Umie naliczać podatki wg konkretnego kosztu	K	Esej/zaliczenie	EK-K_U11
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
EK-P_K01	Doskonali swoje umiejętności w zakresie prawa podatkowego	K	Esej/zaliczenie	EK-K_K06

* Określa się tutaj opis oczekiwanych efektów kształcenia/uczenia się, czyli tego, co student powinien po zakończeniu zajęć wiedzieć, rozumieć i być zdolny zademonstrować (wykonać). Zatem, w sylabusie, uwzględnia się tylko efekty możliwe do oceny i sprawdzenia, a w opisie efektów wykorzystuje się czasowniki operacyjne, ujęte w formie osobowej, które nazywają konkretne czynności studenta poddawane sprawdzeniu (np.: nazywa, ilustruje, opisuje, wyjaśnia, rozwiązuje, konstruuje, pracuje w zespole, itd.)

Formułując efekty uczenia się należy:

- unikać przesadnej detalizacji (rozdrabniania)
- zachować odpowiednią proporcję między liczbą efektów kształcenia przypisanych do poziomu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych (nie może być ich zbyt wiele),
- zapewnić zbieżność efektów kształcenia z celami przedmiotu, a także z efektami zdefiniowanymi w opisie efektów kształcenia w danym obszarze studiów,
- zachować realizm oczekiwań – tzn. dostosować efekty kształcenia do pozostałych założeń sylabusu, czyli do celów kształcenia, treści programowych, a także czasu przeznaczanego na realizację danego przedmiotu.

Definiowanie efektów uczenia się obejmuje trzy poziomy:

- **wiedza** - jest to efekt przyswojenia informacji; na wiedzę składa się zbiór opisu zasad, teorii, faktów powiązanych z określoną dziedziną nauki
(przykładowe czasowniki określające wiedzę: definiuje, nazywa, opisuje, wymienia, charakteryzuje, rozróżnia, ilustruje, wyciąga wnioski....)
- **umiejętności** – to zdolność do stosowania wiedzy i rozwiązywania problemów; są to umiejętności intelektualne oraz praktyczne.
(przykładowe czasowniki określające umiejętności: rozwiązuje, porządkuje, klasyfikuje, planuje, dowodzi, weryfikuje, analizuje, wykrywa, ocenia, szacuje, poddaje krytyce....)
- **Kompetencje społeczne (postawy)** – obejmują zdolność do autonomicznego i odpowiedzialnego wykonywania powierzonych zadań, gotowość do uczenia się przez całe życie, sprawność komunikowania się, umiejętność współdziałania z innymi.
(przykładowe czasowniki określające kompetencje społeczne: dyskutuje, pracuje samodzielnie, angażuje się w..., chętnie podejmuje się..., troszczy się o..., pracuje samodzielnie....)

Lp.	Elementy składowe sylabusu		Opis				
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu		Podatki pośrednie				
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot		Instytut Nauk Społecznych, Zakład Ekonomii				
3.	Kod przedmiotu		<table><tr><th>Studia stacjonarne</th><th>Studia niestacjonarne</th></tr><tr><td>E.80.3.K</td><td></td></tr></table>	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	E.80.3.K	
Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne						
E.80.3.K							
4.	Język przedmiotu		Polski				
5.	Typ przedmiotu		fakultatywny				
6.	Rok studiów, semestr		Rok II, semestr III (ale powinno być Rok III, semestr V)				
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot		mgr Małgorzata Bielecka				
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot						
9.	Formuła przedmiotu		Konserwatorium				
10.	Wymagania wstępne		Zaliczenie z przedmiotu prawo.				
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych		<table><tr><th>Studia stacjonarne</th><th>Studia niestacjonarne</th></tr><tr><td>30K</td><td></td></tr></table>	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	30K	
Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne						
30K							
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi		<table><tr><th>Studia stacjonarne</th><th>Studia niestacjonarne</th></tr><tr><td>3</td><td></td></tr></table>	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	3	
Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne						
3							
13.	Metody dydaktyczne		Elementy wykładu, lektura aktów prawnych, objaśnienia, dyskusje.				
14.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu		Zaliczenie na ocenę wymaga złożenia eseju oraz kolokwium zaliczeniowego obejmującego kilka (3-4) pytań.				
15.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		Przedmiot opodatkowania podatkiem od towarów i usług (od wartości dodanej VAT) Zakres podmiotowy podatku VAT Podmiot i przedmiot podatku Rejestracja podatników VAT Miejsce świadczenia Moment powstania obowiązku podatkowego Podstawa opodatkowania Stawki podatkowe Nomenklatura Scalona, klucze powiązań, Wiążąca Informacja Skarbowa Zwolnienia podmiotowe i zwolnienia przedmiotowe Wyłączenia ze zwolnień Dokumentacja i ewidencja podatkowa , pliki JPK- zakres informacji Oznaczenia i grupowania kodów GTU Oznaczenia procedur podatkowych Odliczenia i zwroty podatku Harmonizacja VAT w UE Wewnątrzwspólnotowe Nabycie Towarów i Wewnątrzwspólnotowa Dostawa Towarów Eksport, import, import usług Deklaracje podatkowe Kary i sankcje				
16.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	Wyjaśnia i ilustruje wpływ oddziaływania otoczenia zewnętrznego na działalność przedsiębiorstwa. Wymienia i charakteryzuje różnorodne źródła informacji niezbędne do podejmowania i prowadzenia biznesu. Ma uporządkowaną i skonkretyzowaną wiedzę o opodatkowaniu działalności gospodarczej.				
		Umiejętności	Potrafi porównywać modele podatkowe, znajdować różnice i przyczyny zróżnicowania zasad opodatkowania działalności gospodarczej. Wyprowadza wstępne wnioski w zakresie atrakcyjności zasad opodatkowania przedsiębiorstw				

		Kompetencje społeczne	Postępuje etycznie w ramach wyznaczonych ról organizacyjnych i społecznych. Dbą o pozytywny wizerunek instytucji w oczach mediów i opinii publicznej.
17.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		Literatura podstawowa: Ustawa z dnia 11 marca 2004 o podatku od towarów i usług Dyrektywa 2006/112/WE Rady z dnia 28 listopada 2006r w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej Cicha A., VAT w rachunkowości, DIFIN, Warszawa 2004 Zubrzycki J., Leksykon VAT, Unimex, Wrocław 2019

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)				
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]			
	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Udział w zajęciach	30			
Samodzielne studiowanie tematyki zajęć (w tym przygotowanie do egzaminu i zaliczenia)	20			
Konsultacje	2			
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	52			
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	3			

Macierz oraz weryfikacja efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu) w odniesieniu do form zajęć				
Numer efektu uczenia się (efekt przedmiotowy)	PRZEDMIOTOWY EFEKT UCZENIA SIĘ	Form zajęć	Metody weryfikacji w formie tradycyjnej /zdalnej	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA				
EK-P_W01	Identyfikuje relacje między podmiotami gospodarczymi a instytucjami finansowymi	K	Esej, zaliczenie	EK-K_W03
EK-P_W02	Wyjaśnia i ilustruje wpływ oddziaływania otoczenia zewnętrznego na działalność przedsiębiorstwa	K	Esej, zaliczenie	EK-K_W11
EK-P_W03	Wymienia i charakteryzuje różnorodne źródła informacji niezbędne do podejmowania i	K	Esej, zaliczenie	EK-K_W05
UMIEJĘTNOŚCI				
EK-P_U01	Potrafi porównywać systemy podatkowe, znajdować różnice i przyczyny zróżnicowania zasad opodatkowania działalności	K	Esej, zaliczenie	EK-K_U11
EK-P_U02	Wyprowadza wstępne wnioski w zakresie atrakcyjności zasad opodatkowania	K	Esej, zaliczenie	EK-K_U03

KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
EK-P_K01	Postępuje etycznie w ramach wyznaczonych ról organizacyjnych i społecznych.	K	Esej, zaliczenie	EK-K_K01
EK-P_K02	Dbą o pozytywny wizerunek instytucji w oczach mediów i opinii publicznej.	K	Esej, zaliczenie	EK-K_K06

* Określa się tutaj opis oczekiwanych efektów kształcenia/uczenia się, czyli tego, co student powinien po zakończeniu zajęć wiedzieć, rozumieć i być zdolny zademonstrować (wykonać). Zatem, w sylabusie, uwzględnia się tylko efekty możliwe do oceny i sprawdzenia, a w opisie efektów wykorzystuje się czasowniki operacyjne, ujęte w formie osobowej, które nazywają konkretne czynności studenta poddawane sprawdzeniu (np.: nazywa, ilustruje, opisuje, wyjaśnia, rozwiązuje, konstruuje, pracuje w zespole, itd.)

Formułując efekty uczenia się należy:

- unikać przesadnej detalizacji (rozdrabniania)
- zachować odpowiednią proporcję między liczbą efektów kształcenia przypisanych do poziomu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych (nie może być ich zbyt wiele),
- zapewnić zbieżność efektów kształcenia z celami przedmiotu, a także z efektami zdefiniowanymi w opisie efektów kształcenia w danym obszarze studiów,
- zachować realizm oczekiwań – tzn. dostosować efekty kształcenia do pozostałych założeń sylabusu, czyli do celów kształcenia, treści programowych, a także czasu przeznaczanego na realizację danego przedmiotu.

Definiowanie efektów uczenia się obejmuje trzy poziomy:

- **wiedza** - jest to efekt przyswojenia informacji; na wiedzę składa się zbiór opisu zasad, teorii, faktów powiązanych z określoną dziedziną nauki
(przykładowe czasowniki określające wiedzę: definiuje, nazywa, opisuje, wymienia, charakteryzuje, rozróżnia, ilustruje, wyciąga wnioski....)
- **umiejętności** – to zdolność do stosowania wiedzy i rozwiązywania problemów; są to umiejętności intelektualne oraz praktyczne.
(przykładowe czasowniki określające umiejętności: rozwiązuje, porządkuje, klasyfikuje, planuje, dowodzi, weryfikuje, analizuje, wykrywa, ocenia, szacuje, poddaje krytyce....)
- **Kompetencje społeczne (postawy)** – obejmują zdolność do autonomicznego i odpowiedzialnego wykonywania powierzonych zadań, gotowość do uczenia się przez całe życie, sprawność komunikowania się, umiejętność współdziałania z innymi.
(przykładowe czasowniki określające kompetencje społeczne: dyskutuje, pracuje samodzielnie, angażuje się w..., chętnie podejmuje się..., troszczy się o..., pracuje samodzielnie....)

Lp.	Elementy składowe sylabusu		Opis				
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu		Podatki w przedsiębiorstwach				
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot		Instytut Nauk Społecznych, Zakład Ekonomii				
3.	Kod przedmiotu		<table><tr><th>Studia stacjonarne</th><th>Studia niestacjonarne</th></tr><tr><td>E.173.5.K</td><td></td></tr></table>	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	E.173.5.K	
Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne						
E.173.5.K							
4.	Język przedmiotu		polski				
5.	Typ przedmiotu		obowiązkowy do zaliczenia semestru/roku studiów				
6.	Rok studiów, semestr		Rok III, semestr V (ale powinno być Rok II, semestr III)				
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot		mgr Katarzyna Biega				
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot						
9.	Formuła przedmiotu		Konserwatorium				
10.	Wymagania wstępne		Zaliczenie z przedmiotu prawo.				
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych		<table><tr><th>Studia stacjonarne</th><th>Studia niestacjonarne</th></tr><tr><td>20K</td><td></td></tr></table>	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	20K	
Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne						
20K							
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi		<table><tr><th>Studia stacjonarne</th><th>Studia niestacjonarne</th></tr><tr><td>1</td><td></td></tr></table>	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	1	
Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne						
1							
13.	Metody dydaktyczne		Elementy wykładu, lektura aktów prawnych, objaśnienia, dyskusje.				
14.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu		Zaliczenie na ocenę wymaga złożenia eseju oraz kolokwium zaliczeniowego obejmującego kilka (3-4) pytań.				
15.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		Konstrukcja prawa podatkowego. Konstytucja RP, ordynacja podatkowa, ustawy podatkowe, rozporządzenia MF, elementy międzynarodowego prawa podatkowego, kodeks karny-skarbowy. Pojęcie podatku, elementy techniki podatkowej, klasyfikacja podatków. Funkcje i zasady podatkowe. Dokumentacja podatkowa. Księgi rachunkowe a księgi podatkowe. Pozostałe daniny publiczne. Optymalizacja podatkowa. Harmonizacja podatków przedsiębiorstw na obszarze Unii Europejskiej.				
16.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	Identyfikuje relacje między podmiotami gospodarczymi a instytucjami finansowymi tworzącymi ich otoczenie w skali krajowej i międzynarodowej. Wyjaśnia i ilustruje wpływ oddziaływania otoczenia zewnętrznego na działalność przedsiębiorstwa. Wymienia i charakteryzuje różnorodne źródła informacji niezbędne do podejmowania i prowadzenia biznesu. Ma uporządkowaną i skonkretyzowaną wiedzę o opodatkowaniu działalności gospodarczej.				
		Umiejętności	Potrafi porównywać modele podatkowe, znajdować różnice i przyczyny zróżnicowania zasad opodatkowania działalności gospodarczej. Wyprowadza wstępne wnioski w zakresie atrakcyjności zasad opodatkowania przedsiębiorstw				
		Kompetencje społeczne	Postępuje etycznie w ramach wyznaczonych ról organizacyjnych i społecznych. Dba o pozytywny wizerunek instytucji w oczach mediów i opinii publicznej.				

17.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	Literatura podstawowa: 1. Aktualne akty prawa podatkowego. 2. Prawo podatkowe przedsiębiorców, red. H. Litwińczuk, Wolters Kluwer, Warszawa 2017. 3. Podatki 2017 - najważniejsze zmiany : VAT, CIT, Ordynacja podatkowa, ustawa KAS / autorzy Łukasz Chłond, Grzegorz Gębka, Marcin Górski, Magdalena Januszewska, Mateusz Kaczmarek, Piotr Kaim, Aleksander Kliszewski, Anna Koleśnik, Tomasz Krywan, Ryszard Kubacki, Jarosław Oleśniewicz, Joanna Pasymowska, Konrad Piłat, Mikołaj Przywara, Aleksander Woźniak ; Stowarzyszenie Księgowych w Polsce. Zarząd Główny. Instytut Certyfikacji Zawodowej Księgowych. - Stan prawny na 1.06.2017 r. - Warszawa : Wydawnictwo Rachunkowość, 2017. Literatura uzupełniająca: 4. Prawo gospodarcze: zagadnienia administracyjnoprawne, red.. H. Gronkiewicz-Waltz, M. Wierzbowski, Wolters Kluwer, Warszawa 2015. 5. Olchowicz I., Rachunkowość podatkowa, DIFIN, Warszawa 2008.
-----	---	--

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)				
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]			
	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Udział w zajęciach	20			
Samodzielne studiowanie tematyki zajęć (w tym przygotowanie do egzaminu i zaliczenia)	10			
Konsultacje	2			
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	32			
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	1			

Macierz oraz weryfikacja efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu) w odniesieniu do form zajęć				
Numer efektu uczenia się (efekt przedmiotowy)	PRZEDMIOTOWY EFEKT UCZENIA SIĘ	Form zajęć	Metody weryfikacji w formie tradycyjnej /zdalnej	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA				
EK-P_W01	Identyfikuje relacje między podmiotami gospodarczymi a instytucjami finansowymi tworzącymi ich otoczenie w skali krajowej i międzynarodowej.	K	Esej, zaliczenie	EK-K_W03
EK-P_W02	Wyjaśnia i ilustruje wpływ oddziaływania otoczenia zewnętrznego na działalność	K	Esej, zaliczenie	EK-K_W11

EK-P_W03	Wymienia i charakteryzuje różnorodne źródła informacji niezbędne do podejmowania i prowadzenia biznesu.	K	Esej, zaliczenie	EK-K_W05
UMIEJĘTNOŚCI				
EK-P_U01	Potrafi porównywać systemy podatkowe, znajdować różnice i przyczyny zróżnicowania zasad opodatkowania działalności gospodarczej w różnych krajach	K	Esej, zaliczenie	EK-K_U11
EK-P_U02	Wyprowadza wstępne wnioski w zakresie atrakcyjności zasad opodatkowania przedsiębiorstw	K	Esej, zaliczenie	EK-K_U03
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
EK-P_K01	Postępuje etycznie w ramach wyznaczonych ról organizacyjnych i społecznych.	K	Esej, zaliczenie	EK-K_K01
EK-P_K02	Dbą o pozytywny wizerunek instytucji w oczach mediów i opinii publicznej.	K	Esej, zaliczenie	EK-K_K06

* Określa się tutaj opis oczekiwanych efektów kształcenia/uczenia się, czyli tego, co student powinien po zakończeniu zajęć wiedzieć, rozumieć i być zdolny zademonstrować (wykonać). Zatem, w sylabusie, uwzględnia się tylko efekty możliwe do oceny i sprawdzenia, a w opisie efektów wykorzystuje się czasowniki operacyjne, ujęte w formie osobowej, które nazywają konkretne czynności studenta poddawane sprawdzeniu (np.: nazywa, ilustruje, opisuje, wyjaśnia, rozwiązuje, konstruuje, pracuje w zespole, itd.)

Formułując efekty uczenia się należy:

- unikać przesadnej detalizacji (rozdrabniania)
- zachować odpowiednią proporcję między liczbą efektów kształcenia przypisanych do poziomu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych (nie może być ich zbyt wiele),
- zapewnić zbieżność efektów kształcenia z celami przedmiotu, a także z efektami zdefiniowanymi w opisie efektów kształcenia w danym obszarze studiów,
- zachować realizm oczekiwań – tzn. dostosować efekty kształcenia do pozostałych założeń sylabusu, czyli do celów kształcenia, treści programowych, a także czasu przeznaczanego na realizację danego przedmiotu.

Definiowanie efektów uczenia się obejmuje trzy poziomy:

- **wiedza** - jest to efekt przyswojenia informacji; na wiedzę składa się zbiór opisu zasad, teorii, faktów powiązanych z określoną dziedziną nauki
(przykładowe czasowniki określające wiedzę: definiuje, nazywa, opisuje, wymienia, charakteryzuje, rozróżnia, ilustruje, wyciąga wnioski....)
- **umiejętności** – to zdolność do stosowania wiedzy i rozwiązywania problemów; są to umiejętności intelektualne oraz praktyczne.
(przykładowe czasowniki określające umiejętności: rozwiązuje, porządkuje, klasyfikuje, planuje, dowodzi, weryfikuje, analizuje, wykrywa, ocenia, szacuje, poddaje krytyce....)
- **Kompetencje społeczne (postawy)** – obejmują zdolność do autonomicznego i odpowiedzialnego wykonywania powierzonych zadań, gotowość do uczenia się przez całe życie, sprawność komunikowania się, umiejętność współdziałania z innymi.
(przykładowe czasowniki określające kompetencje społeczne: dyskutuje, pracuje samodzielnie, angażuje się w..., chętnie podejmuje się..., troszczy się o..., pracuje samodzielnie....)

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Podstawy bankowości	
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Nauk Społecznych, Zakład Ekonomii	
3.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne E.78.3.W E.78.3.C	Studia niestacjonarne E.77.3.W E.77.3.C
4.	Język przedmiotu	polski	
5.	Typ przedmiotu	fakultatywny	
6.	Rok studiów, semestr	II rok, III semestr	
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	dr inż. Monika Krawczyk	
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot		
9.	Formuła przedmiotu	wykład, ćwiczenia	
10.	Wymagania wstępne	Podstawowa wiedza z makro – i mikroekonomii dotycząca systemu finansowego państwa oraz mechanizmów rynkowych.	
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne wykład 15 godz., ćwiczenia 15 godz.	Studia niestacjonarne wykład 10 godz., ćwiczenia 10 godz.
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Studia stacjonarne 3 pkt, wykład 2 pkt, ćwiczenia – 1pkt	Studia niestacjonarne 3 pkt, wykład 2 pkt, ćwiczenia – 1pkt
13.	Metody dydaktyczne	- wykład z prezentacją multimedialną - 2h/co 2 tyg. - ćwiczenia – 2h/co 2 tyg. - konsultacje (zarówno regularne, jak też organizowane w indywidualnych przypadkach) - formy kształcenia na odległość – nauczanie zdalne na platformie MsTeams – zajęcia synchroniczne (wykład z prezentacją, dyskusja, praktyczne rozwiązywanie zadań)	
14.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	Wykład - zaliczenie pisemne Ćwiczenia - wykonanie zadań praktycznych oraz przygotowanie i prezentacja projektu Premiowane będzie aktywne uczestnictwo w zajęciach (zadawanie pytań, prowadzenie polemiki, uzupełnianie wypowiedzi wykładowcy swoimi spostrzeżeniami praktycznymi i w oparciu o własne doświadczenia).	

15.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		Wykład 1. Rys historyczny bankowości w Polsce. 2. Banki jako pośrednicy na rynku finansowym. 3. System bankowy – funkcje, struktura, podstawy instytucjonalno-prawne funkcjonowania systemu bankowego. 4. Podstawy prawne funkcjonowania, zadania i organizacja banku centralnego. 5. Europejski System Banków Centralnych. 6. Nadzór bankowy – pojęcie, funkcje, modele, organizacja w Polsce, idea regulacji nadzorczych. 7. System gwarantowania depozytów bankowych – pojęcie, cele, zasady funkcjonowania, Bankowy Fundusz Gwarancyjny 8. Podstawy prawne działalności banków. 9. Funkcje i organizacja banku komercyjnego 10. Operacje bankowe a produkty bankowe 11. Rachunki bankowe 12. Operacje pasywne banków 13. Operacja pośredniczące banków 14. Operacje aktywne banków 15. Ryzyko kredytowe banku i formy zabezpieczenia banku przed tym ryzykiem 16. Windykacja należności bankowych 17. Pozostałe ryzyka w działalności banku 18. Adekwatność kapitałowa banków 19. Kanały dystrybucji produktów bankowych 20. Tendencje we współczesnej bankowości Ćwiczenia 1. Rodzaje banków wg prawa polskiego, banki uniwersalne i banki specjalistyczne 2. Operacje bankowe, metody rozliczeń bezgotówkowych i instrumenty płatnicze 3. Działalność depozytowa banków – rachunki bieżące i depozyty, wyznaczanie dochodu z lokat przy różnej formie oprocentowania i kapitalizacji, stopa nominalna i efektywna 4. Działalność kredytowa banków - rodzaje kredytów, proces kredytowy, metody oceny zdolności kredytowej klientów (m.in. credit rating i credit scoring), wyznaczanie rat kredytu, wskaźniki i limity koncentracji zaangażowań banku, prawne formy zabezpieczenia kredytu, klasyfikacja portfela kredytowego i zasady tworzenia rezerw celowych i odpisów aktualizujących, standardy rachunkowości banków i grup bankowych – MSR/MSSF, 5. Karty płatnicze (obciążeniowe, kredytowe, debetowe, przedpłacone), 6. Bankowość internetowa i mobilna 7. Sprawozdania finansowe banków – bilans, rachunek zysków i strat, zestawienie zmian w kapitałach banku, sprawozdanie z przepływu środków pieniężnych, wskaźniki ekonomiczno-finansowe banków.
16.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	* Posiada wiedzę o istocie i zasadach funkcjonowania bankowości w Polsce * Rozumie zasady działania instytucji centralnych regulujących sektor bankowy * Zna specyfikę produktów i usług bankowych
		Umiejętności	* Obserwuje i interpretuje zjawiska zachodzące w bankowości * Pozyskuje dane do analizy procesów zachodzących w bankach
		Kompetencje społeczne	* Aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach (rozwiązuje stawiane przed nim problemy). * Prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy i różne warianty rozwiązań. * Potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy oraz komunikować się z otoczeniem * Kieruje się względami etycznymi i respektuje zasady społecznej odpowiedzialności biznesu

17.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	Literatura podstawowa: 1. Zaleska M. (red.), Świat bankowości, Difin, Warszawa 2019; 2. Iwanicz-Drozdowska M., Jaworski W.L., Szelańska A., Bankowość. Instytucje - operacje - zarządzanie, Poltext, Warszawa 2017 3. Dobosiewicz Z. Bankowość. - Wyd. 3. zm. - Warszawa : Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, 2011. 3. Kosiński B., Nowak A. Z., Karkowska R., Winkler-Drewny T., Podstawy współczesnej bankowości - Warszawa : Wydawnictwo Ekonomiczne S. A. , 2017. 4. Zaleska A. red., Bankowość, C.H. Beck, Warszawa 2013. Literatura uzupełniająca: 1. M. Zaleska, M. Kosińska, Private banking - tradycja i nowoczesność w bezpiecznym wydaniu, OW SGH, Warszawa 2022 2. Banaszczyk-Soroka U. red. nauk.; aut. Banaszczyk-Soroka U., Dybał M., Homa M., Jakubowski S., Zawadzka P., Rynki finansowe : Organizacja, instytucje, uczestnicy - Wyd. 2. uzup. - Warszawa : Wydawnictwo C. H.Beck, 2014. 3. Szelańska A. (red.). Współczesna bankowość korporacyjna - Warszawa : CeDeWu, 2011. 4. Periodyki naukowe i czasopisma fachowe: Bank i Kredyt; Bank; Gazeta Bankowa.
-----	---	--

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)				
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]			
	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Udział w wykładach	15 stacjonarne		10 niestacjonarne	
Samodzielne studiowanie tematyki wykładów	10 stacjonarne		15 niestacjonarne	
Udział w ćwiczeniach audytoryjnych i laboratoryjnych	15 stacjonarne		10 niestacjonarne	
Samodzielne przygotowywanie się do ćwiczeń	15 stacjonarne		23 niestacjonarne	
Przygotowanie projektu / eseju / itp.	0		0	
Przygotowanie się do egzaminu / zaliczenia	10 stacjonarne		10 niestacjonarne	
Udział w konsultacjach	15 stacjonarne		12 niestacjonarne	
Inne	0		0	
Summaryczne obciążenie pracą studenta	80 stacjonarne		80 niestacjonarne	
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	1,7	1,3	1,2	1,8

Macierz oraz weryfikacja efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu) w odniesieniu do form zajęć

Numer efektu uczenia się (efekt przedmiotowy)	PRZEDMIOTOWY EFEKT UCZENIA SIĘ	Form zajęć	Metody weryfikacji w formie tradycyjnej /zdalnej	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA				
EK-P_W01	Posiada wiedzę o istocie i zasadach funkcjonowania bankowości w Polsce	W	Zaliczenie pisemne	EK-K_W19
EK-P_W02	Rozumie zasady działania instytucji centralnych regulujących sektor bankowy	W	Zaliczenie pisemne	EK-K_W19
EK-P_W03	Zna specyfikę produktów i usług bankowych	W	Zaliczenie pisemne	EK-K_W19
UMIĘJĘTNOŚCI				
EK-P_U01	Obserwuje i interpretuje zjawiska zachodzące w bankowości	C	Wykonanie zadań praktycznych, projekt	EK-K_U22
EK-P_U02	Pozyskuje dane do analizy procesów zachodzących w bankach	C	Wykonanie zadań praktycznych, projekt	EK-K_U22
EK-P_U03	Posiada umiejętność obserwacji i umie analizować zjawiska w bankowości za pomocą metod naukowych	C	Wykonanie zadań praktycznych, projekt	EK-K_U22
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
EK-P_K01	Aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach (rozwiązuje samodzielnie stawiane przed nim problemy).	W+C	Zaliczenie pisemne, Wykonanie zadań praktycznych, projekt	EK-K_K11
EK-P_K02	Prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy i różne warianty rozwiązań.	W+C	Zaliczenie pisemne, Wykonanie zadań praktycznych, projekt	EK-K_K11
EK-P_K03	Potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy oraz komunikować się z otoczeniem	W+C	Zaliczenie pisemne, Wykonanie zadań praktycznych, projekt	EK-K_K11
EK-P_K04	Kieruje się względami etycznymi i respektuje zasady społecznej odpowiedzialności biznesu	W+C	Zaliczenie pisemne, Wykonanie zadań praktycznych, projekt	EK-K_K11

* Określa się tutaj opis oczekiwanych efektów kształcenia/uczenia się, czyli tego, co student powinien po zakończeniu zajęć wiedzieć, rozumieć i być zdolny zademonstrować (wykonać). Zatem, w sylabusie, uwzględnia się tylko efekty możliwe do oceny i sprawdzenia, a w opisie efektów wykorzystuje się czasowniki operacyjne, ujęte w formie osobowej, które nazywają konkretne czynności studenta poddawane sprawdzeniu (np.: nazywa, ilustruje, opisuje, wyjaśnia, rozwiązuje, konstruuje, pracuje w zespole, itd.)

Formułując efekty uczenia się należy:

- unikać przesadnej detalizacji (rozdrabniania)
- zachować odpowiednią proporcję między liczbą efektów kształcenia przypisanych do poziomu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych (nie może być ich zbyt wiele),
- zapewnić zbieżność efektów kształcenia z celami przedmiotu, a także z efektami zdefiniowanymi w opisie efektów kształcenia w danym obszarze studiów,
- zachować realizm oczekiwań – tzn. dostosować efekty kształcenia do pozostałych założeń sylabusu, czyli do celów kształcenia, treści programowych, a także czasu przeznaczanego na realizację danego przedmiotu.

Definiowanie efektów uczenia się obejmuje trzy poziomy:

- **wiedza** - jest to efekt przyswojenia informacji; na wiedzę składa się zbiór opisu zasad, teorii, faktów powiązanych z określoną dziedziną nauki
(przykładowe czasowniki określające wiedzę: definiuje, nazywa, opisuje, wymienia, charakteryzuje, rozróżnia, ilustruje, wyciąga wnioski....)
- **umiejętności** – to zdolność do stosowania wiedzy i rozwiązywania problemów; są to umiejętności intelektualne oraz praktyczne.
(przykładowe czasowniki określające umiejętności: rozwiązuje, porządkuje, klasyfikuje, planuje, dowodzi, weryfikuje, analizuje, wykrywa, ocenia, szacuje, poddaje krytyce....)
- **Kompetencje społeczne (postawy)** – obejmują zdolność do autonomicznego i odpowiedzialnego wykonywania powierzonych zadań, gotowość do uczenia się przez całe życie, sprawność komunikowania się, umiejętność współdziałania z innymi.
(przykładowe czasowniki określające kompetencje społeczne: dyskutuje, pracuje samodzielnie, angażuje się w..., chętnie podejmuje się..., troszczy się o..., pracuje samodzielnie....)

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Podstawy ekonometrii	
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Nauk Społecznych, Zakład Ekonomii	
3.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne E.164.3.W E.164.3.C	Studia niestacjonarne E.164.3.W E.164.3.C
4.	Język przedmiotu	polski	
5.	Typ przedmiotu	• obowiązkowy do zaliczenia semestru	
6.	Rok studiów, semestr	II rok, semestr III	
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	mgr Krzysztof Osika	
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot		
9.	Formuła przedmiotu	wykład, ćwiczenia	
10.	Wymagania wstępne	Znajomość matematyki, statystyki i ekonomii.	
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne wykłady 20 godz., ćwiczenia 20 godz.	Studia niestacjonarne wykłady 20 godz., ćwiczenia 20 godz.
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Studia stacjonarne 3 pkt, wykład – 2 pkt, ćwiczenia – 1 pkt	Studia niestacjonarne 3 pkt, wykład – 2 pkt, ćwiczenia – 1 pkt
13.	Metody dydaktyczne	• wykład z prezentacją multimedialną • ćwiczenia – praktyczne rozwiązywanie zadań, case study, projekt • konsultacje (zarówno regularne, jak też organizowane w indywidualnych przypadkach) • formy kształcenia na odległość – nauczanie zdalne na platformie MsTeams – zajęcia synchroniczne (wykład z prezentacją multimedialną i ćwiczenia z praktycznymi przykładami)	
14.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	Wykład - egzamin pisemny – do egzaminu dopuszcza się studenta, który uzyskał pozytywną ocenę z ćwiczeń Ćwiczenia - ćwiczenia praktyczne- wykonanie zadań oraz projektu – budowa modelu ekonometrycznego	

15.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		Wykłady: Geneza i przedmiot ekonometrii. Główne cele badań ekonometrycznych. Związek ekonometrii z innymi naukami. Teorie ekonomii a modelowanie ekonometryczne. Model ekonomiczny, a model ekonometryczny. Klasyfikacja modeli. Etapy budowy modelu ekonometrycznego. Charakterystyka faz postępowania badawczego w ekonometrii. Dobór zmiennych objaśniających do modelu liniowego. Eliminowanie zmiennych quasi-stałych. Wektor i macierz współczynników korelacji. Metoda pojemności integralnych informacji (metoda Hellwiga), metoda analizy grafów, metoda analizy macierzy współczynników korelacji. Klasyczna metoda najmniejszych kwadratów (KMNK). Warunki stosowania KMNK. Estymacja parametrów strukturalnych modelu liniowego z jedną zmienną objaśniającą. Estymacja parametrów strukturalnych modelu liniowego z wieloma zmiennymi objaśniającymi. Weryfikacja modelu ekonometrycznego. Istota weryfikacji ekonomicznej i statystycznej. Miary dopasowania modelu: współczynnik zmienności losowej, współczynnik zbieżności i determinacji, wariancja składnika losowego i jej estymator. Błędy średnie ocen parametrów strukturalnych, przedziały ufności parametrów strukturalnych Badanie istotności zmiennych objaśniających. Badanie własności odchyleń losowych: badanie losowości, badanie normalności, badanie autokorelacji, badanie stałości wariancji Analiza szeregów czasowych. Modele trendu. Ćwiczenia: Model ekonometryczny – składowe modelu, klasyfikacja modeli Dobór zmiennych objaśniających do modelu: eliminacja zmiennych quasi-stałych. Dobór zmiennych objaśniających do modelu: wektor i macierz współczynników korelacji. Metoda pojemności integralnych informacji (metoda Hellwiga), metoda analizy grafów, metoda analizy macierzy współczynników korelacji. Szacowanie modelu z jedną zmienną objaśniającą. Szacowanie modelu z wieloma zmiennymi objaśniającymi KMNK. Ocena dopasowania modelu do danych empirycznych: współczynnik zmienności losowej, współczynnik determinacji, współczynnik zbieżności, współczynnik korelacji wielorakiej. Badanie istotności parametrów strukturalnych. Badanie własności odchyleń losowych: badanie losowości, badanie normalności, badanie autokorelacji, badanie stałości wariancji. Modele trendu.
16.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	* Tłumaczy i określa podstawowe pojęcia z zakresu podstaw ekonometrii oraz prezentuje specyfikę modelu ekonometrycznego, tłumaczy jego strukturę, zasady i etapy budowy. Wyjaśnia zastosowanie modeli ekonometrycznych do analizy zjawisk gospodarczych.
		Umiejętności	* Buduje proste liniowe modele ekonometryczne oraz umie oszacować parametry modelu i dokonać ich interpretacji. Identyfikuje i wykorzystuje narzędzia ilościowe w analizach ekonometrycznych.
		Kompetencje społeczne	* Student słucha i akceptuje treści wykładu oraz ćwiczeń. Rozpoznaje problemy związane z tworzeniem modeli ekonometrycznych oraz w przypadku niezgodności otrzymanych wyników z teorią ekonomii samodzielnie lub zespołowo je rozwiązuje. Ma świadomość możliwości stojących przed metodami ekonometrycznymi pod względem ilościowej analizy zjawisk ekonomicznych.

17.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	Literatura podstawowa: 1. A. Goryl, Z. Jędrzejczyk, K. Kukuła, J. Osiewalski, A. Walkosz, Wprowadzenie do ekonometrii w przykładach i zadaniach, WN PWN, Warszawa 2000. 2. E. Nowak, Zarys metod ekonometrii. Zbiór zadań, WN PWN, Warszawa 2006. 3. M. Gruszczyński, M. Podgórska, Ekonometria, SGH, Warszawa 2000. 4. G. S. Maddala, Ekonometria, WN PWN Warszawa 2006. Literatura uzupełniająca: 1. B. Borkowski, H. Dudek, W. Szczesny: Ekonometria - wybrane zagadnienia, PWN, Warszawa 2004. 2. 2. G. Koop , Wprowadzenie do ekonometrii, Wolters-Kluwer, Warszawa 2014 3. D. Witkowska, Podstawy ekonometrii i teorii prognozowania. Podręcznik z przykładami i zadaniami, Wolters-Kluwer, Kraków 2012 4. Econometrics for dummies. A Wiley Brand by Roberto Pedace. - New Jersey : John Wiley and Sons Inc. , 2013
-----	---	---

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)				
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]			
	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Udział w wykładach	20 stacjonarne		20 niestacjonarne	
Samodzielne studiowanie tematyki wykładów	10 stacjonarne		10 niestacjonarne	
Udział w ćwiczeniach audytoryjnych i laboratoryjnych	20 stacjonarne		20 niestacjonarne	
Samodzielne przygotowywanie się do ćwiczeń	7 stacjonarne		7 niestacjonarne	
Przygotowanie projektu / eseju / itp.	5		5	
Przygotowanie się do egzaminu / zaliczenia	8 stacjonarne		8 niestacjonarne	
Udział w konsultacjach	5 stacjonarne		5 niestacjonarne	
Inne	0		0	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	75 stacjonarne		75 niestacjonarne	
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	1,8	1,2	1,8	1,2

Macierz oraz weryfikacja efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu) w odniesieniu do form zajęć				
Numer efektu uczenia się (efekt przedmiotowy)	PRZEDMIOTOWY EFEKT UCZENIA SIĘ	Form zajęć	Metody weryfikacji w formie tradycyjnej /zdalnej	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA				

EK-P_W01	Tłumaczy i określa podstawowe pojęcia z zakresu podstaw ekonometrii oraz prezentuje specyfikę modelu ekonometrycznego, tłumaczy jego strukturę, zasady i etapy budowy.	W	Egzamin pisemny.	EK-K_W12
EK-P_W02	Wyjaśnia zastosowanie modeli ekonometrycznych do analizy zjawisk gospodarczych.	W	Egzamin pisemny.	EK-K_W11
UMIEJĘTNOŚCI				
EK-P_U01	Buduje proste liniowe modele ekonometryczne oraz umie oszacować parametry modelu i dokonać ich interpretacji.	C	wykonanie zadań oraz projektu – budowa modelu ekonometrycznego	EK-K_U05
EK-P_U02	Identyfikuje i wykorzystuje narzędzia ilościowe w analizach ekonometrycznych.	C	wykonanie zadań oraz projektu – budowa modelu ekonometrycznego	EK-K_U09
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
EK-P_K01	Ma świadomość możliwości stojących przed metodami ekonometrycznymi pod względem ilościowej analizy zjawisk ekonomicznych.	W+CW	egzamin pisemny, wykonanie zadań oraz projektu – budowa modelu	EK-K_K01
EK-P_K02	Rozpoznaje problemy związane z tworzeniem modeli ekonometrycznych oraz w przypadku niezgodności otrzymanych wyników z teorią ekonomii samodzielnie lub zespołowo je rozwiązuje.	W+CW	egzamin pisemny, wykonanie zadań oraz projektu – budowa modelu ekonometrycznego	EK-K_K04

* Określa się tutaj opis oczekiwanych efektów kształcenia/uczenia się, czyli tego, co student powinien po zakończeniu zajęć wiedzieć, rozumieć i być zdolny zademonstrować (wykonać). Zatem, w sylabusie, uwzględnia się tylko efekty możliwe do oceny i sprawdzenia, a w opisie efektów wykorzystuje się czasowniki operacyjne, ujęte w formie osobowej, które nazywają konkretne czynności studenta poddawane sprawdzeniu (np.: nazywa, ilustruje, opisuje, wyjaśnia, rozwiązuje, konstruuje, pracuje w zespole, itd.)

Formułując efekty uczenia się należy:

- unikać przesadnej detalizacji (rozdrabniania)
- zachować odpowiednią proporcję między liczbą efektów kształcenia przypisanych do poziomu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych (nie może być ich zbyt wiele),
- zapewnić zbieżność efektów kształcenia z celami przedmiotu, a także z efektami zdefiniowanymi w opisie efektów kształcenia w danym obszarze studiów,
- zachować realizm oczekiwań – tzn. dostosować efekty kształcenia do pozostałych założeń sylabusu, czyli do celów kształcenia, treści programowych, a także czasu przeznaczanego na realizację danego przedmiotu.

Definiowanie efektów uczenia się obejmuje trzy poziomy:

- **wiedza** - jest to efekt przyswojenia informacji; na wiedzę składa się zbiór opisu zasad, teorii, faktów powiązanych z określoną dziedziną nauki
(przykładowe czasowniki określające wiedzę: definiuje, nazywa, opisuje, wymienia, charakteryzuje, rozróżnia, ilustruje, wyciąga wnioski....)
- **umiejętności** – to zdolność do stosowania wiedzy i rozwiązywania problemów; są to umiejętności intelektualne oraz praktyczne.
(przykładowe czasowniki określające umiejętności: rozwiązuje, porządkuje, klasyfikuje, planuje, dowodzi, weryfikuje, analizuje, wykrywa, ocenia, szacuje, poddaje krytyce....)
- **Kompetencje społeczne (postawy)** – obejmują zdolność do autonomicznego i odpowiedzialnego wykonywania powierzonych zadań, gotowość do uczenia się przez całe życie, sprawność komunikowania się, umiejętność współdziałania z innymi.
(przykładowe czasowniki określające kompetencje społeczne: dyskutuje, pracuje samodzielnie, angażuje się w..., chętnie podejmuje się..., troszczy się o..., pracuje samodzielnie....)

Mikro Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Podstawy makroekonomii	
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Nauk Społecznych, Zakład Ekonomii	
3.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		E162.2.w E.162.2.c	
4.	Język przedmiotu	polski	
5.	Typ przedmiotu	Obowiązkowy do zaliczenia semestru	
6.	Rok studiów, semestr	rok I, sem. II	
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	dr hab. Łukasz Popławski	
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot	Należy wskazać stopień/tytuł naukowy	
9.	Formuła przedmiotu	Wykład, ćwiczenia	
10.	Wymagania wstępne	Mikroekonomia: znajomość podstawowych zależności rynkowych i umiejętność ich analizowania.	
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		w – 30 ; ćw – 30	
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		w – 2; ćw - 2	
13.	Metody dydaktyczne	Metody praktyczne (studium przypadków z zakresu poruszanej tematyki). Metody podające (wykłady, dyskusje, objaśnienia).	
14.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	Egzamin pisemny. Suma punktów uzyskana z aktywności na zajęciach oraz kolokwium zaliczeniowego.	

15.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		Wykłady: Wprowadzenie do ekonomii i charakterystyka gospodarowania. Rachunek dochodu narodowego. Makroekonomiczne podstawy gospodarowania. Keynesowski model równowagi (model mnożnikowy). Budżet państwa i polityka budżetowa. Pieniądz, bank centralny i polityka pieniężna. W kierunku syntezy neoklasycznej - model równowagi IS-LM. Polityka budżetowa i monetarna w modelu IS-LM. Pełny model funkcjonowania gospodarki – zdefiniowanie modelu. Model pełny – reakcja gospodarki na wstrząsy. Cykle koniunkturalne. Bezrobocie. Inflacja. Gospodarka otwarta - bilans płatniczy i rynek walutowy. Gospodarka otwarta – uzupełnienie modelu pełnego o krzywą bp. Analizy w tym modelu. Ćwiczenia: Wprowadzenie do ekonomii i charakterystyka gospodarowania. Rachunek dochodu narodowego. Metody wyznaczania PKB. Keynesowski model równowagi. Zagregowany popyt i podaż oraz ich determinanty. Polityka budżetowa. Analiza budżetu państwa. Pieniądz i polityka pieniężna. Narodowy Bank Polski i jego struktura. Model równowagi IS-LM. Zjawisko inflacji. Skutki inflacji w skali makroekonomicznej. Bezrobocie. Makroekonomia gospodarki otwartej. Pojęcie Wzrostu gospodarczego.
16.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	W01. Definiuje i interpretuje podstawowe makroagregaty, jak: PKB, inflacja, bezrobocie i in.
		Umiejętności	U01. Opisuje i analizuje podstawowe zależności zachodzące w gospodarce z uwzględnieniem dorobku głównych szkół w ekonomii. U02. Ocenia zasadność poszczególnych narzędzi polityki makroekonomicznej państwa w określonej sytuacji gospodarczej.
		Kompetencje społeczne	K01. Weryfikuje swoje stanowisko wobec decyzji gospodarczych rządu, banku centralnego czy Komisji Europejskiej (zdolność krytycyzmu).
17.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		Literatura podstawowa: 1. Makroekonomia / David Begg, Gianluigi Vernasca, Stanley Fischer, Rudiger Dornbusch.- wyd 5 zmien.- Warszawa : Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne S. A. , 2014 2. Podstawy ekonomii / Red. Roman Milewski, Eugeniusz Kwiatkowski ; Paweł Alberciak.- Wyd. 3 zm. i uakt., dodruk 7- Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2012. 3. Podstawy ekonomii : ćwiczenia i zadania / red. nauk. Roman Milewski, Eugeniusz Kwiatkowski ; aut. Paweł Alberciak [et al.]- Wyd. 3 zm.- Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2012. Literatura uzupełniająca: 1. W. Jarmołowicz [red.], Podstawy makroekonomii, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej w Poznaniu, Poznań 2008. 2. M. Szczepaniec: Makroekonomia – przewodnik, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2003. 3. Makroekonomia / Robert E. Hall, John B. Taylor ; tł. Adam Szeworski.- Wyd. 3 zm.- Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2005.

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)	
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność,	Obciążenie studenta [h]

przygotowanie sprawozdania, itp.)	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Udział w wykładach	30			
Samodzielne studiowanie tematyki wykładów	15			
Udział w ćwiczeniach audytoryjnych	30			
Samodzielne przygotowywanie się do ćwiczeń	20			
Przygotowanie się do egzaminu / zaliczenia	20			
Udział w konsultacjach	20			
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	135			
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	3,2	0,8		

Macierz oraz weryfikacja efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu) w odniesieniu do form zajęć				
Numer efektu uczenia się (efekt przedmiotowy)	PRZEDMIOTOWY EFEKT UCZENIA SIĘ	Form zajęć	Metody weryfikacji w formie tradycyjnej /zdalnej	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA				
EK-P_W01	Definiuje i interpretuje podstawowe makroagregaty, jak: PKB, inflacja, bezrobocie i in.	W	Egzamin pisemny.	EK-K_W03
UMIEJĘTNOŚCI				
EK-P_U01	Opisuje i analizuje podstawowe zależności zachodzące w gospodarce z uwzględnieniem dorobku głównych szkół w ekonomii.	C	kolokwium zaliczeniowe	EK-K_U07
EK-P_U02	Ocenia zasadność poszczególnych narzędzi polityki makroekonomicznej państwa w określonej sytuacji gospodarczej.	C	kolokwium zaliczeniowe	EK-K_U07
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
EK-P_K01	Weryfikuje swoje stanowisko wobec decyzji gospodarczych rządu, banku centralnego czy Komisji Europejskiej (zdolność krytycyzmu).	W + C	Egzamin pisemny kolokwium zaliczeniowe	EK-K_K01

* Określa się tutaj opis oczekiwanych efektów kształcenia/uczenia się, czyli tego, co student powinien po zakończeniu zajęć wiedzieć, rozumieć i być zdolny zademonstrować (wykonać). Zatem, w sylabusie, uwzględnia się tylko efekty możliwe do oceny i sprawdzenia, a w opisie efektów wykorzystuje się czasowniki operacyjne, ujęte w formie osobowej, które nazywają konkretne czynności studenta poddawane sprawdzeniu (np.: nazywa, ilustruje, opisuje, wyjaśnia, rozwiązuje, konstruuje, pracuje w zespole, itd.)

Formułując efekty uczenia się należy:

- unikać przesadnej detalizacji (rozdrabniania)
- zachować odpowiednią proporcję między liczbą efektów kształcenia przypisanych do poziomu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych (nie może być ich zbyt wiele),
- zapewnić zbieżność efektów kształcenia z celami przedmiotu, a także z efektami zdefiniowanymi w opisie efektów kształcenia w danym obszarze studiów,
- zachować realizm oczekiwań – tzn. dostosować efekty kształcenia do pozostałych założeń sylabusu, czyli do celów kształcenia, treści programowych, a także czasu przeznaczonego na realizację danego przedmiotu.

Definiowanie efektów uczenia się obejmuje trzy poziomy:

- **wiedza** - jest to efekt przyswojenia informacji; na wiedzę składa się zbiór opisu zasad, teorii, faktów powiązanych z określoną dziedziną nauki
(przykładowe czasowniki określające wiedzę: definiuje, nazywa, opisuje, wymienia, charakteryzuje, rozróżnia, ilustruje, wyciąga wnioski....)
- **umiejętności** – to zdolność do stosowania wiedzy i rozwiązywania problemów; są to umiejętności intelektualne oraz praktyczne.
(przykładowe czasowniki określające umiejętności: rozwiązuje, porządkuje, klasyfikuje, planuje, dowodzi, weryfikuje, analizuje, wykrywa, ocenia, szacuje, poddaje krytyce....)
- **Kompetencje społeczne (postawy)** – obejmują zdolność do autonomicznego i odpowiedzialnego wykonywania powierzonych zadań, gotowość do uczenia się przez całe życie, sprawność komunikowania się, umiejętność współdziałania z innymi.
(przykładowe czasowniki określające kompetencje społeczne: dyskutuje, pracuje samodzielnie, angażuje się w..., chętnie podejmuje się..., troszczy się o..., pracuje samodzielnie....)

SYLABUSU MODUŁU/PRZEDMIOTU NA STUDIACH WYŻSZYCH

Lp.	Elementy składowe sylabusu		
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu		Podstawy psychologii
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot		Instytut Nauk Społecznych
3.	Kod przedmiotu		E.88.1.K
4.	Język przedmiotu		polski
5.	Treści programowe		Psychologia – definicja i cele, podstawowe działy psychologii oraz pokrewne dyscypliny naukowe. Główne idee i kierunki współczesnej psychologii. Zdolności poznawcze – nasze okno na świat, a może „klapki na oczy”. Psychologia społeczna. Konformizm, nonkonformizm. Agresja i altruizm. Postawy i zmiana postaw. Psychologia ekonomiczna.
6.	Typ przedmiotu		fakultatywny
7.	Rok studiów, semestr		rok I, sem. I
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot		dr Karolina Zoszak-Łoskot
9.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot		
10.	Formuła przedmiotu		konwersatorium
11.	Wymagania wstępne		brak
12.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych		30 godz.
13.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi		3 pkt. ECTS
14.	Założenia i cele modułu/przedmiotu		Zapoznanie studentów z podstawami wiedzy z zakresu psychologii. Przekonanie studentów o znaczącej roli psychologii we wszystkich aspektach życia człowieka. Zachęcenie studentów do samodzielnego pogłębienia swojej wiedzy w tym zakresie. Studenci zyskają nowe spojrzenie na pewne aspekty życia społecznego, a jednocześnie zdobędą umiejętność zastosowania zaprezentowanych technik komunikacji oraz wpływania na zachowanie innych ludzi.
15.	Metody dydaktyczne		Metody podające (dyskusje, objaśnienia) Metody praktyczne (studium przypadków z zakresu poruszanej tematyki)
16.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu		Zaliczenie pisemne, mini-testy podczas zajęć = bieżące przygotowanie do zajęć/aktywny udział w zajęciach.
17.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		Psychologia – definicja i cele, podstawowe działy psychologii oraz pokrewne dyscypliny naukowe Główne idee i kierunki współczesnej psychologii Zdolności poznawcze – nasze okno na świat, a może „klapki na oczy” Motywacja Inteligencja Teoria stresu psychologicznego i radzenia sobie Psychologia społeczna – wprowadzenie Poznanie i spostrzeganie społeczne – jak dochodzimy do rozumienia innych ludzi Konformizm i nonkonformizm – wpływanie na zachowanie i jak sobie z nim radzić? Postawy i zmiany postaw – kształtowanie i modyfikowanie Psychologia ekonomiczna – reklama i jej wpływ na zakupy.
18.	Zamierzone efekty kształcenia*	Wiedza	Opisuje podstawowe idee i kierunki współczesnej psychologii Przedstawia i interpretuje teorię stresu psychologicznego i radzenia sobie Wymienia i charakteryzuje przedstawione na zajęciach zdolności poznawcze
		Umiejętności	Gromadzi informacje o zależnościach między reklamą a zachowaniami konsumentów

		Kompetencje społeczne	Współdziała w pracy w grupie, przekonuje w imię osiągania wspólnych celów, samodzielnie podejmuje różne inicjatywy
19.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		Literatura podstawowa: 1. Cialdini R.B. (2007). Wywieranie wpływu na ludzi. Teoria i praktyka, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk: GWP. 2. Heszen-Niejodek I. (2001) Teoria stresu psychologicznego i radzenia sobie. W: J. Strelau (red.), Psychologia. Podręcznika akademicki. T. 3. (s.465-492), Gdańsk: GWP. 3. Stasiuk K., Maison D (2014). Psychologia konsumenta, PWN. 4. Zimbardo P., Johnson R.L., McCann V. (2010). Psychologia kluczowe koncepcje. cz. 3. i 4. Warszawa: PWN Literatura uzupełniająca: 5. Mietzel G. (2001), Wprowadzenie do psychologii, Gdańsk: GWP. 6. Zimbardo P. G. (2004). Psychologia i życie. Warszawa: PWN. rozdz. 10, 12, 16.

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)		
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
Udział w wykładach	30	
Samodzielne studiowanie treści wykładów (w tym przygotowanie do zaliczenia)	35	
Udział w konsultacjach	10	
Inne	0	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	75	
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	1,6	1,4

Macierz efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu) w odniesieniu do form zajęć									
Numer efektu kształcenia przedmiotowego	EFEKT KSZTAŁCENIA	Forma zajęć dydaktycznych							
		Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Konwersatorium	Seminarium	Zajęcia praktyczne	inne ...
WIEDZA									
EK-P_W01	Opisuje podstawowe idee i kierunki współczesnej psychologii					X			
EK-P_W02	Przedstawia i interpretuje teorię stresu psychologicznego i radzenia sobie					X			
EK-P_W03	Wymienia i charakteryzuje przedstawione na zajęciach zdolności poznawcze					X			
UMIEJĘTNOŚCI									
EK-P_U01	Gromadzi informacje o zależnościach między reklamą a zachowaniami konsumentów					X			

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

EK-P_K01	Współdziała w pracy w grupie, przekonuje w imię osiągania wspólnych celów, samodzielnie podejmuje różne inicjatywy					X			
----------	--	--	--	--	--	---	--	--	--

Macierz oraz weryfikacja efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu) w odniesieniu do form zajęć

Numer efektu kształcenia przedmiotowego	PRZEDMIOTOWY EFEKT KSZTAŁCENIA	Forma zajęć	Metody weryfikacji	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA				
EK-P_W01	Opisuje podstawowe idee i kierunki współczesnej psychologii	K	Aktywność na zajęciach, zaliczenie pisemne	EK-K_W01
EK-P_W02	Przedstawia i interpretuje teorię stresu psychologicznego i radzenia sobie	K	Aktywność na zajęciach. Zaliczenie pisemne	EK-K_W06
EK-P_W03	Wymienia i charakteryzuje przedstawione na zajęciach zdolności poznawcze	K	Aktywność na zajęciach. Zaliczenie pisemne	EK-K_W06 EK-K_W07
UMIEJĘTNOŚCI				
EK-P_U01	Gromadzi informacje o zależnościach między reklamą a zachowaniami konsumentów	K	Aktywność na zajęciach.	EK-K_U03
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
EK-P_K01	Współdziała w pracy w grupie, przekonuje w imię osiągania wspólnych celów, samodzielnie podejmuje różne inicjatywy	K	Aktywność na zajęciach.	EK-K_K02

Mikro Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Polityka gospodarcza	
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Nauk Społecznych, Zakład Ekonomii	
3.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		E.166.4.W.E.166.4.C.	
4.	Język przedmiotu	polski	
5.	Typ przedmiotu	obowiązkowy do zaliczenia semestru	
6.	Rok studiów, semestr	rok II semestr IV	
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	dr hab. Łukasz Popławski dr Jolanta Karolczuk	
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot	Należy wskazać stopień/tytuł naukowy	
9.	Formuła przedmiotu	wykład, ćwiczenia	
10.	Wymagania wstępne	podstawowa wiedza z mikroekonomii	
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		w-15 c-15	
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		ECTS 1+1	
13.	Metody dydaktyczne	- Wykład - Metody podające (prezentacja multimedialna). - Ćwiczenia- (studium przypadków z zakresu poruszanej tematyki). - konsultacje (zarówno regularne, jak też organizowane w indywidualnych przypadkach) - formy kształcenia na odległość (jeżeli są stosowane) – nauczanie zdalne na platformie MsTeams – zajęcia synchroniczne (wykład z prezentacją - e-learning	
14.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	Egzamin pisemny. Aktywne uczestnictwo w zajęciach (np. mierzone liczbą wypowiedzi na zajęciach, praktycznym i twórcze rozwiązywaniem problemów poruszanych na ćwiczeniach).	

15.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		Wykłady: Polityka gospodarcza, istota i cele: podstawowe pojęcia, metody i zasady stosowane w polityce, doktryny, cele, narzędzia i przesłanki polityki. Funkcje polityki gospodarczej w różnych systemach: systemy gospodarcze, polityka w różnych systemach, interwencjonizm państwowy. Uwarunkowania polityki gospodarczej. Polityka wzrostu i rozwoju gospodarczego, wzrost i rozwój gospodarczy, czynniki wzrostu, zatrudnienie i wydajność pracy. Narzędzia polityki gospodarczej stosowane przez zwolenników podejścia popytowego. Narzędzia polityki gospodarczej proponowane przez neoklasyków. System cen w gospodarce. Polityka energetyczna Polityka pieniężna w teorii i praktyce. Polityka rolna. Polityka naukowa. Polityka rynku pracy. Polityka gospodarcza Unii Europejskiej. Ćwiczenia: Podstawowe pojęcia w polityce gospodarczej. Znaczenie polityki gospodarczej. Cele polityki gospodarczej. Sposoby prowadzenia polityki gospodarczej – Keynes. Sposoby prowadzenia polityki gospodarczej – neoklasycyzm. Polityka walutowa. Polityka budżetowa. Polityka przemysłowa. Polityka rolna. Polityka przekształceń własnościowych. Wpływ państwa na podział dochodów. Polityka gospodarcza państwa w kwestii regionów. Polityka państwa odnośnie małej i średniej przedsiębiorczości. Transformacja gospodarcza Polski. Konkurencyjność gospodarki polskiej po wstąpieniu do Unii Europejskiej
16.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza Umiejętności Kompetencje społeczne	W01. Określa role i funkcje podmiotów gospodarczych, społecznych. W02. Rozpoznaje relacje i zależności pomiędzy przeszłością a aktualnymi wydarzeniami w kontekście gospodarczym i społecznym U01. Gromadzi informacje o zależnościach między gospodarką i państwem w kontekście historycznym i współczesnym. U01. Analizuje relacje między rynkiem a państwem w kontekście uwarunkowań społecznych, ekonomicznych i politycznych oraz interpretuje zmiany zachodzące w otoczeniu lokalnym i regionalnym. K01. Współdziała w pracy i w grupie, przyjmując w niej różne role. K02. Dyskutuje na temat przynależności Polski do różnych organizacji o zasięgu unijnym i światowym.
17.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		Literatura podstawowa: 1. Polityka gospodarcza / red. nauk. Bolesław Winiarski ; aut. Jan Borowiec [et al.].- Wyd. 3, zm.- Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2006. 2. Współczesna polityka gospodarcza / red. nauk. Aneta Kosztowniak i Marzena Sobol ; zespół aut. Tadeusz Dyr, Katarzyna Głębicka-Auleyner [!], Katarzyna Kalinowska, Urszula Kosterna, Aneta Kosztowniak, Kazimierz Ortyński, Piotr Misztal, Ireneusz Pszczółka, Elżbieta Siek, Marzena Sobol, Anna Szelaągowska.- Warszawa : CeDeWu, 2016. Literatura uzupełniająca: 1. Polityka gospodarcza : wstęp do teorii / Jan Kaja.- Wyd. 4. rozsz.- Warszawa : Szkoła Główna Handlowa. Oficyna Wydawnicza, 2014. 2. Krugman P. R., Obstfeld M., Ekonomia międzynarodowa, teoria i polityka, wyd. III, PWN Warszawa 2007. 3. Polityka gospodarcza. Red. H. Ćwiklińskiego, wyd. IV UG, Gdańsk 2004.

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]			
	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Udział w wykładach	15			
Samodzielne studiowanie tematyki wykładów	35			
Udział w ćwiczeniach audytoryjnych	15			
Samodzielne przygotowywanie się do ćwiczeń	15			
Przygotowanie się do egzaminu / zaliczenia	15			
Udział w konsultacjach	5			
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	100			
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	1,6	0,4		

Macierz oraz weryfikacja efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu) w odniesieniu do form zajęć				
Numer efektu uczenia się (efekt przedmiotowy)	PRZEDMIOTOWY EFEKT UCZENIA SIĘ	Form zajęć	Metody weryfikacji w formie tradycyjnej /zdalnej	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA				
EK-P_W01	Określa role i funkcje podmiotów gospodarczych, społecznych.	W	Egzamin pisemny 10 pytań testowych	EK-K_W01 EK-K_W03
EK-P_W02	Rozpoznaje relacje i zależności pomiędzy przeszłością a aktualnymi wydarzeniami w kontekście gospodarczym i społecznym	W	Egzamin pisemny 10 pytań testowych	EK-K_W04 EK-K_W05
UMIEJĘTNOŚCI				
EK-P_U01	Gromadzi informacje o zależnościach między gospodarką i państwem w kontekście historycznym i współczesnym.	C	Aktywne uczestnictwo w zajęciach 40 pkt Test pisemny 60 pkt	EK-K_U02 EK-K_U05
EK-P_U02	Analizuje relacje między rynkiem a państwem w kontekście uwarunkowań społecznych, ekonomicznych i politycznych oraz interpretuje zmiany zachodzące w otoczeniu lokalnym i regionalnym.	C	Aktywne uczestnictwo w zajęciach 40 pkt Test pisemny 60 pkt	EK-K_U08
KOMPETENCJE				
EK-P_K01	Współdziała w pracy i w grupie, przyjmując w niej różne role.	C	Aktywne uczestnictwo w zajęciach 40 pkt Test pisemny 60 pkt	EK-K_K07

EK-P_K02	Dyskutuje na temat przynależności Polski do różnych organizacji o zasięgu unijnym i światowym	C	Aktywne uczestnictwo w zajęciach 40 pkt Test pisemny 60 pkt	EK-K_K07
----------	---	---	--	----------

* Określa się tutaj opis oczekiwanych efektów kształcenia/uczenia się, czyli tego, co student powinien po zakończeniu zajęć wiedzieć, rozumieć i być zdolny zademonstrować (wykonać). Zatem, w sylabusie, uwzględnia się tylko efekty możliwe do oceny i sprawdzenia, a w opisie efektów wykorzystuje się czasowniki operacyjne, ujęte w formie osobowej, które nazywają konkretne czynności studenta poddawane sprawdzeniu (np.: nazywa, ilustruje, opisuje, wyjaśnia, rozwiązuje, konstruuje, pracuje w zespole, itd.)

Formułując efekty uczenia się należy:

- unikać przesadnej detalizacji (rozdrabniania)
- zachować odpowiednią proporcję między liczbą efektów kształcenia przypisanych do poziomu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych (nie może być ich zbyt wiele),
- zapewnić zbieżność efektów kształcenia z celami przedmiotu, a także z efektami zdefiniowanymi w opisie efektów kształcenia w danym obszarze studiów,
- zachować realizm oczekiwań – tzn. dostosować efekty kształcenia do pozostałych założeń sylabusu, czyli do celów kształcenia, treści programowych, a także czasu przeznaczonego na realizację danego przedmiotu.

Definiowanie efektów uczenia się obejmuje trzy poziomy:

- **wiedza** - jest to efekt przyswojenia informacji; na wiedzę składa się zbiór opisu zasad, teorii, faktów powiązanych z określoną dziedziną nauki
(przykładowe czasowniki określające wiedzę: definiuje, nazywa, opisuje, wymienia, charakteryzuje, rozróżnia, ilustruje, wyciąga wnioski....)
- **umiejętności** – to zdolność do stosowania wiedzy i rozwiązywania problemów; są to umiejętności intelektualne oraz praktyczne.
(przykładowe czasowniki określające umiejętności: rozwiązuje, porządkuje, klasyfikuje, planuje, dowodzi, weryfikuje, analizuje, wykrywa, ocenia, szacuje, poddaje krytyce....)
- **Kompetencje społeczne (postawy)** – obejmują zdolność do autonomicznego i odpowiedzialnego wykonywania powierzonych zadań, gotowość do uczenia się przez całe życie, sprawność komunikowania się, umiejętność współdziałania z innymi.
(przykładowe czasowniki określające kompetencje społeczne: dyskutuje, pracuje samodzielnie, angażuje się w..., chętnie podejmuje się..., troszczy się o..., pracuje samodzielnie....)

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
1.	Nazwa modułu / przedmiotu	Polityka społeczna	
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Nauk Społecznych Zakład Ekonomii	
3.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
4.		E.161.2.W / E.161.2.C	---
5.	Język przedmiotu	polski	
6.	Typ przedmiotu	Obowiązkowy do zaliczenia semestru	
7.	Rok studiów, semestr	rok I, semestr II	
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	Dr hab. Piotr Frączek, prof. ucz. (wykład) Mgr Edyta Dziadosz (ćwiczenia)	
9.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot	j.w.	
10.	Formuła przedmiotu	Wykłady, ćwiczenia	
11.	Wymagania wstępne	Znajomość zagadnień mikro i makroekonomicznych	
12.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		W-20, C-20	---
13.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi / przedmiotowi	W: 1 ECTS C: 1 ECTS	---
14.	Założenia i cele modułu / przedmiotu	Celem zajęć jest zapoznanie studentów z rolą, jaką odgrywa polityka społeczna w krajach o rozwiniętej gospodarce rynkowej oraz wskazanie zasad związanych z jej realizacją. Ponadto celem przedmiotu jest przybliżenie terminologii polityki społecznej.	
15.	Metody dydaktyczne	Metody podające. Metody praktyczne (studium przypadków z zakresu poruszanej tematyki)	
16.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczania do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	Wykłady: Egzamin pisemny (3-4 pytania opisowe) (w przypadku kształcenia w formie zdalnej egzamin ustny MS Teams 3-4 pytania) Ćwiczenia: zaliczenie z oceną (suma punktów z: prezentacji multimedialnej, ćwiczeń projektowych wykonywanych na zajęciach)	
17.	Treści merytoryczne przedmiotu	Wykłady: Przedmiot polityki społecznej, jako nauki i działalności praktycznej. Teleologiczny charakter polityki społecznej i jej związek z innymi dyscyplinami. Doktryny polityki społecznej i ich prekursorzy. Modele polityki społecznej. Rozwój społeczny i rozwój gospodarczy. Polityka społeczna w wybranych krajach UE Ubóstwo, metody pomiaru, formy łagodzenia, Teoria dóbr publicznych. System emerytalny w Polsce i w wybranych krajach UE. Wybrane aspekty z zakresu polityki edukacyjnej. Polityka migracyjna i ludnościowa. Patologie społeczne. Inwestycje w człowieka. Polityka równości. Zabezpieczenie społeczne.	

			Przezorność, przymus, ryzyko w ubezpieczeniach. Ubezpieczenia zdrowotne, na wypadek bezrobocia. Ćwiczenia: Rodzina jako podstawowa komórka społeczeństwa Rozwój społeczny i rozwój gospodarczy. Miary jakości życia. Rodziny zastępcze i system opieki nad dziećmi osieroconymi w Polsce Wybrane teorie umów społecznych. Struktura wydatków gospodarstw domowych. Skala i cele migracji. Wykształcenie jako forma przeciwdziałania ubóstwu i bezrobociu. Bezrobocie i jego przyczyny. Zmiany demograficzne i ich wpływ na rynek pracy. Narkomania, alkoholizm i inne zagrożenia społeczne. Wypadkowość przy pracy jako źródło problemów społecznych. Przestępczość i aspekty bezpieczeństwa. System wspierania osób niepełnosprawnych. Rola organizacji pozarządowych w walce z problemami społecznymi. Warunki życia a zadowolenie społeczne.
18.	Zamierzone efekty kształcenia	Wiedza	W01. Definiuje zjawiska społeczne, wskazuje zadania podmiotów społecznych oraz ich rolę w niwelowaniu negatywnych skutków problemów społecznych.
		Umiejętności	U01. Gromadzi informacje na temat problemów społecznych, ingerencji państwa w rozwiązywanie tych problemów oraz buduje w oparciu o nie plany walki z wykluczeniem na terenie lokalnych społeczności.
		Kompetencje społeczne	K01. Rozumie potrzebę formułowania zadań, współpracuje w grupie proponując rozwiązania konkretnych problemów o charakterze społecznym.
19.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		Literatura podstawowa: 1. Firlit-Fesnak G., Szyłko-Skoczny M., Polityka społeczna. Podręcznik akademicki, PWN, Warszawa, 2020. 2. Tresch R. W., Public sector economics. Bloomsbury Publishing, 2021.(darmowy dostęp - Google Books) 3. Baldock, J., Vickerstaff, S., Mitton, L. (Eds.). Social policy. Oxford University Press, 2011. (darmowy dostęp - Google Books) Literatura uzupełniająca: 1. Barr N., Ekonomia polityki społecznej. Poznań: Wydawnictwo UE w Poznaniu, 2016. 2. Stiglitz J.E., Ekonomia sektora publicznego, Wyd. Naukowe, PWN, Warszawa 2004. 3. Frączek P., Zarządzanie wydatkami finansowymi oraz skuteczność wybranych narzędzi w systemie pomocy społecznej w Polsce na przykładzie województwa podkarpackiego, Professor Marin Drinov Publishing House of Bulgarian Academy of Sciences, Sofia 2021. 4. Frączek P., Wspieranie osób z niepełnosprawnością na rynku pracy w Polsce do roku 2013. Studium empiryczne na przykładzie wybranych powiatów województwa podkarpackiego, Wydawnictwo Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Sanoku, 2017.

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w wykładach	20	--
Samodzielne studiowanie tematyki wykładów	10	--

Udział w ćwiczeniach audytoryjnych i laboratoryjnych	20	--		
Samodzielne przygotowywanie się do ćwiczeń	10	--		
Przygotowanie projektu / eseju / itp.	10	--		
Przygotowanie się do egzaminu / zaliczenia	10	--		
Udział w konsultacjach	10	--		
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	90	--		
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem	samodzielna praca studenta
	2	2	--	--

Macierz oraz weryfikacja efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu) w odniesieniu do form zajęć				
Numer efektu kształcenia	PRZEDMIOTOWY EFEKT KSZTAŁCENIA	Forma zajęć	Metody weryfikacji	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA				
EK-P_W01	Definiuje zjawiska społeczne, wskazuje zadania podmiotów społecznych oraz ich rolę w niwelowaniu negatywnych skutków	W	Egzamin pisemny/ustny 3-4 pytania opisowe	EK-K W12 EK-K_W05
UMIEJĘTNOŚCI				
EK-P_U01	Gromadzi informacje na temat problemów społecznych, ingerencji państwa w rozwiązywanie tych problemów oraz buduje w oparciu o nie plany walki z wykluczeniem na	C	Suma punktów z: - prezentacji multimedialnej 50 pkt -ćwiczeń projektowych	EK-K U05 EK-K_U14
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
EK-P_K01	Rozumie potrzebę formułowania zadań, współpracuje w grupie proponując rozwiązania konkretnych problemów o charakterze społecznym.	W+C	Egzamin pisemny/ustny 3-4 pytania opisowe Suma punktów z: - prezentacji multimedialnej 50 pkt -ćwiczeń	EK-K_K01

SYLABUSU MODUŁU/PRZEDMIOTU NA STUDIACH WYŻSZYCH

Lp.	Elementy składowe sylabusu		Opis	
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu		Prawo	
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot		Instytut Nauk Społecznych	
3.	Kod przedmiotu		Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
4.			PSM.02.1.K	PSM.02.1.K
5.	Język przedmiotu		POLSKI	
6.	Typ przedmiotu		Obowiązkowy do zaliczenia semestru	
7.	Rok studiów, semestr		Rok I sem I	
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot		dr Anna Opar	
9.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot			
10.	Formuła przedmiotu		konserwatorium	
11.	Wymagania wstępne		brak	
12.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych		Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
			20	10
13.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi		1	1
14.	Założenia i cele modułu/przedmiotu		Zapoznanie studentów z pojęciami z zakresu nauk prawnych, a także przedstawienie zagadnień prawnych przydatnych w sferze gospodarczej i społecznej oraz ich wykorzystania w praktyce. Ponadto studenci nabędą wiedzę z zakresu różnych dziedzin prawa, w tym prawa socjalnego wykorzystywanego w pracy socjalnej oraz prawa autorskiego	
15.	Metody dydaktyczne		Wykład problemowy, dyskusja, case study	
16.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu		Zaliczenie ustne na ocenę	
17.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		Pojęcie prawa i systemu prawnego. Przepis prawny a norma prawna. System źródeł prawa w RP. Zasady tworzenia i ogłaszania aktów normatywnych. Proces stosowania prawa. Wykładania prawa i jej zasady. Wnioskowania prawnicze. Prawo administracyjne. Prawo działalności gospodarczej. Prawna regulacja gospodarczej działalności rejestrowej. Zapobieganie nieuczciwej konkurencji – regulacja prawna. Zasady postępowania administracyjnego. Pojęcia prawa cywilnego. Zasady części ogólnej prawa cywilnego. Prawo rzeczowe. Prawo zobowiązań. Prawo autorskie. Prawo socjalne.	
18.	Zamierzone efekty kształcenia	Wiedza	Opisuje i klasyfikuje obowiązującego systemu prawnego RP, ze szczególnym uwzględnieniem zasad prawa autorskiego, cywilnego, gospodarczego oraz socjalnego. Wymienia instytucje prawne związane z polityką społeczną.	
		Umiejętności	Stosuje poznane przepisy prawne w praktyce. Dokonyuje interpretacji treści przepisów prawnych	

		Kompetencje społeczne	Akceptuje fakt konieczności przestrzegania prawa w swojej działalności zawodowej. Jest świadomy występowania dylematów prawnych w przyszłym środowisku pracy
19.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		Literatura podstawowa: 1. J. Jabłońska-Bonca, Podstawy prawa dla ekonomistów i nie tylko, Warszawa 2007. 2. Z. Muras, Podstawy prawa, Warszawa 2011. 3. Zarys prawa, pod red. J. Kucińskiego, Warszawa 2010. 4. Stanisław Nitecki, Komentarz do ustawy o pomocy społecznej, Wrocław, 2013 5. Smoczyński T.(red), Komentarz do kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, Warszawa 2011 6. Lidia Adamska, Joanna Knyżewska, Grażyna Sypniewska, Koordynacja systemów zabezpieczenia społecznego w UE, Wrocław, 2010 7. J. Barta, R. Markiewicz, Prawo autorskie, Warszawa 2008 r. 8. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r., Kodeks rodzinny i opiekuńczy (z późn. zm.) opiekuńczy Literatura uzupełniająca: 1. M. Droba, Podstawy prawa, Warszawa 2008. 2. A. Jamróz, Wprowadzenie do prawoznawstwa, Warszawa 2011. 3. Sławomira Wronkowska - Podstawowe pojęcia prawa i prawoznawstwa, Ars boni et aequi, Poznań 2005, Rozdział 3 (Akty normatywne) s. 32-39, Rozdział 4 (Rozdaje aktów normatywnych) s. 40-50, Rozdział 11 (Znajomość prawa) s. 130-139, Rozdział 17 (Sprawiedliwość) s. 182-188. 3. Barbara Adamiak, Janusz Borkowski – Postępowanie administracyjne i sądownoadministracyjne, Lexis Nexis, Rozdział II (Zasady podstawowe postępowania administracyjnego oraz postępowania sądownoadministracyjnego) s. 30-51, Rozdział VI (Pojęcie postępowania administracyjnego i sądowno administracyjnego, rodzaje, tryby, ich stadia i instytucje), Rozdział XII (Czynności procesowe postępowania administracyjnego), Część II (Instytucje procesowe postępowania administracyjnego). 4. Stanisław Waltoś, Andrzej Marek – Podstawy prawa i procesu karnego, Lexis Nexis, Warszawa 2008, rozdział IV(pojęcie i struktura przestępstwa), VIII (pojęcie kary i system kar i środków karnych), XXII (pojęcie i struktura procesu karnego), XXVI (naczelnne zasady procesu karnego), XXVIII (przebieg procesu). 5. Stanisław Waltoś – Proces karny. Zarys systemu, LexisNexis (wiele wydań), Rozdział 1 1.1 (Pojęcie procesu karnego i prawa karnego procesowego) s. 15-17, Rozdział 1 1.10 (Czynności procesowe). 6. Zbigniew Radwański – Prawo cywilne – część ogólna, CH Beck, Warszawa (wiele wydań), Rozdział 1 § 1 (Prawo cywilne), Rozdział 4 (Prawo podmiotowe), Rozdział 5 § 15 (Rzeczy), Rozdział 6 (Osoby fizyczne) § 18 (Uwagi ogólne), § 19 (Zdolność prawna osób fizycznych). 7. Henryk Dolecki – Postępowanie cywilne. Zarys wykładu, LexisNexis (wiele wydań) Rozdział 1 § 1 (Pojęcie i funkcja postępowania cywilnego) i § 2 (Rozdaje postępowania cywilnego), Rozdział III (Zasady postępowania cywilnego), Rozdział IV § 1 (Sąd – organizacja sądów rozpoznających sprawy cywilne), Rozdział VI (Czynności procesowe). 8. Andrzej Zieliński – Postępowanie cywilne. Kompendium, CH Beck 2008, Rozdział I (Zagadnienia ogólne) s. 2-6, Rozdział III (Zasady postępowania cywilnego i jego przesłanki), Rozdział IV (Podmioty postępowania), Rozdział VI (Przedmiot procesu cywilnego), Rozdział VII (Czynności procesowe)

Nazwa przedmiotu: Ochrona własności intelektualnej
Osoba prowadząca przedmiot: Anna Opar

Rok akademicki 2020/2021
Semestr letni

Załącznik nr. 2
do Zarządzenia w sprawie ograniczenia funkcjonowania
Uczelni Państwowej im. Jana Grodka w Sanoku
w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i
zwalczaniem COVID-19

Macierz oraz weryfikacja efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu) w odniesieniu do form zajęć				
Numer efektu kształcenia	PRZEDMIOTOWY EFEKT KSZTAŁCENIA	Forma zajęć	Metody weryfikacji	Odniesienie do efektu kierunkowego

WIEDZA				
EK-P_W01	. Opisuje i klasyfikuje obowiązującego systemu prawnego RP, ze szczególnym uwzględnieniem zasad prawa autorskiego, cywilnego, gospodarczego oraz socjalnego. Wymienia instytucje prawne związane z polityką społeczną.	konserwatorium	Zaliczenie w formie wypowiedzi ustnej	EK-K_W03
EK-P_W02	Wymienia podstawowe instytucje prawne związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, w tym umowy występujące w obrocie i ich cechy			EK-K_W05
UMIEJĘTNOŚCI				
EK-P_U01	. Stosuje poznane przepisy prawne w praktyce. Dokonuje interpretacji treści przepisów prawnych		Zaliczenie w formie wypowiedzi ustnej	EK-K_U09
EK-P_W02	. Dokonuje interpretacji treści przepisów prawnych i dekodować z nich normy prawne.			EK-K_U09
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
EK-P_K02	Akceptuje fakt konieczności przestrzegania prawa w swojej działalności zawodowej. Jest świadomy występowania dylematów prawnych w przyszłym środowisku pracy		Zaliczenie w formie wypowiedzi ustnej	EK-K_K01
EK-P_K01	Odróżnia od siebie poszczególne umowy stosowane w praktyce obrotu handlowego			EK-K_K01

Sporządził dr Anna Opar

Zatwierdził

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Prognozowanie i symulacja	
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Nauk Społecznych, Zakład Ekonomii	
3.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne E.177.6.W E.177.6.C	Studia niestacjonarne E.177.6.W E.177.6.C
4.	Język przedmiotu	polski	
5.	Typ przedmiotu	• obowiązkowy do zaliczenia semestru	
6.	Rok studiów, semestr	III rok, semestr VI	
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	dr inż. Monika Krawczyk	
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot		
9.	Formuła przedmiotu	wykład, ćwiczenia	
10.	Wymagania wstępne	Wiedza z zakresu matematyki, statystyki i ekonometrii	
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne wykłady 20 godz., ćwiczenia 15 godz.	Studia niestacjonarne wykłady 10 godz., ćwiczenia 10 godz.
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Studia stacjonarne 6 pkt, wykład – 3 pkt, ćwiczenia – 3 pkt	Studia niestacjonarne 6 pkt, wykład – 3 pkt, ćwiczenia – 3 pkt
13.	Metody dydaktyczne	• Wykład - prezentacja multimedialna. • ćwiczenia -studium przypadków z zakresu poruszanej tematyki. • konsultacje (zarówno regularne, jak też organizowane w indywidualnych przypadkach) – 3h • formy kształcenia na odległość (jeżeli są stosowane) – nauczanie zdalne na platformie MsTeams – zajęcia synchroniczne (wykład z prezentacją, ćwiczenia)	
14.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	• Wykład - Egzamin pisemny. • Ćwiczenia: – kolokwia zaliczające, - aktywne uczestnictwo w zajęciach(praktyczne rozwiązywanie problemów poruszanych na ćwiczeniach).	

15.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		Wykłady: Wprowadzenie do prognozowania. Podstawowe pojęcia i definicje (prognozowanie, prognoza, symulacja, model). Rodzaje, etapy, i zasady prognozowania. Prognozowanie z modeli strukturalnych. Prognozowanie z modeli niestrukturalnych. Prognozowanie na podstawie szeregu czasowego. Prognozowanie analogowe. Metody heurystyczne. Budowa scenariuszy. Prognozowanie w przedsiębiorstwie. Budowa systemu prognostycznego. Prognozowanie makrootoczenia przedsiębiorstwa. Prognozowanie mikrootoczenia przedsiębiorstwa. Prognozowanie zmiennych wewnętrznych przedsiębiorstwa. Wykorzystanie arkusza kalkulacyjnego w prognozowaniu. Ćwiczenia: Ogólne zagadnienia prognozowania. Znaczenie prognoz w procesie decyzyjnym. Zasady budowania prognoz ekonometrycznych. Prognozowanie na podstawie klasycznych modeli trendu. Problemy w wyznaczaniu funkcji trendu. Weryfikacja modelu i prognozy. Prognozowanie na podstawie modeli uwzględniających wahania periodyczne. Predykcja na podstawie liniowych modeli ekonometrycznych. Ustalanie zbioru zmiennych objaśniających modelu ekonometrycznego. Budowanie prognozy na podstawie modeli wielorównaniowych. Prognozowanie na podstawie modeli adaptacyjnych. Metoda średniej ruchomej prostej i ważonej. Metody naiwne. Metoda Holta i Wintersa. Predykcja na podstawie modeli autoregresyjnych. Modele ARMA i ARIMA. Modele autoregresyjne z uwzględnieniem opóźnień zmiennej zależnej. Prognozowanie analogowe. Rodzaje metod analogowych. Metody heurystyczne i prognozowanie zjawisk jakościowych. Scenariusze i prognozy ostrzegawcze. Budowanie długookresowych prognoz ekonometrycznych. Ustalanie prognoz makro i mikrootoczenia przedsiębiorstwa. Prognozowanie w działalności przedsiębiorstwa. Prognozy dopuszczalne i ustalanie horyzontu prognozy. Kryterium i badanie dopuszczalności prognozy. Model symulacyjny a model optymalizacyjny. Modele dla potrzeb symulacji. Etapy procesu symulacji.
16.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	* Rozróżnia metody prognostyczne jako narzędzia wspomagające proces zarządzania.
		Umiejętności	* Wykorzystuje metody prognozowania oraz argumentuje ich wykorzystanie w procesie podejmowania decyzji. * Odróżnia i gromadzi dane do wykorzystania standardowych metod prognostycznych.
		Kompetencje społeczne	* Angażuje się w różne formy zdobywania wiedzy i umiejętności.
17.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		Literatura podstawowa: 1. Cieślak M.: Prognozowanie gospodarcze. Metody i zastosowania, PWN, Warszawa 2005. 2. Nowak E.: Prognozowanie gospodarcze. Metody, modele, zastosowania, przykłady. Agencja Wydawnicza Placet, Warszawa 2005. 3. Witkowska D.: Podstawy ekonometrii i teorii prognozowania, Oficyna Ekonomiczna, Kraków 2012. Literatura uzupełniająca: 1. Czerwiński Z., Guzik B.: Prognozowanie ekonometryczne, Państwowe Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 1980. 2. Gajda J.B.: Prognozowanie i symulacja a decyzje gospodarcze, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2001. 3. Zeliaś A.: Teoria prognozy, PWE, Warszawa 1997.

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)				
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]			
	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Udział w wykładach	15 stacjonarne		10 niestacjonarne	
Samodzielne studiowanie tematyki wykładów	25 stacjonarne		25 niestacjonarne	
Udział w ćwiczeniach audytoryjnych i laboratoryjnych	20 stacjonarne		10 niestacjonarne	
Samodzielne przygotowywanie się do ćwiczeń	35 stacjonarne		40 niestacjonarne	
Przygotowanie projektu / eseju / itp.	0		0	
Przygotowanie się do egzaminu / zaliczenia	30 stacjonarne		35 niestacjonarne	
Udział w konsultacjach	25 stacjonarne		30 niestacjonarne	
Inne	0		0	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	150 stacjonarne		150 niestacjonarne	
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	2,4	3,6	2,0	4,0

Macierz oraz weryfikacja efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu) w odniesieniu do form zajęć				
Numer efektu uczenia się (efekt przedmiotowy)	PRZEDMIOTOWY EFEKT UCZENIA SIĘ	Form zajęć	Metody weryfikacji w formie tradycyjnej /zdalnej	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA				
EK-P_W01	Rozróżnia metody prognostyczne jako narzędzia wspomagające proces zarządzania.	W	Wykład – egzamin pisemny	EK-K_W06 EK-K_W08 EK-K_W09
UMIEJĘTNOŚCI				
EK-P_U01	Wykorzystuje metody prognozowania oraz argumentuje ich wykorzystanie w procesie podejmowania decyzji.	CW	2 kolokwia zaliczające, 80 pkt aktywne uczestnictwo w zajęciach 20pkt	EK-K_U06
EK-P_U02	Odróżnia i gromadzi dane do wykorzystania standardowych metod prognostycznych.	CW	2 kolokwia zaliczające, 80 pkt aktywne uczestnictwo w zajęciach 20pkt	EK-K_U08
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				

EK-P_K01	Angażuje się w różne formy zdobywania wiedzy i umiejętności.	W+CW	Wykład – egzamin pisemny; 2 kolokwia zaliczające, 80 pkt aktywne uczestnictwo w	EK-K_K01
----------	--	------	---	----------

* Określa się tutaj opis oczekiwanych efektów kształcenia/uczenia się, czyli tego, co student powinien po zakończeniu zajęć wiedzieć, rozumieć i być zdolny zademonstrować (wykonać). Zatem, w sylabusie, uwzględnia się tylko efekty możliwe do oceny i sprawdzenia, a w opisie efektów wykorzystuje się czasowniki operacyjne, ujęte w formie osobowej, które nazywają konkretne czynności studenta poddawane sprawdzeniu (np.: nazywa, ilustruje, opisuje, wyjaśnia, rozwiązuje, konstruuje, pracuje w zespole, itd.)

Formułując efekty uczenia się należy:

- unikać przesadnej detalizacji (rozdrabniania)
- zachować odpowiednią proporcję między liczbą efektów kształcenia przypisanych do poziomu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych (nie może być ich zbyt wiele),
- zapewnić zbieżność efektów kształcenia z celami przedmiotu, a także z efektami zdefiniowanymi w opisie efektów kształcenia w danym obszarze studiów,
- zachować realizm oczekiwań – tzn. dostosować efekty kształcenia do pozostałych założeń sylabusu, czyli do celów kształcenia, treści programowych, a także czasu przeznaczanego na realizację danego przedmiotu.

Definiowanie efektów uczenia się obejmuje trzy poziomy:

- **wiedza** - jest to efekt przyswojenia informacji; na wiedzę składa się zbiór opisu zasad, teorii, faktów powiązanych z określoną dziedziną nauki
(przykładowe czasowniki określające wiedzę: definiuje, nazywa, opisuje, wymienia, charakteryzuje, rozróżnia, ilustruje, wyciąga wnioski....)
- **umiejętności** – to zdolność do stosowania wiedzy i rozwiązywania problemów; są to umiejętności intelektualne oraz praktyczne.
(przykładowe czasowniki określające umiejętności: rozwiązuje, porządkuje, klasyfikuje, planuje, dowodzi, weryfikuje, analizuje, wykrywa, ocenia, szacuje, poddaje krytyce....)
- **Kompetencje społeczne (postawy)** – obejmują zdolność do autonomicznego i odpowiedzialnego wykonywania powierzonych zadań, gotowość do uczenia się przez całe życie, sprawność komunikowania się, umiejętność współdziałania z innymi.
(przykładowe czasowniki określające kompetencje społeczne: dyskutuje, pracuje samodzielnie, angażuje się w..., chętnie podejmuje się..., troszczy się o..., pracuje samodzielnie....)

Lp.	Elementy składowe sylabusu		Opis				
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu		Rachunkowość finansowa				
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot		Instytut Nauk Społecznych, Zakład Ekonomii				
3.	Kod przedmiotu		<table><tr><th>Studia stacjonarne</th><th>Studia niestacjonarne</th></tr><tr><td>E.81.4.W/C</td><td></td></tr></table>	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	E.81.4.W/C	
Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne						
E.81.4.W/C							
4.	Język przedmiotu		polski				
5.	Typ przedmiotu		fakultatywny				
6.	Rok studiów, semestr		Rok II, semestr IV				
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot		dr Lesław Niemczyk				
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot						
9.	Formuła przedmiotu		Wykład, ćwiczenia				
10.	Wymagania wstępne		Zaliczenie przedmiotów zarządzanie, prawo, rachunkowość.				
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych		<table><tr><th>Studia stacjonarne</th><th>Studia niestacjonarne</th></tr><tr><td>15W, 15C</td><td></td></tr></table>	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	15W, 15C	
Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne						
15W, 15C							
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi		<table><tr><th>Studia stacjonarne</th><th>Studia niestacjonarne</th></tr><tr><td>3</td><td></td></tr></table>	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	3	
Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne						
3							
13.	Metody dydaktyczne		Klasyczny wykład w formie tradycyjnej lub zdalnej. Ćwiczenia obejmują zadania obrachunkowe oraz studia przypadków.				
14.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu		Zaliczenie na ocenę wymaga obecności na zajęciach, złożenia jednego eseju na wybrany temat oraz zaliczenia kolokwium składającego się z kilku (3-4) zadań obrachunkowych.				
15.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		Wykłady: Rachunkowość instrumentów finansowych. Rachunkowość w szczególnych przypadkach (łączenie podmiotów, restrukturyzacja, likwidacja). Rachunkowość bankowa, zakładów ubezpieczeń, funduszy inwestycyjnych. Rachunkowość budżetowa. Ćwiczenia: Księgowanie operacji gospodarczych dotyczących instrumentów finansowych. Dodatnia/ujemna wartość firmy. Łączenie podmiotów, restrukturyzacja, likwidacja. Księgowanie podstawowych operacji w banku, zakładzie ubezpieczeń, funduszu inwestycyjnym. Księgowanie podstawowych operacji w zakładzie budżetowym.				
16.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	Rozpoznaje i stosuje elementarne zasady obowiązujące w rachunkowości w przedsiębiorstwie i innych podmiotach.				
		Umiejętności	Posługuje się zasadami, metodami, technikami rachunkowości do prowadzenia ewidencji przedsiębiorstwa i innych podmiotów.				
		Kompetencje społeczne	Akceptuje zasady etyki w dziedzinie finansów i rachunkowości, w tym kodeksów dobrych praktyk.				

17.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	Literatura podstawowa: 1. Rachunkowość finansowa dla zaawansowanych / W. Gabrusewicz (red.), Stowarzyszenie Księgowych w Polsce, Warszawa 2018. 2. Ustawa o rachunkowości z dnia 29 września 1994 roku - z późniejszymi zmianami Literatura uzupełniająca: 1. Rachunkowość finansowa : Ewidencje i sprawozdawczość, J. Sawicka, A. Stronczek, E. Marcinkowska, CeDeWu, Warszawa 2018. 2. Podstawy rachunkowości: Zbiór zadań z rozwiązaniami. Tom 2 / Irena Olchowicz, Difin, Warszawa 2016.
-----	---	--

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)				
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]			
	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Udział w zajęciach	60			
Samodzielne studiowanie tematyki zajęć (w tym przygotowanie do egzaminu i zaliczenia)	40			
Konsultacje	2			
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	102			
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	3			

Macierz oraz weryfikacja efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu) w odniesieniu do form zajęć				
Numer efektu uczenia się (efekt przedmiotowy)	PRZEDMIOTOWY EFEKT UCZENIA SIĘ	Form zajęć	Metody weryfikacji w formie tradycyjnej /zdalnej	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA				
EK-P_W01	Rozpoznaje i stosuje elementarne zasady obowiązujące w rachunkowości przedsiębiorstw i innych podmiotów.	W	Zaliczenie	EK-K_W03 EK-K_W10
UMIEJĘTNOŚCI				
EK-P_U01	Stosuje i interpretuje przepisy prawa oraz umowy obrotu gospodarczego.	CW	Zaliczenie	EK-K_U01
EK-P_U02	Posługuje się zasadami, metodami, technikami rachunkowości do prowadzenia ewidencji przedsiębiorstwa i innych podmiotów.	CW	Zaliczenie	EK-K_U06
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
EK-P_K01	Akceptuje zasady etyki w dziedzinie finansów i rachunkowości, w tym kodeksów dobrych	W+CW	Zaliczenie	EK-K_K01

* Określa się tutaj opis oczekiwanych efektów kształcenia/uczenia się, czyli tego, co student powinien po zakończeniu zajęć wiedzieć, rozumieć i być zdolny zademonstrować (wykonać). Zatem, w sylabusie, uwzględnia się tylko efekty

możliwe do oceny i sprawdzenia, a w opisie efektów wykorzystuje się czasowniki operacyjne, ujęte w formie osobowej, które nazywają konkretne czynności studenta poddawane sprawdzeniu (np.: nazywa, ilustruje, opisuje, wyjaśnia, rozwiązuje, konstruuje, pracuje w zespole, itd.)

Formułując efekty uczenia się należy:

- unikać przesadnej detalizacji (rozdrabniania)
- zachować odpowiednią proporcję między liczbą efektów kształcenia przypisanych do poziomu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych (nie może być ich zbyt wiele),
- zapewnić zbieżność efektów kształcenia z celami przedmiotu, a także z efektami zdefiniowanymi w opisie efektów kształcenia w danym obszarze studiów,
- zachować realizm oczekiwań – tzn. dostosować efekty kształcenia do pozostałych założeń sylabusu, czyli do celów kształcenia, treści programowych, a także czasu przeznaczanego na realizację danego przedmiotu.

Definiowanie efektów uczenia się obejmuje trzy poziomy:

- **wiedza** - jest to efekt przyswojenia informacji; na wiedzę składa się zbiór opisu zasad, teorii, faktów powiązanych z określoną dziedziną nauki
(przykładowe czasowniki określające wiedzę: definiuje, nazywa, opisuje, wymienia, charakteryzuje, rozróżnia, ilustruje, wyciąga wnioski....)
- **umiejętności** – to zdolność do stosowania wiedzy i rozwiązywania problemów; są to umiejętności intelektualne oraz praktyczne.
(przykładowe czasowniki określające umiejętności: rozwiązuje, porządkuje, klasyfikuje, planuje, dowodzi, weryfikuje, analizuje, wykrywa, ocenia, szacuje, poddaje krytyce....)
- **Kompetencje społeczne (postawy)** – obejmują zdolność do autonomicznego i odpowiedzialnego wykonywania powierzonych zadań, gotowość do uczenia się przez całe życie, sprawność komunikowania się, umiejętność współdziałania z innymi.
(przykładowe czasowniki określające kompetencje społeczne: dyskutuje, pracuje samodzielnie, angażuje się w..., chętnie podejmuje się..., troszczy się o..., pracuje samodzielnie....)

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Rachunkowość	
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Nauk Społecznych, Zakład Ekonomii	
3.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		E.163.3.W/C	
4.	Język przedmiotu	polski	
5.	Typ przedmiotu	obowiązkowy do zaliczenia semestru/roku studiów	
6.	Rok studiów, semestr	Rok II, semestr III	
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	dr Lesław Niemczyk	
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot		
9.	Formuła przedmiotu	Wykład, ćwiczenia	
10.	Wymagania wstępne	Zaliczenie przedmiotów zarządzanie, prawo.	
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		30W, 30Ćw	
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		4	
13.	Metody dydaktyczne	Klasyczny wykład w formie tradycyjnej lub zdalnej. Ćwiczenia obejmują zadania obrachunkowe oraz studia przypadków.	
14.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	Egzamin pisemny składający się z kilku (3-6) otwartych pytań opisowych. Zaliczenie na ocenę wymaga obecności na zajęciach, złożenia jednego eseju na wybrany temat oraz zaliczenia kolokwium składającego się z kilku (3-4) zadań obrachunkowych.	

15.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		Wykłady: Definicja, cechy, funkcje, zakres przedmiotowy i podmiotowy rachunkowości. Struktura i właściwości i rodzaje bilansu, klasyfikacja aktywów i pasywów. Klasyfikacja i typy operacji gospodarczych oraz ich wpływ na składniki bilansu. Pojęcie, konstrukcja, rodzaje i zasady funkcjonowania kont księgowych. Cechy i klasyfikacja dowodów księgowych, rodzaje i zasady prowadzenia ksiąg rachunkowych. Ewidencja środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych. Ewidencja środków pieniężnych, kredytów i pożyczek oraz rozrachunków. Ewidencja i rozliczanie obrotu materiałowego i towarowego. Ewidencja i rozliczanie kosztów w różnych układach klasyfikacyjnych. Ewidencja produktów, wyrobów gotowych, usług i produkcji w toku. Podział wyniku finansowego, jego ewidencja i rozliczenie. Ewidencja kapitałów (funduszy) własnych i funduszy specjalnych, rezerw na zobowiązania, rozliczeń międzyokresowych przychodów. Istota i harmonogram prac zamykających rok obrachunkowy, inwentaryzacja. Zasady organizacji i prowadzenia rachunkowości w podmiotach gospodarczych. Sprawozdawczość finansowa jednostki, badanie i zatwierdzanie sprawozdań finansowych. Ćwiczenia: Charakterystyka zasobów majątkowych i źródeł ich pochodzenia. Wpływ operacji gospodarczych na bilans przedsiębiorstwa. Budowa i zasady funkcjonowania konta księgowego. Konta bilansowe. Wykaz kont syntetycznych. Rejestrowanie operacji gospodarczych. Poprawianie błędnych zapisów na kontach. Podzielność pozioma i pionowa kont. Funkcjonowanie kont rozrachunkowych. Zasady działania kont wynikowych. Koszty, przychody, straty i zyski nadzwyczajne. Ustalanie wyniku finansowego netto w przedsiębiorstwach różnego typu. Charakterystyka i klasyfikacja dokumentów księgowych. Wycena i ewidencja środków trwałych. Zasady i metody amortyzacji. Ewidencja środków pieniężnych. Rozrachunki. Wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów i wewnątrzwspólnotowa dostawa towarów. Wynagrodzenia i narzuty na wynagrodzenia. Obrót materiałowy – wycena i ewidencja. Ewidencja i rozliczanie kosztów działalności. Istota sporządzania rachunku zysków i strat oraz obowiązkowych sprawozdań finansowych.
16.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	Rozpoznaje i stosuje elementarne zasady obowiązujące w rachunkowości.
		Umiejętności	Stosuje i interpretuje przepisy prawa oraz umowy obrotu gospodarczego. Posługuje się zasadami, metodami, technikami rachunkowości do prowadzenia ewidencji przedsiębiorstwa.
		Kompetencje społeczne	Akceptuje zasady etyki w dziedzinie finansów i rachunkowości, w tym kodeksów dobrych praktyk.
17.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		Literatura podstawowa: 1. Podstawy rachunkowości - ujęcie praktyczne / Monika Chodoń, Katarzyna Zasiewska, Stowarzyszenie Księgowych w Polsce. Zarząd Główny. Instytut Certyfikacji Zawodowej Księgowych, Warszawa 2015. 2. Podstawy rachunkowości: Aspekty teoretyczne i praktyczne / Bronisław Micherda, PWN, Warszawa 2006. 3. Podstawy rachunkowości: Zbiór zadań z rozwiązaniami. Tom 2 / Irena Olchowicz, Difin, Warszawa 2016. 4. Ustawa o rachunkowości z dnia 29 września 1994 roku - z późniejszymi zmianami Literatura uzupełniająca: 1. Rachunkowość finansowa : Ewidencje i sprawozdawczość, J. Sawicka, A. Stronczek, E. Marcinkowska, CeDeWu, Warszawa 2018. 2. Micherda B., Podstawy rachunkowości, Wydawnictwo naukowe PWN, Warszawa 2006. 3. Nowak E., Rachunkowość: kurs podstawowy, PWE, Warszawa 2007.

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)				
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]			
	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Udział w zajęciach	60			
Samodzielne studiowanie tematyki zajęć (w tym przygotowanie do egzaminu i zaliczenia)	40			
Konsultacje	2			
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	102			
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	4			

Macierz oraz weryfikacja efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu) w odniesieniu do form zajęć				
Numer efektu uczenia się (efekt przedmiotowy)	PRZEDMIOTOWY EFEKT UCZENIA SIĘ	Form zajęć	Metody weryfikacji w formie tradycyjnej /zdalnej	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA				
EK-P_W01	Rozpoznaje i stosuje elementarne zasady obowiązujące w rachunkowości.	W	Egzamin pisemny	EK-K_W03 EK-K_W10
UMIEJĘTNOŚCI				
EK-P_U01	Stosuje i interpretuje przepisy prawa oraz umowy obrotu gospodarczego.	CW	Zaliczenie	EK-K_U01
EK-P_U02	Posługuje się zasadami, metodami, technikami rachunkowości do prowadzenia ewidencji	CW	Zaliczenie	EK-K_U06
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
EK-P_K01	Akceptuje zasady etyki w dziedzinie finansów i rachunkowości, w tym kodeksów dobrych	W+CW	Egzamin, zaliczenie	EK-K_K01

* Określa się tutaj opis oczekiwanych efektów kształcenia/uczenia się, czyli tego, co student powinien po zakończeniu zajęć wiedzieć, rozumieć i być zdolny zademonstrować (wykonać). Zatem, w sylabusie, uwzględnia się tylko efekty możliwe do oceny i sprawdzenia, a w opisie efektów wykorzystuje się czasowniki operacyjne, ujęte w formie osobowej, które nazywają konkretne czynności studenta poddawane sprawdzeniu (np.: nazywa, ilustruje, opisuje, wyjaśnia, rozwiązuje, konstruuje, pracuje w zespole, itd.)

Formułując efekty uczenia się należy:

- unikać przesadnej detalizacji (rozdrabniania)

- zachować odpowiednią proporcję między liczbą efektów kształcenia przypisanych do poziomu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych (nie może być ich zbyt wiele),
- zapewnić zbieżność efektów kształcenia z celami przedmiotu, a także z efektami zdefiniowanymi w opisie efektów kształcenia w danym obszarze studiów,
- zachować realizm oczekiwań – tzn. dostosować efekty kształcenia do pozostałych założeń sylabusu, czyli do celów kształcenia, treści programowych, a także czasu przeznaczanego na realizację danego przedmiotu.

Definiowanie efektów uczenia się obejmuje trzy poziomy:

- **wiedza** - jest to efekt przyswojenia informacji; na wiedzę składa się zbiór opisu zasad, teorii, faktów powiązanych z określoną dziedziną nauki
(przykładowe czasowniki określające wiedzę: definiuje, nazywa, opisuje, wymienia, charakteryzuje, rozróżnia, ilustruje, wyciąga wnioski....)
- **umiejętności** – to zdolność do stosowania wiedzy i rozwiązywania problemów; są to umiejętności intelektualne oraz praktyczne.
(przykładowe czasowniki określające umiejętności: rozwiązuje, porządkuje, klasyfikuje, planuje, dowodzi, weryfikuje, analizuje, wykrywa, ocenia, szacuje, poddaje krytyce....)
- **Kompetencje społeczne (postawy)** – obejmują zdolność do autonomicznego i odpowiedzialnego wykonywania powierzonych zadań, gotowość do uczenia się przez całe życie, sprawność komunikowania się, umiejętność współdziałania z innymi.
(przykładowe czasowniki określające kompetencje społeczne: dyskutuje, pracuje samodzielnie, angażuje się w..., chętnie podejmuje się..., troszczy się o..., pracuje samodzielnie....)

Lp.	Elementy składowe sylabusu		Opis				
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu		Rynki finansowe i finanse publiczne				
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot		Instytut Nauk Społecznych, Zakład Ekonomii				
3.	Kod przedmiotu		<table><tr><th>Studia stacjonarne</th><th>Studia niestacjonarne</th></tr><tr><td>E.171.5.W/C</td><td></td></tr></table>	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	E.171.5.W/C	
Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne						
E.171.5.W/C							
4.	Język przedmiotu		polski				
5.	Typ przedmiotu		obowiązkowy do zaliczenia semestru/roku studiów,				
6.	Rok studiów, semestr		Rok III/ semestr V				
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot		dr Lesław Niemczyk				
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot						
9.	Formuła przedmiotu		wykład, ćwiczenia				
10.	Wymagania wstępne		Zaliczenie przedmiotów mikroekonomia, makroekonomia, zarządzanie, prawo, rachunkowość				
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych		<table><tr><th>Studia stacjonarne</th><th>Studia niestacjonarne</th></tr><tr><td>W20, Ćw20</td><td></td></tr></table>	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	W20, Ćw20	
Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne						
W20, Ćw20							
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi		<table><tr><th>Studia stacjonarne</th><th>Studia niestacjonarne</th></tr><tr><td>2</td><td></td></tr></table>	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	2	
Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne						
2							
13.	Metody dydaktyczne		Klasyczny wykład w formie tradycyjnej lub zdalnej. Ćwiczenia obejmują zadania obrachunkowe oraz studia przypadków. Zajęcia praktyczne mogą polegać na monitoringu cen wybranych aktywów na rynkach finansowych.				
14.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu		Egzamin pisemny składający się z kilku (3-6) otwartych pytań opisowych. Zaliczenie na ocenę wymaga obecności na zajęciach, złożenia jednego eseju na wybrany temat oraz zaliczenia kolokwium składającego się z kilku (3-4) zadań obrachunkowych.				
15.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		System finansowy – charakterystyka. Sektor bankowy w gospodarce. Funkcje i zadania banku centralnego. Rynek pieniężny – zasady funkcjonowania inwestorzy. Instrumenty rynku pieniężnego. Rynek kapitałowy – zasady funkcjonowania, znaczenie dla gospodarki. Inwestorzy na rynku kapitałowym. Instrumenty tradycyjne rynku kapitałowego. Instrumenty pochodne rynku kapitałowego. Rynek walutowy – zasady funkcjonowania. Transakcje spot i forward. Swapy klasyczne i pochodne. Transakcje futures. Opcje walutowe i kontrakty na stopę procentową. Zagrożenia i korzyści związane z instrumentami rynku finansowego. Pojęcie, przedmiot, podmiot finansów publicznych. Zakres nauki finansów publicznych. Funkcje finansów publicznych. System finansów publicznych. Zasady finansów publicznych. Formy organizacyjno-prawne jednostek sektora finansów publicznych. Struktura dochodów budżetu państwa. Podatki: definicja, cechy, funkcje podatków, zasady podatkowe. System podatkowy. Budżet państwa. Budżet jednostek samorządu terytorialnego. Zasady wydatków publicznych. Emisja skarbowych papierów wartościowych. Deficyt budżetowy nadwyżka budżetowa. Dług publiczny.				
16.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	Opisuje mechanizmy funkcjonowania sektora bankowego i poszczególnych segmentów rynku finansowego: rynku pieniężnego, kapitałowego i walutowego oraz wyjaśnia ogólne różnice pomiędzy poszczególnymi podmiotami i kategoriami rynku finansowego. Określa podstawowe instytucje finansów publicznych. Charakteryzuje zasady finansów publicznych, budżetowe i podatkowe. Zna i potrafi przedstawić konstrukcje prawne wybranych podatków państwowych i samorządowych.				
		Umiejętności	Identyfikuje transakcje i instrumenty charakterystyczne dla poszczególnych segmentów rynku finansowego i proponuje sposoby ich wykorzystania dla założonych celów. Klasyfikuje dochody i wydatki budżetu państwa i poszczególnych JST. Prawidłowo interpretuje zjawiska z zakresu finansów publicznych.				

		Kompetencje społeczne	Współdziała w określaniu taktycznych i strategicznych celów obecności na rynku finansowym podmiotu, w którym pracuje (lub którego jest właścicielem) oraz pogłębia znajomość zasad inwestowania w finansowym sektorze gospodarki. Umie pracować w zespole przy rozwiązywaniu problemów badawczych. Potrafi dyskutować w grupie na temat problemów badawczych prawa finansowego i finansów publicznych. Akceptuje odmienne poglądy w zakresie rozwiązywania problemów z finansów publicznych. Potrafi uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności.
17.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		Literatura podstawowa: 1. Rynek finansowy i jego mechanizmy : podstawy teorii i praktyki / Wiesław Dębski. - Wyd. 6. zm. - Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2014. 2. Rynki finansowe / Munir Al-Kaber ; Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. prof. Edwarda F. Szczepanika w Suwałkach. - Suwałki : Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. prof. Edwarda F. Szczepanika, 2012. 3. Rynki finansowe : Organizacja, instytucje, uczestnicy / red. nauk. Urszula Banaszczyk-Soroka ; aut. Urszula Banaszczyk-Soroka, Mariusz Dybał, Magdalena Homa, Sebastian Jakubowski, Patrycja Zawadzka. - Wyd. 2. uzup. - Warszawa : Wydawnictwo C. H. Beck, 2014. Literatura uzupełniająca: 1. Finanse samorządowe : Nowe wyzwania bieżące i perspektywiczne / Beata Filipiak. - Warszawa : Difin, 2011. 2. Leksykon prawa finansowego : 100 podstawowych pojęć / pod red. Andrzeja Drwiłło, Doroty Maśniak. - Wyd. 2., uzup. i zm. - Warszawa : Wydawnictwo C. H. Beck, 2015. 3. Podstawy finansów i prawa finansowego / red. Andrzej Drwiłło, Wolters Kluwer, Warszawa 2014.

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)				
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]			
	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Udział w zajęciach	40			
Samodzielne studiowanie tematyki zajęć (w tym przygotowanie do egzaminu i zaliczenia)	20			
Konsultacje	2			
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	62			
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	42	20		

Macierz oraz weryfikacja efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu) w odniesieniu do form zajęć

Numer efektu uczenia się (efekt przedmiotowy)	PRZEDMIOTOWY EFEKT UCZENIA SIĘ	Form zajęć	Metody weryfikacji w formie tradycyjnej /zdalnej	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA				
EK-P_W01	Opisuje mechanizmy funkcjonowania sektora bankowego i poszczególnych segmentów rynku finansowego: rynku pieniężnego, kapitałowego i walutowego oraz wyjaśnia ogólne różnice pomiędzy poszczególnymi podmiotami i kategoriami rynku finansowego.	W	Egzamin pisemny	EK-K_W05
EK-P_W02	Określa podstawowe instytucje finansów publicznych.	W	Egzamin pisemny	EK-K_W05
EK-P_W03	Charakteryzuje zasady finansów publicznych, budżetowe i podatkowe.	W	Egzamin pisemny	EK-K_W11
UMIEJĘTNOŚCI				
EK-P_U01	Identyfikuje transakcje i instrumenty charakterystyczne dla poszczególnych segmentów rynku finansowego i proponuje sposoby ich wykorzystania dla założonych	CW	Esej, zaliczenie	EK-K_U15
EK-P_U02	Klasyfikuje dochody i wydatki budżetu państwa i poszczególnych JST.	CW	Esej, zaliczenie	EK-K_U15
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
EK-P_K01	Współdziała w określaniu taktycznych i strategicznych celów obecności na rynku finansowym podmiotu, w którym pracuje (lub którego jest właścicielem) oraz pogłębia znajomość zasad inwestowania w finansowym sektorze gospodarki	CW	Esej, zaliczenie	EK-K_K06
EK-P_K02	Umie pracować w zespole przy rozwiązywaniu problemów badawczych, - samodzielnie ocenia propozycje zmian legislacyjnych aktów prawnych w związku z	CW	Esej, zaliczenie	EK-K_K02

* Określa się tutaj opis oczekiwanych efektów kształcenia/uczenia się, czyli tego, co student powinien po zakończeniu zajęć wiedzieć, rozumieć i być zdolny zademonstrować (wykonać). Zatem, w sylabusie, uwzględnia się tylko efekty możliwe do oceny i sprawdzenia, a w opisie efektów wykorzystuje się czasowniki operacyjne, ujęte w formie osobowej, które nazywają konkretne czynności studenta poddawane sprawdzeniu (np.: nazywa, ilustruje, opisuje, wyjaśnia, rozwiązuje, konstruuje, pracuje w zespole, itd.)

Formułując efekty uczenia się należy:

- unikać przesadnej detalizacji (rozdrabniania)
- zachować odpowiednią proporcję między liczbą efektów kształcenia przypisanych do poziomu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych (nie może być ich zbyt wiele),
- zapewnić zbieżność efektów kształcenia z celami przedmiotu, a także z efektami zdefiniowanymi w opisie efektów kształcenia w danym obszarze studiów,
- zachować realizm oczekiwań – tzn. dostosować efekty kształcenia do pozostałych założeń sylabusu, czyli do celów kształcenia, treści programowych, a także czasu przeznaczanego na realizację danego przedmiotu.

Definiowanie efektów uczenia się obejmuje trzy poziomy:

- **wiedza** - jest to efekt przyswojenia informacji; na wiedzę składa się zbiór opisu zasad, teorii, faktów powiązanych z określoną dziedziną nauki
(przykładowe czasowniki określające wiedzę: definiuje, nazywa, opisuje, wymienia, charakteryzuje, rozróżnia, ilustruje, wyciąga wnioski....)
- **umiejętności** – to zdolność do stosowania wiedzy i rozwiązywania problemów; są to umiejętności intelektualne oraz praktyczne.
(przykładowe czasowniki określające umiejętności: rozwiązuje, porządkuje, klasyfikuje, planuje, dowodzi, weryfikuje, analizuje, wykrywa, ocenia, szacuje, poddaje krytyce....)

- **Kompetencje społeczne (postawy)** – obejmują zdolność do autonomicznego i odpowiedzialnego wykonywania powierzonych zadań, gotowość do uczenia się przez całe życie, sprawność komunikowania się, umiejętność współdziałania z innymi.

(przykładowe czasowniki określające kompetencje społeczne: dyskutuje, pracuje samodzielnie, angażuje się w..., chętnie podejmuje się..., troszczy się o..., pracuje samodzielnie....)

Lp.	Elementy składowe sylabusu		Opis
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu		Seminarium dyplomowe
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot		Instytut Nauk Społecznych, Zakład Ekonomii
3.	Kod przedmiotu		Studia stacjonarne
		E.44.5.S E.44.6.S	Studia niestacjonarne
4.	Język przedmiotu		polski
5.	Typ przedmiotu		obowiązkowy do zaliczenia roku studiów
6.	Rok studiów, semestr		III rok, semestr V i VI
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot		dr P.Pudło, L.Niemczyk, M.Krawczyk, J.Karolczuk
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot		Należy wskazać stopień/tytuł naukowy
9.	Formuła przedmiotu		seminarium
10.	Wymagania wstępne		Wiedza z teorii organizacji i zarządzania, rachunkowości, planowania, analizy strategicznej, analizy ekonomicznej, finansów.
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych		Studia stacjonarne
		seminarium 2 x 30 godzin	Studia niestacjonarne
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi		Studia stacjonarne
		2 pkt + 2 pkt	Studia niestacjonarne
13.	Metody dydaktyczne		metody podające aktywny udział w przygotowaniu prac etapowych
14.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu		Seminarium zaliczenie bez oceny
15.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		Omówienie tematyki seminarium. Przygotowanie założeń poznawczo-metodycznych prac dyplomowych. Prezentacja przykładowych prac dyplomowych. Układ i struktura treści w pracach dyplomowych. Omówienie techniki pisania pracy, zasady redakcji tekstu oraz jego formatowania. Dyskusja nad wybranymi tematami prac dyplomowych oraz ich przedstawienie. Określenie terenu badań, grup badawczych, zakresu tematyki. Prezentacja oraz dyskusja założeń koncepcyjnych poszczególnych prac. Pisemna koncepcja pracy licencjackiej obejmująca: temat, problemy i hipotezy badawcze, uzasadnienie wyboru terenu badań. Przyjęcie koncepcji oraz planów prac.
16.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	W01. Wymienia i charakteryzuje różnorodne źródła informacji niezbędne do podejmowania i prowadzenia biznesu. W02. Rozróżnia metody statystyczne, ekonometryczne i informatyczne, jako narzędzia wspomagające proces gospodarowania. W03. Rozpoznaje i tłumaczy prawa własności intelektualnej.
		Umiejętności	U01. Wykorzystuje metody statystyczne, ekonometryczne i informatyczne oraz argumentuje ich wykorzystanie w procesie podejmowania decyzji. U02. Wyodrębnia związki pomiędzy danymi, konstruuje i prezentuje wyniki. U03. Analizuje problemy oraz zjawiska gospodarcze i społeczne.

		Kompetencje społeczne	K01. Komunikuje się z otoczeniem w miejscu pracy i poza nim oraz przekazuje swoją wiedzę przy użyciu różnych środków przekazu informacji. K02. Weryfikuje swoje działania, postawy oraz poszukuje nowe lepsze rozwiązania. K03. Potrafi planować proces doskonalenia własnych kompetencji oraz określać swoje mocne i słabe strony.
17.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		Literatura podstawowa: 1. Stachak S., Podstawy metodologii nauk ekonomicznych, Difin, 2013. 2. Wojciechowska R., Przewodnik metodyczny pisanie pracy dyplomowej, Difin, 2010. 3. Kwaśniewska K., Jak pisać prace dyplomowe. Wskazówki praktyczne, Kujawsko-Pomorska Wyższa Szkoła w Bydgoszczy, 2017. 4. Zieliński J., Metodologia pracy naukowej, Aspra, 2012. Literatura uzupełniająca: 1. Karczmarek B., Nowak A., Op. Cit., czyli jak budować przypisy bibliograficzne. Poradnik metodyczny, Piła 2007. 2. Jo Billingham, Redagowanie tekstów, Warszawa 2006. 3. Przewodnik dla piszących prace magisterskie w zakresie zarządzania / Bogumiła Brycz, Tadeusz Dudycz.- Warszawa : Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, 2011.

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)				
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]			
	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Udział w seminarium	60			
Samodzielna praca	30			
Udział w konsultacjach	10			
Inne	0			
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	100			
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	2,2	1,8		

Macierz oraz weryfikacja efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu) w odniesieniu do form zajęć				
Numer efektu uczenia się (efekt przedmiotowy)	PRZEDMIOTOWY EFEKT UCZENIA SIĘ	Form zajęć	Metody weryfikacji w formie tradycyjnej /zdalnej	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA				

EK-P_W01	Wymienia i charakteryzuje różnorodne źródła informacji niezbędne do podejmowania i prowadzenia biznesu.	S	Aktywne uczestnictwo w zajęciach. Bieżące przedstawianie poszczególnych części pracy	EK-K_W11
EK-P_W02	Rozróżnia metody statystyczne, ekonometryczne i informatyczne, jako narzędzia wspomagające proces zarządzania.	S	Aktywne uczestnictwo w zajęciach. Bieżące przedstawianie poszczególnych części pracy	EK-K_W08
EK-P_W03	Rozpoznaje i tłumaczy prawa własności intelektualnej.	S	Aktywne uczestnictwo w zajęciach. Bieżące przedstawianie poszczególnych części pracy	EK-K_W15
UMIEJĘTNOŚCI				
EK-P_U01	Wykorzystuje metody statystyczne, ekonometryczne i informatyczne oraz argumentuje ich wykorzystanie w procesie podejmowania decyzji.	S	Aktywne uczestnictwo w zajęciach. Bieżące przedstawianie poszczególnych części pracy	EK-K_U06
EK-P_U02	Wyodrębnia związki pomiędzy danymi, konstruuje i prezentuje wyniki.	S	Aktywne uczestnictwo w zajęciach. Bieżące przedstawianie poszczególnych części pracy	EK-K_U03
EK-P_U03	Analizuje problemy oraz zjawiska gospodarcze i społeczne.	S	Aktywne uczestnictwo w zajęciach. Bieżące przedstawianie poszczególnych części pracy	EK-K_U18
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
EK-P_K01	Komunikuje się z otoczeniem w miejscu pracy i poza nim oraz przekazuje swoją wiedzę przy użyciu różnych środków przekazu informacji.	S	Aktywne uczestnictwo w zajęciach. Bieżące przedstawianie poszczególnych części pracy	EK-K_K03
EK-P_K02	Weryfikuje swoje działania, postawy oraz poszukuje nowe lepsze rozwiązania.	S	Aktywne uczestnictwo w zajęciach. Bieżące Przedstawianie poszczególnych części pracy	EK-K_K03

EK-P_K03	Potrafi planować proces doskonalenia własnych kompetencji oraz określać swoje mocne i słabe strony.	S	Aktywne uczestnictwo w zajęciach. Bieżące przedstawianie poszczególnych części pracy	EK-K_K01
----------	---	---	--	----------

* Określa się tutaj opis oczekiwanych efektów kształcenia/uczenia się, czyli tego, co student powinien po zakończeniu zajęć wiedzieć, rozumieć i być zdolny zademonstrować (wykonać). Zatem, w sylabusie, uwzględnia się tylko efekty możliwe do oceny i sprawdzenia, a w opisie efektów wykorzystuje się czasowniki operacyjne, ujęte w formie osobowej, które nazywają konkretne czynności studenta poddawane sprawdzeniu (np.: nazywa, ilustruje, opisuje, wyjaśnia, rozwiązuje, konstruuje, pracuje w zespole, itd.)

Formułując efekty uczenia się należy:

- unikać przesadnej detalizacji (rozdrabniania)
- zachować odpowiednią proporcję między liczbą efektów kształcenia przypisanych do poziomu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych (nie może być ich zbyt wiele),
- zapewnić zbieżność efektów kształcenia z celami przedmiotu, a także z efektami zdefiniowanymi w opisie efektów kształcenia w danym obszarze studiów,
- zachować realizm oczekiwań – tzn. dostosować efekty kształcenia do pozostałych założeń sylabusu, czyli do celów kształcenia, treści programowych, a także czasu przeznaczanego na realizację danego przedmiotu.

Definiowanie efektów uczenia się obejmuje trzy poziomy:

- **wiedza** - jest to efekt przyswojenia informacji; na wiedzę składa się zbiór opisu zasad, teorii, faktów powiązanych z określoną dziedziną nauki
(przykładowe czasowniki określające wiedzę: definiuje, nazywa, opisuje, wymienia, charakteryzuje, rozróżnia, ilustruje, wyciąga wnioski....)
- **umiejętności** – to zdolność do stosowania wiedzy i rozwiązywania problemów; są to umiejętności intelektualne oraz praktyczne.
(przykładowe czasowniki określające umiejętności: rozwiązuje, porządkuje, klasyfikuje, planuje, dowodzi, weryfikuje, analizuje, wykrywa, ocenia, szacuje, poddaje krytyce....)
- **Kompetencje społeczne (postawy)** – obejmują zdolność do autonomicznego i odpowiedzialnego wykonywania powierzonych zadań, gotowość do uczenia się przez całe życie, sprawność komunikowania się, umiejętność współdziałania z innymi.
(przykładowe czasowniki określające kompetencje społeczne: dyskutuje, pracuje samodzielnie, angażuje się w..., chętnie podejmuje się..., troszczy się o..., pracuje samodzielnie....)

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Statystyka opisowa	
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Nauk społecznych, Zakład Ekonomii	
3.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		E.09.2.W / E.09.2.C	
4.	Język przedmiotu	Polski	
5.	Typ przedmiotu	Obowiązkowy do zaliczenia semestru	
6.	Rok studiów, semestr	Rok I semestr II	
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	Dr Grzegorz Klimkowski	
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot	dr Grzegorz Klimkowski	
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady, ćwiczenia	
10.	Wymagania wstępne	Znajomość podstaw matematyki.	
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		W-25, C-25	
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		W: 2 ECTS, C: 2 ECTS	
13.	Metody dydaktyczne	Metody podające (wykład, prezentacja multimedialna, dyskusja). Metody praktyczne (studium przypadków z zakresu poruszanej tematyki).	
14.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	Egzamin pisemny. Aktywne uczestnictwo w zajęciach (np. mierzone liczbą wypowiedzi na zajęciach, praktycznym rozwiązywaniem problemów poruszanych na ćwiczeniach).	

15.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		Wykłady: Przedmiot i funkcje badań statystyki. Pojęcia wstępne. Rodzaje badań statystycznych, proces badania statystycznego. Opracowanie i prezentacja materiału statystycznego. Opisowa analiza struktury zjawisk masowych. Analiza tendencji centralnej. Analiza dyspersji. Miary asymetrii rozkładu. Miary koncentracji. Analiza współzależności cech. Wyznaczanie współczynnika korelacji Pearsona. Interpretacja współczynnika Pearsona i jego zastosowanie. Współczynnik korelacji Spearmana. Analiza dynamiki zjawisk. Wyznaczanie podstawowych miar i ich interpretacja. Badanie dynamiki zjawisk jednorodnych (przyrosty absolutne, przyrosty względne, indeksy indywidualne). Badanie dynamiki zjawisk złożonych (indeksy agregatowe). Ćwiczenia: Budowanie szeregów statystycznych. Prezentacja materiału statystycznego: konstrukcja wykresów i tabel. Miary tendencji centralnej: obliczanie i interpretacja miar klasycznych. Pozycyjne miary tendencji centralnej: segmentacja zbiorowości. Miary dyspersji: obliczanie i interpretacja odchylenia standardowego, współczynnika zmienności, typowego obszaru zmienności. Miary zróżnicowania: wskaźniki pozycyjne. Miary asymetrii rozkładu: wyznaczanie i interpretacja wskaźnika skośności. Miary koncentracji: moment czwarty centralny i wskaźnik kurtozy. Analiza współzależności cech: testy nieparametryczne. Wyznaczanie współczynnika korelacji Pearsona. Interpretacja współczynnika Pearsona i jego zastosowanie. Współczynnik korelacji Spearmana. Analiza dynamiki zjawisk. Wyznaczanie podstawowych miar i ich interpretacja. Badanie dynamiki zjawisk jednorodnych (przyrosty absolutne, przyrosty względne, indeksy indywidualne).
16.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	W01. Definiuje podstawowe pojęcia z zakresu statystyki opisowej oraz wymienia metody analizy struktury zjawisk i interpretuje parametry rozkładu cechy statystycznej. W02. Demonstruje techniki pozyskiwania danych oraz opisuje struktury analizowanych zbiorowości i procesy w nich zachodzące.
		Umiejętności	U01. Prezentuje przykładowe zjawiska masowe oraz przedstawia metody opracowywania i prezentacji materiału statystycznego. U02. Identyfikuje i wykorzystuje metody ilościowe w analizach statystycznych.
		Kompetencje społeczne	K01. Aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach (rozwiązuje stawiane przed nim problemy). K02. Akceptuje treści wykładu i zadaje pytania, gdy ma trudności ze zrozumieniem treści oraz dokonuje osądu bieżących informacji statystycznych w oparciu o dane uzyskane z rocznika statystycznego, prasy czy stron internetowych.
17.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		Literatura podstawowa: 1. Statystyka od podstaw / Janina Jóźwiak, Jarosław Podgórski.- Wyd.6 zm.- Warszawa : Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, 2006 2. Elementy statystyki w zadaniach / Karol Kukuła- Wyd. II pop. i roz. 6 dodruk- Warszawa : PWN SA, 2003 Literatura uzupełniająca: 1. A. Maksymowicz-Ajchel, Wstęp do statystyki. Metody opisu statystycznego, Wyd. Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2007 2. H. Kassyk-Rokicka, Statystyka nie jest trudna, PWE, 2001 3. A.Balicki, W.Makać, Metody wnioskowania statystycznego, Wyd Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2004 4. M. Sobczyk, Statystyka, PWN 2000 A. D. Arczel, Statystyka w zarządzaniu, WN PWN, Warszawa 2000

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)				
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]			
	Studia stacjonarne			
Udział w wykładach	25			
Samodzielne studiowanie tematyki wykładów	10			
Udział w ćwiczeniach audytoryjnych	25			
Samodzielne przygotowywanie się do ćwiczeń	10			
Przygotowanie się do egzaminu / zaliczenia	10			
Udział w konsultacjach	20			
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	100			
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	2,8	1,2		

Macierz oraz weryfikacja efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu) w odniesieniu do form zajęć				
Numer efektu uczenia się (efekt przedmiotowy)	PRZEDMIOTOWY EFEKT UCZENIA SIĘ	Form zajęć	Metody weryfikacji w formie tradycyjnej /zdalnej	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA				
EK-P_W01	Definiuje podstawowe pojęcia z zakresu statystyki opisowej oraz wymienia metody analizy struktury zjawisk i interpretuje parametry rozkładu cechy statystycznej.	W	Egzamin pisemny	EK-K_W08
EK-P_W02	Demonstruje techniki pozyskiwania danych oraz opisuje struktury analizowanych zbiorowości i procesy w nich zachodzące.	W	Egzamin pisemny	EK-K_W06
UMIEJĘTNOŚCI				
EK-P_U01	Prezentuje przykładowe zjawiska masowe oraz przedstawia metody opracowywania i prezentacji materiału statystycznego.	C	Aktywne uczestnictwo w zajęciach	EK-K_U07
EK-P_U02	Identyfikuje i wykorzystuje metody ilościowe w analizach statystycznych.	W+C	Aktywne uczestnictwo w zajęciach	EK-K_U03 EK-K_U08
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
EK-P_K01	Aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach (rozwiązuje stawiane przed nim problemy).	W	Aktywne uczestnictwo w zajęciach	EK-K_K08

EK-P_K02	Akceptuje treści wykładu i zadaje pytania, gdy ma trudności ze zrozumieniem treści oraz dokonuje osądu bieżących informacji statystycznych w oparciu o dane uzyskane z rocznika statystycznego, prasy czy stron internetowych.	W+C	Aktywne uczestnictwo w zajęciach	EK-K_K01
----------	--	-----	----------------------------------	----------

Lp.	Elementy składowe sylabusu		Opis				
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu		Symulacje biznesowe				
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot		Instytut Nauk Społecznych, Zakład Ekonomii				
3.	Kod przedmiotu		<table><tr><th>Studia stacjonarne</th><th>Studia niestacjonarne</th></tr><tr><td>E.175.6.C</td><td></td></tr></table>	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	E.175.6.C	
Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne						
E.175.6.C							
4.	Język przedmiotu		język polski				
5.	Typ przedmiotu		obowiązkowy do zaliczenia semestru/roku studiów,				
6.	Rok studiów, semestr		3 rok, 6 semestr				
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot		dr Patrycja Pudło				
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot		Należy wskazać stopień/tytuł naukowy				
9.	Formuła przedmiotu		ćwiczenia, warsztaty				
10.	Wymagania wstępne		Wiedza ogólna z zakresu znajomości podstawowych elementów mikro- i makroekonomii				
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych		<table><tr><th>Studia stacjonarne</th><th>Studia niestacjonarne</th></tr><tr><td>30</td><td>20</td></tr></table>	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	30	20
Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne						
30	20						
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi		<table><tr><th>Studia stacjonarne</th><th>Studia niestacjonarne</th></tr><tr><td>3</td><td>3</td></tr></table>	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	3	3
Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne						
3	3						
13.	Metody dydaktyczne		Prezentacja multimedialna, dyskusja, analiza przypadków, praca w grupach, gry symulacyjne				
14.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu		Ustalenie oceny zaliczenia na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie semestru za określone działania i efekty pracy studenta podczas gier symulacyjnych. Prezentacja -oddanie dzienniczka decyzji według podanego wzoru.				
15.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		1. Zakładanie działalności gospodarczej – aspekty praktyczne. 2. Budowa strategii przedsiębiorstwa. 3. Gra wzajemnych powiązań między marketingiem, produkcją a finansami. Przedmiot jest symulacyjną grą finansową. Gra symuluje działanie w rzeczywistych warunkach gospodarki rynkowej - konkurencji i ryzyka. Gra jest bardzo dobrym przykładem realizacji koncepcji "Learning by action". Uczestnicy Gry działają w zespołach tworzących mini – zarządy przedsiębiorstw. Zespoły konkurują ze sobą na rynkach przeprowadzając operacje finansowe i podejmując decyzje zakupowe, produkcyjne, sprzedażowe i marketingowe. Zadaniem każdego zespołu jest najefektywniejsze prowadzenie organizacji w dłuższym okresie.				
16.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	Wyjaśnia na czym polega strategia przedsiębiorstwa i jak ją się ustala. Wyciąga konstruktywne wnioski na temat rozwoju i kształtowania wartości przedsiębiorstwa.				
		Umiejętności	Dobiera i wykorzystuje w praktycznym działaniu właściwe metody i techniki inicjowania powstawania i rozwoju przedsiębiorstwa.				
		Kompetencje społeczne	Zachowuje otwartość, a także pracuje w zespole. Jest kreatywny w rozwiązywaniu problemów dotyczących funkcjonowania organizacji.				

17.	Wykaz literatur podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	Literatura podstawowa: 1. Gamestorming : gry biznesowe dla innowatorów / Dave Gray, Sunni Brown, James Macanufo ; przeł. Justyna Śliżewska.- Warszawa : Wolters Kluwer, 2015. 2. Ekonomika przedsiębiorstw, praca zbiorowa pod red. J. Engelhardta, Ce De Wu, Warszawa 2011. 2. Współczesne wyzwania dla przedsiębiorstw, praca zbiorowa pod red. M. Aluchny, SGH, Warszawa 2010. 3. Wybrane problemy funkcjonowania przedsiębiorstw. Pr. zb. pod red. nauk. K. Wietrzyk-Szczepkowska , Economicus, Szczecin 2007. Literatura uzupełniająca: 1. K. A. Kłosiński, światowy rynek usług w początkach XXI wieku. PWE, Warszawa 2011, 2. S. Kaczmarczyk, Badania marketingowe. Podstawy metodyczne, PWE, Warszawa 2011, N. Roubini, S. Mihm, Ekonomia kryzysu, Wolters Kluwer Polska, Warszawa, 2011. 2. Ekonomika przedsiębiorstw, praca zbiorowa pod red. J. Engelhardta, CeDeWu, Warszawa 2011.
-----	--	--

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)				
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]			
	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Udział w ćwiczeniach	30		20	
Samodzielne przygotowywanie się do ćwiczeń (w tym przygotowanie do zaliczenia)	35		50	
Udział w konsultacjach	10		5	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	75		75	
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	1,2	1,8	1,0	2,0

Macierz oraz weryfikacja efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu) w odniesieniu do form zajęć				
Numer efektu uczenia się (efekt przedmiotowy)	PRZEDMIOTOWY EFEKT UCZENIA SIĘ	Form zajęć	Metody weryfikacji w formie tradycyjnej /zdalnej	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA				
EK-P_W01	Wyjaśnia na czym polega strategia przedsiębiorstwa i jak ją się ustala.	C	Oceny częściowe otrzymywane w	EK-K_W03 EK-K_W06
EK-P_W02	Wyciąga konstruktywne wnioski na temat rozwoju i kształtowania wartości	C	Oceny częściowe otrzymywane w	EK-K_W11

UMIEJĘTNOŚCI				
EK-P_U01	Dobiera i wykorzystuje w praktycznym działaniu właściwe metody i techniki inicjowania, powstawania i rozwoju	C	Oceny cząstkowe otrzymywane w trakcie semestru	EK-K_U06 EK-K_U08 EK-K_U12
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
EK-P_K01	Zachowuje otwartość, a także pracuje w zespole.	C	Prezentacja poglądów	EK-K_K02
EK-P_K02	Jest kreatywny w rozwiązywaniu problemów dotyczących funkcjonowania organizacji.	C	Prezentacja poglądów	EK-K_K02 EK-K_K06

* Określa się tutaj opis oczekiwanych efektów kształcenia/uczenia się, czyli tego, co student powinien po zakończeniu zajęć wiedzieć, rozumieć i być zdolny zademonstrować (wykonać). Zatem, w sylabusie, uwzględnia się tylko efekty możliwe do oceny i sprawdzenia, a w opisie efektów wykorzystuje się czasowniki operacyjne, ujęte w formie osobowej, które nazywają konkretne czynności studenta poddawane sprawdzeniu (np.: nazywa, ilustruje, opisuje, wyjaśnia, rozwiązuje, konstruuje, pracuje w zespole, itd.)

Formułując efekty uczenia się należy:

- unikać przesadnej detalizacji (rozdrabniania)
- zachować odpowiednią proporcję między liczbą efektów kształcenia przypisanych do poziomu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych (nie może być ich zbyt wiele),
- zapewnić zbieżność efektów kształcenia z celami przedmiotu, a także z efektami zdefiniowanymi w opisie efektów kształcenia w danym obszarze studiów,
- zachować realizm oczekiwań – tzn. dostosować efekty kształcenia do pozostałych założeń sylabusu, czyli do celów kształcenia, treści programowych, a także czasu przeznaczanego na realizację danego przedmiotu.

Definiowanie efektów uczenia się obejmuje trzy poziomy:

- **wiedza** - jest to efekt przyswojenia informacji; na wiedzę składa się zbiór opisu zasad, teorii, faktów powiązanych z określoną dziedziną nauki
(przykładowe czasowniki określające wiedzę: definiuje, nazywa, opisuje, wymienia, charakteryzuje, rozróżnia, ilustruje, wyciąga wnioski....)
- **umiejętności** – to zdolność do stosowania wiedzy i rozwiązywania problemów; są to umiejętności intelektualne oraz praktyczne.
(przykładowe czasowniki określające umiejętności: rozwiązuje, porządkuje, klasyfikuje, planuje, dowodzi, weryfikuje, analizuje, wykrywa, ocenia, szacuje, poddaje krytyce....)
- **Kompetencje społeczne (postawy)** – obejmują zdolność do autonomicznego i odpowiedzialnego wykonywania powierzonych zadań, gotowość do uczenia się przez całe życie, sprawność komunikowania się, umiejętność współdziałania z innymi.
(przykładowe czasowniki określające kompetencje społeczne: dyskutuje, pracuje samodzielnie, angażuje się w..., chętnie podejmuje się..., troszczy się o..., pracuje samodzielnie....)

Lp.	Elementy składowe sylabusu		Opis
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu		Systemy informatyczne w rachunkowości
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot		Instytut Społeczno-Artystyczny
3.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		E.122.6.C	E.122.6.C
4.	Język przedmiotu		polski
5.	Typ przedmiotu		Przedmiot specjalnościowy
6.	Rok studiów, semestr		rok III, sem. VI
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot		mgr Katarzyna Biega
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot		jw.
9.	Formuła przedmiotu		warsztaty
10.	Wymagania wstępne		Znajomość zagadnień z zakresu podstaw rachunkowości i rachunkowości finansowej
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		Wa-30	
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		Wa: 3 ECTS	
13.	Metody dydaktyczne		- wykład - ćwiczenia z wykorzystaniem programu księgowego - konsultacje organizowane w indywidualnych przypadkach
14.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu		1) Sprawozdanie z warsztatów w wersji elektronicznej sporządzone z wykorzystaniem wybranego programu księgowego 2) Test pisemny
15.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		- System Informatyczny Rachunkowości w kontekście Ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości DZ. U. 1994. 121. 591 - Omówienie zasad funkcjonowania SIR na podstawie wybranego programu księgowego – Comarch ERP Optima - Obsługa programu Płatnik
16.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	W01. Zna pojęcie, cechy oraz funkcje systemu informatycznego rachunkowości W02. Ma wiedzę na temat aspektów prawnych związanych z prowadzeniem ksiąg przy użyciu komputera W03. Wie jak przebiega cykl rachunkowości w programie finansowo-księgowym
		Umiejętności	U01. Potrafi zdefiniować pojęcie SIR oraz określić jego cechy i funkcje. U02. Potrafi obsługiwać wybrany program w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych z zastosowaniem zasad zawartych w Ustawie z dnia 29 września 1994 r. o Rachunkowości. U03. Obsługuje program Płatnik w zakresie obsługi dokumentów zgłoszeniowych i rozliczeniowych.
		Kompetencje społeczne	K01. Rozumie konieczność przestrzegania norm, standardów i przepisów prawa regulujących funkcjonowanie systemu informatycznego rachunkowości. K02. Potrafi zastosować zdobytą wiedzę i umiejętności w prowadzeniu indywidualnej działalności gospodarczej.
17.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		Literatura podstawowa: 1) Podręcznik użytkownika wybranego programu komputerowego. 2) Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości DZ. U. 1994. 121. 591

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność,	Obciążenie studenta [h]
--	-------------------------

przygotowanie sprawozdania, itp.)	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Udział w warsztatach	30			
Samodzielne przygotowanie się do zajęć	35			
Udział w konsultacjach	10			
Summaryczne obciążenie pracą studenta	75			
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	1,6	1,4		

Macierz oraz weryfikacja efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu) w odniesieniu do form zajęć				
Numer efektu uczenia się (efekt przedmiotowy)	PRZEDMIOTOWY EFEKT UCZENIA SIĘ	Form zajęć	Metody weryfikacji w formie tradycyjnej /zdalnej	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA				
EK-P_W01	Zna pojęcie, cechy oraz funkcje systemu informatycznego rachunkowości	Wa	sprawozdanie	
EK-P_W02	Ma wiedzę na temat aspektów prawnych związanych z prowadzeniem ksiąg przy użyciu komputera	Wa	sprawozdanie	
EK-P_W03	Wie jak przebiega cykl rachunkowości w programie finansowo-księgowym	Wa	sprawozdanie	
UMIEJĘTNOŚCI				
EK-P_U01	Potrafi zdefiniować pojęcie SIR oraz określić jego cechy i funkcje.	Wa	sprawozdanie	
EK-P_U02	Potrafi obsługiwać wybrany program w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych z zastosowaniem zasad zawartych w Ustawie z dnia 29 września 1994 r. o Rachunkowości.	Wa	sprawozdanie	
EK-P_U03	Obsługuje program Płatnik w zakresie obsługi dokumentów zgłoszeniowych i rozliczeniowych.	Wa	sprawozdanie	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
EK-P_K01	Rozumie konieczność przestrzegania norm, standardów i przepisów prawa regulujących funkcjonowanie systemu informatycznego rachunkowości.	Wa	sprawozdanie	
EK-P_K02	Potrafi zastosować zdobytą wiedzę i umiejętności w prowadzeniu indywidualnej działalności gospodarczej.	Wa	sprawozdanie	

* Określa się tutaj opis oczekiwanych efektów kształcenia/uczenia się, czyli tego, co student powinien po zakończeniu zajęć wiedzieć, rozumieć i być zdolny zademonstrować (wykonać). Zatem, w sylabusie, uwzględnia się tylko efekty możliwe do oceny i sprawdzenia, a w opisie efektów wykorzystuje się czasowniki operacyjne, ujęte w formie osobowej, które nazywają konkretne czynności studenta poddawane sprawdzeniu (np.: nazywa, ilustruje, opisuje, wyjaśnia, rozwiązuje, konstruuje, pracuje w zespole, itd.)

Formułując efekty uczenia się należy:

- unikać przesadnej detalizacji (rozdrabniania)
- zachować odpowiednią proporcję między liczbą efektów kształcenia przypisanych do poziomu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych (nie może być ich zbyt wiele),
- zapewnić zbieżność efektów kształcenia z celami przedmiotu, a także z efektami zdefiniowanymi w opisie efektów kształcenia w danym obszarze studiów,
- zachować realizm oczekiwań – tzn. dostosować efekty kształcenia do pozostałych założeń sylabusu, czyli do celów kształcenia, treści programowych, a także czasu przeznaczanego na realizację danego przedmiotu.

Definiowanie efektów uczenia się obejmuje trzy poziomy:

- **wiedza** - jest to efekt przyswojenia informacji; na wiedzę składa się zbiór opisu zasad, teorii, faktów powiązanych z określoną dziedziną nauki
(przykładowe czasowniki określające wiedzę: definiuje, nazywa, opisuje, wymienia, charakteryzuje, rozróżnia, ilustruje, wyciąga wnioski....)
- **umiejętności** – to zdolność do stosowania wiedzy i rozwiązywania problemów; są to umiejętności intelektualne oraz praktyczne.
(przykładowe czasowniki określające umiejętności: rozwiązuje, porządkuje, klasyfikuje, planuje, dowodzi, weryfikuje, analizuje, wykrywa, ocenia, szacuje, poddaje krytyce....)
- **Kompetencje społeczne (postawy)** – obejmują zdolność do autonomicznego i odpowiedzialnego wykonywania powierzonych zadań, gotowość do uczenia się przez całe życie, sprawność komunikowania się, umiejętność współdziałania z innymi.
(przykładowe czasowniki określające kompetencje społeczne: dyskutuje, pracuje samodzielnie, angażuje się w..., chętnie podejmuje się..., troszczy się o..., pracuje samodzielnie....)

Lp.	Elementy składowe sylabusu		Opis	
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu		Techniki reklamy	
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot		Instytut Nauk Społecznych, Zakład Ekonomii	
3.	Kod przedmiotu		Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
4.	Język przedmiotu		E.95.2.C	
5.	Typ przedmiotu		Polski	
6.	Rok studiów, semestr		fakultatywny	
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot		rok I, sem. I.	
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot		mgr Alicja Blama	
9.	Formuła przedmiotu		j.w	
10.	Wymagania wstępne		Ćwiczenia 15h, Warsztaty 15 h	
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych		Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi		30 h (15C + 15WT)	.
13.	Metody dydaktyczne		Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
14.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu		3ECTS	
15.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		- ćwiczenia - Dyskusja grupowa - Tworzenie filmów i plakatów promocyjnych - formy kształcenia na odległość platforma MS TEAMS	
16.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	Ocena jest średnią z następujących aktywności: Kolokwium z wiedzy- test pisemny, praca grupowa warsztatowa – ocena z filmu i plakatu promocyjnego praca zaliczeniowa prezentowana podczas zajęć Podstawowe pojęcia związane z reklamą, jak można zarabiać na reklamie. Prawne aspekty reklamy. Ochrona prawna konkurencji i konsumentów. Hierarchia źródeł prawa, samoregulacje środowiska reklamy. Przykłady regulacji. Reklama zewnętrzna. Typy reklam zewnętrznych. Zastosowanie. Wady i zalety. Przykłady cen. Reklama Prasowa. Podziały prasy. Formy reklamy prasowej. Reklama w prasie codziennej i periodykach. Wady i zalety r. prasowej. Przykładowe ceny ogłoszeń. Reklama telewizyjna. Rys historyczny. Formy reklamy telewizyjnej. Oddziaływanie reklamy na konsumenta. Wady i zalety r. telewizyjnej. Schematy spotów reklamowych. AIDA w reklamie telewizyjnej. Przykładowe cenniki emisji spotów. Reklama internetowa. Obszary zastosowania. Formy reklamy w Internecie. Wady i zalety r. internetowej. Koszty reklamy internetowej. Definiowanie celów reklamy i etapy jej tworzenia. Adresaci reklamy, budżet i treści reklamowe. Wykorzystanie stereotypów w reklamie. Definicja stereotypów. Podziały stereotypów. Typy wykorzystywane w reklamie. Wady i zalety wykorzystania stereotypów w reklamie. Humor w reklamie. Rodzaje humoru. Wady i zalety wykorzystania humoru w reklamie. Psychologia w reklamie. Percepcja klienta. Rola koloru, emocji. Psychologiczna cena. Presupozycje. Czynniki decydujące o zakupie. Kampanie reklamowe. Planowanie kampanii. Brief. Agencje reklamowe, domy mediowe. Przykłady kampanii reklamowych. Społeczne skutki reklamy. Reklama a dzieci. Etyka reklamy. Przygotowanie filmu promocyjnego, plakatów promocyjnych na konkretny temat Pokaz i omówienie błędów. Wyjaśniać sposób funkcjonowania reklamy jako narzędzia osiągnięcia efektów ekonomicznych w przedsiębiorstwie Klasyfikować formy reklamy ze względu na stosowany środek masowej komunikacji i o kreślić ich wady i zalety.	

		Umiejętności	Wykonanie filmu promocyjnego z wykorzystaniem wybranych technik reklamy Wykonanie plakatu reklamowego z wykorzystaniem wybranych technik reklamy Wyjaśnić konstrukcję Briefu reklamowego i cel jego stosowania
		Kompetencje społeczne	Prezentować własne opracowanie tematu Organizować pracę zespołu powołanego do opracowania tematu. Identyfikować cząstkowe zagadnienia wchodzące w skład tematu, działać w zespole.
17.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		Literatura podstawowa: 1. Kall J. Reklama, PWE Warszawa 2002. 2. Janiszewska K. Kall J. Strategia Reklamowa, PWE Warszawa 2011. 3. Strużycki M., Henryszek T., Nowoczesna reklama na współczesnym rynku, DyfinWarszawa 2007. Literatura uzupełniająca: 1. Czarnecki A., Korsak R., Planowanie mediów w kampaniach reklamowych, PWE Warszawa 2001. 2. Wojtasik L., Tauber R., Szkice z teorii i praktyki reklamy, Wyższa Szkoła Hotelarstwa i Gastronomii w Poznaniu, Poznań 2005.

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)				
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]			
	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Udział w ćwiczeniach audytoryjnych i laboratoryjnych	30 stacjonarne			
Samodzielne przygotowywanie się do ćwiczeń (w tym przygotowanie do zaliczenia)	35 stacjonarne			
Udział w konsultacjach	0			
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	75			
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	1,6	1,4		

Macierz oraz weryfikacja efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu) w odniesieniu do form zajęć				
Numer efektu uczenia się (efekt przedmiotowy)	PRZEDMIOTOWY EFEKT UCZENIA SIĘ	Form zajęć	Metody weryfikacji w formie tradycyjnej /zdalnej	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA				
EK-P_W01	Wyjaśniać sposób funkcjonowania reklamy jako narzędzia osiągnięcia efektów ekonomicznych w przedsiębiorstwie	ĆW	Test pisemny	EK-K_W06
EK-P_W02	Klasyfikować formy reklamy ze względu na stosowany środek masowej komunikacji i o kreślić ich wady i zalety.	ĆW	Test pisemny	EK-K_W07

UMIEJĘTNOŚCI				
EK-P_U01	Wykonanie filmu promocyjnego z wykorzystaniem wybranych technik reklamy	ĆW	Wykonanie filmu promocyjnego w określonym programie	EK-K_U04
EK-P_U02	Wykonanie plakatu reklamowego z wykorzystaniem wybranych technik reklamy	ĆW	Wykonanie plakatu reklamowego	EK-K_U12
EK-P_U03	Wyjaśnić konstrukcję Briefu reklamowego i cel jego stosowania.	ĆW	Aktywność podczas zajęć	EK-K_U12
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
EK-P_K01	Prezentować własne opracowanie tematu	ĆW	Średnia ważona z testu, oceny z filmu, plakatu oraz aktywności	EK-K_K04
EK-P_K02	Organizować pracę zespołu powołanego do opracowania tematu. Identyfikować cząstkowe zagadnienia wchodzące w skład tematu, działać w zespole.	ĆW	Średnia ważona z testu oceny z filmu, plakatu oraz aktywności	EK-K_K04

* Określa się tutaj opis oczekiwanych efektów kształcenia/uczenia się, czyli tego, co student powinien po zakończeniu zajęć wiedzieć, rozumieć i być zdolny zademonstrować (wykonać). Zatem, w sylabusie, uwzględnia się tylko efekty możliwe do oceny i sprawdzenia, a w opisie efektów wykorzystuje się czasowniki operacyjne, ujęte w formie osobowej, które nazywają konkretne czynności studenta poddawane sprawdzeniu (np.: nazywa, ilustruje, opisuje, wyjaśnia, rozwiązuje, konstruuje, pracuje w zespole, itd.)

Formułując efekty uczenia się należy:

- unikać przesadnej detalizacji (rozdrabniania)
- zachować odpowiednią proporcję między liczbą efektów kształcenia przypisanych do poziomu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych (nie może być ich zbyt wiele),
- zapewnić zbieżność efektów kształcenia z celami przedmiotu, a także z efektami zdefiniowanymi w opisie efektów kształcenia w danym obszarze studiów,
- zachować realizm oczekiwań – tzn. dostosować efekty kształcenia do pozostałych założeń sylabusu, czyli do celów kształcenia, treści programowych, a także czasu przeznaczanego na realizację danego przedmiotu.

Definiowanie efektów uczenia się obejmuje trzy poziomy:

- **wiedza** - jest to efekt przyswojenia informacji; na wiedzę składa się zbiór opisu zasad, teorii, faktów powiązanych z określoną dziedziną nauki
(przykładowe czasowniki określające wiedzę: definiuje, nazywa, opisuje, wymienia, charakteryzuje, rozróżnia, ilustruje, wyciąga wnioski....)
- **umiejętności** – to zdolność do stosowania wiedzy i rozwiązywania problemów; są to umiejętności intelektualne oraz praktyczne.
(przykładowe czasowniki określające umiejętności: rozwiązuje, porządkuje, klasyfikuje, planuje, dowodzi, weryfikuje, analizuje, wykrywa, ocenia, szacuje, poddaje krytyce....)
- **Kompetencje społeczne (postawy)** – obejmują zdolność do autonomicznego i odpowiedzialnego wykonywania powierzonych zadań, gotowość do uczenia się przez całe życie, sprawność komunikowania się, umiejętność współdziałania z innymi.
(przykładowe czasowniki określające kompetencje społeczne: dyskutuje, pracuje samodzielnie, angażuje się w..., chętnie podejmuje się..., troszczy się o..., pracuje samodzielnie....)

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Technologia informacyjna	
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Nauk Społecznych	
3.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
4.		TI.02.3.C	TI.02.3.C
5.	Język przedmiotu	polski	
6.	Treści programowe	Podstawowe umiejętności obsługi komputera	
7.	Typ przedmiotu	obowiązkowy do zaliczenia semestru	
8.	Rok studiów, semestr	rok II, semestr III	
9.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	Mgr inż. Kamil Kiszka	
10.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot	j.w.	
11.	Formuła przedmiotu	ćwiczenia	
12.	Wymagania wstępne	brak	
13.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		C-30	C-30
14.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	C: 2 ECTS	C: 2 ECTS
15.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Po zrealizowaniu przedmiotu student powinien opanować: - podstawowe pojęcia związane z informatyką; - znać najważniejsze funkcje systemu operacyjnego. Umieć wykonywać różne operacje na zbiorach; - umieć utworzyć różnego rodzaju dokumenty tekstowe z zastosowaniem zaawansowanych metod formatowania dokumentu, pracować z tabelami i listami, wstawiać rysunki i wykresy, tworzyć formularze, indeksy, spisy, korespondencję seryjną; - powinien umieć opracowywać dane i prowadzić obliczenia za pomocą arkusza kalkulacyjnego, stosować funkcje do pisania formuł, tworzyć prezentacje i wykresy; - stosować środki ochrony komputera przed skutkami zagrożeń.	
16.	Metody dydaktyczne	Praca przy komputerze, prezentacja, dyskusja	
17.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	Zaliczenie na ocenę po semestrze na podstawie: - obecność i aktywność - prace zajęciowe – zadania realizowane w trakcie zajęć - test zaliczeniowy	

18.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		Absolwent studiów powinien być przygotowany do posługiwania się technologią informacyjną w pracy własnej. Przygotowanie to powinno być realizowane w następującym zakresie: 1. Terminologia (pojęcia), sprzęt (środki), oprogramowanie (narzędzia) oraz metody technologii informacyjnej. Podstawowe pojęcia technologii informacyjnej. Budowa i funkcje zestawu komputerowego i urządzeń współpracujących. Instalowanie i korzystanie z oprogramowania. Korzystanie z Internetu. Posługiwanie się technologią informacyjną. Bezpieczeństwo i higiena pracy przy komputerze. 2. Technologia informacyjna a warsztat pracy. Posługiwanie się oprogramowaniem użytkowym, przygotowywanie materiałów i prezentacji multimedialnych. Wyszukiwanie, przetwarzanie i gromadzenie informacji. Porozumiewanie się drogą internetową. 3. Rola i wykorzystywanie technologii informacyjnej. Osiągnięcia informatyki. Rola technologii informacyjnej. Obszary wykorzystywania oprogramowania użytkowego, ogólnodostępnego i specjalistycznego, baz danych oraz informacji źródłowej. Rola technologii informacyjnej w funkcjonowaniu ludzi i społeczeństw. Podążanie za zmianami w zakresie technologii informacyjnej. 4. Aspekty humanistyczne, etyczno-prawne i społeczne technologii informacyjnej. Problemy swobodnego dostępu do informacji i nieskrępowanej komunikacji. Normy prawne i etyczne korzystania z informacji źródłowej. Humanistyczne, etyczno-prawne i społeczne aspekty korzystania z technologii informacyjnej. Zasady etyki w korzystaniu z mediów. Etyczne i prawne zagrożenia niewłaściwego posługiwania się komputerami, oprogramowaniem i źródłami informacji – sposoby przeciwdziałania tym zagrożeniom. Wpływ technologii informacyjnej na zachowania społeczne. Treści będą realizowane podczas ćwiczeń i wykładu realizowanego równolegle podczas prowadzenia zajęć.
	Zamierzone efekty kształcenia*	Wiedza	Posiada podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu budowy i użytkowania komputera
		Umiejętności	Potrafi obsługiwać komputer w zakresie wymaganym do uzyskania ECDL
		Kompetencje społeczne	Rozumie potrzebę ciągłego doksztalcania się w zakresie technologii informatycznych
19.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		Literatura podstawowa: - Adam Jaronicki: "ABC MS Office 2016". Helion 2016. Literatura uzupełniająca: - Sergiusz Flanczewski: „MS Office 2003 PL w biznesie”, Helion 2003.

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)	
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]
udział w ćwiczeniach	30 godzin – stacjonarne i niestacjonarne
konsultacje indywidualne	5 godziny – stacjonarne i niestacjonarne
przygotowanie materiałów do prac zajęciowych i prac zajęciowych	15 godzin – stacjonarne i niestacjonarne
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50 godziny - stacjonarne 50 godz. - niestacjonarne

Punkty ECTS za moduł/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	1,4	0,6

Macierz efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu) w odniesieniu do form zajęć									
Numer efektu kształcenia przedmiotowego	EFEKT KSZTAŁCENIA	Forma zajęć dydaktycznych							
		Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Konwersatorium	Seminarium	Zajęcia praktyczne	inne ..
WIEDZA									
EK-P_W01	posiada podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu budowy i użytkowania komputera		X						
UMIEJĘTNOŚCI									
EK-P_U01	potrafić obsługiwać komputer w zakresie wymaganym do uzyskania ECDL		X						
KOMPETENCJE SPOŁECZNE									
EK-P_K01	rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się w zakresie technologii informatycznych		X						

MACIERZ ORAZ WERYFIKACJA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA MODUŁU / PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO FORM ZAJĘĆ				
Numer efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się	Forma zajęć	Metody weryfikacji	
			W przypadku prowadzenia zajęć w formie tradycyjnej	W przypadku prowadzenia zajęć w formie zdalnej
WIEDZA				
EK-P_W01	posiada podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu budowy i użytkowania komputera	C	Zadania realizowane podczas zajęć w pracowni	Zadania realizowane podczas zajęć zdalnych
UMIEJĘTNOŚCI				
EK-P_U01	potrafić obsługiwać komputer w zakresie wymaganym do uzyskania ECDL	C	Zadania realizowane podczas zajęć w pracowni	Zadania realizowane podczas zajęć zdalnych
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
EK-P_K01	rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się w zakresie technologii informatycznych	C	Zadania realizowane podczas zajęć w pracowni	Zadania realizowane podczas zajęć zdalnych

Lp.	Elementy składowe sylabusu		Opis				
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu		Wizualizacja informacji w biznesie				
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot		Instytut Nauk społecznych, Zakład Ekonomii				
3.	Kod przedmiotu		<table><tr><th>Studia stacjonarne</th><th>Studia niestacjonarne</th></tr><tr><td>E.45.01.C</td><td></td></tr></table>	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	E.45.01.C	
Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne						
E.45.01.C							
4.	Język przedmiotu		Polski				
5.	Typ przedmiotu		obowiązkowy do zaliczenia semestru/roku studiów,				
6.	Rok studiów, semestr		Rok I semestr I				
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot						
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot		J/W				
9.	Formuła przedmiotu		Ćwiczenia				
10.	Wymagania wstępne		Podstawowa wiedza z zakresu obsługi komputera				
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych		<table><tr><th>Studia stacjonarne</th><th>Studia niestacjonarne</th></tr><tr><td>C-30</td><td></td></tr></table>	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	C-30	
Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne						
C-30							
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi		<table><tr><th>Studia stacjonarne</th><th>Studia niestacjonarne</th></tr><tr><td>C: 2 ECTS</td><td></td></tr></table>	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	C: 2 ECTS	
Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne						
C: 2 ECTS							
13.	Metody dydaktyczne		wykorzystanie środków TIK, metody podające (dyskusje, objaśnienia, instruktarz).				
14.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu		ocena wykonanej prezentacji dotyczącej wizualizacji				
15.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		ćwiczenia; Wykorzystanie koncepcji stylów do efektywnej wizualizacji treści przy wykorzystaniu edytora tekstu. Wykorzystanie koncepcji stylów w edytorze tekstu do definiowania wykazów, w tym spisu treści. Wizualizacja informacji przy wykorzystaniu arkusza kalkulacyjnego - podstawowe zagadnienia. Wizualizacja informacji przy wykorzystaniu arkusza kalkulacyjnego - wybór właściwego typu wykresu. Wizualizacja informacji przy wykorzystaniu arkusza kalkulacyjnego - wykresy niestandardowe. Podstawowe zagadnienia związane z tworzeniem prezentacji elektronicznych. Elementy przekazu multimedialnego prezentacji elektronicznej Wykorzystanie techniki animacji niestandardowej w sterowaniu wizualizacją treści podczas prezentacji multimedialnej. Zaawansowane możliwości narzędzia do prezentacji elektronicznej. Podstawowe zasady prezentacji informacji za pomocą stron internetowych. Ergonomia prezentacji informacji na stronach internetowych Struktura dokumentu HTML. Wizualizacja danych ilościowych za pomocą dokumentów HTML. Wizualizacja informacji graficznej za pomocą dokumentów HTML. Tworzenie powiązań pomiędzy treścią dokumentów HTML.				
16.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	W01. Klasyfikuje metody wizualizacji informacji. W02. Wybiera poprawną formę wizualizacji zadanej informacji. W03. Ocenia zasadność i skuteczność wybranej formy wizualizacji.				

		Umiejętności	U01. Tworzy prezentacje elektroniczne. U02. Adaptuje/zmienia dane formy wizualizacji informacji w celu wywarcia lepszego efektu na odbiorcy informacji.
		Kompetencje społeczne	K01. Wygłasza prezentacje.
17.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		Literatura podstawowa: 1. Wizualizacja informacji w biznesie / Wojciech Korsak.- Gdynia : Novae Res - Wydawnictwo Innowacyjne, cop. 2015. 2. ABC Excel 2003 PL / Maciej Groszek.- Gliwice : "Helion", cop. 2006. 3. ABC tworzenia stron www / Bartosz Danowski.- Wyd. 2.- Gliwice : Wydawnictwo Helion, cop. 2006. 4. Krok po kroku : Microsoft Office Project 2007 wersja polska / Carl Chatfield, Timothy Johnson.- Warszawa : Microsoft Corporation, 2008 5. PowerPoint 2007 PL : ilustrowany przewodnik / Roland Zimek.-Gliwice : Wydawnictwo Helion, cop. 2008. Literatura uzupełniająca: 1. H. Dudycz: Wizualizacja danych jako narzędzie wspomagania zarządzania przedsiębiorstwem, wydawnictwo AE Wrocław, 1998. 2. B. Jung: Media, komunikacja, biznes elektroniczny, Diffin, Warszawa 2001. 3. T. Hindle: Poradnik menedżera. Sztuka prezentacji, Wyd. Wiedza i Życie (2000). 4. L. Rosenfeld, P. Morville: Architektura informacji w serwisach internetowych, Helion (2003). 5. M. Koprońska: Grafika menedżerska i prezentacyjna, MIKOM (2004).

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)				
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]			
	Studia stacjonarne			
Udział w ćwiczeniach audytoryjnych i laboratoriach	30			
Samodzielne studiowanie do ćwiczeń	5			
Przygotowanie prezentacji multimedialnej	10			
Udział w konsultacjach	5			
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50			
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	1,4	0,6		

Macierz oraz weryfikacja efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu) w odniesieniu do form zajęć

Numer efektu uczenia się (efekt przedmiotowy)	PRZEDMIOTOWY EFEKT UCZENIA SIĘ	Form zajęć	Metody weryfikacji w formie tradycyjnej /zdalnej	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA				
EK-P_W01	Klasyfikuje metody wizualizacji informacji.	C	Prezentacja multimedialna	EK-K_W03
EK-P_W02	Wybiera poprawną formę wizualizacji zadanej informacji	C	Prezentacja multimedialna	EK-K_W07
EK-P_W03	Ocenia zasadność i skuteczność wybranej formy wizualizacji	C	Prezentacja multimedialna	EK-K_W09
UMIEJĘTNOŚCI				
EK-P_U01	Tworzy prezentacje elektroniczne	C	Prezentacja multimedialna	EK-K_U12
EK-P_U02	Adaptuje/zmienia dane formy wizualizacji informacji w celu wywarcia lepszego efektu na odbiorcy informacji.	C	Prezentacja multimedialna	EK-K_U12
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
EK-P_K01	Wygłasza prezentacje.	C	Przedstawiona prezentacja	EK-K_K04

* Określa się tutaj opis oczekiwanych efektów kształcenia/uczenia się, czyli tego, co student powinien po zakończeniu zajęć wiedzieć, rozumieć i być zdolny zademonstrować (wykonać). Zatem, w sylabusie, uwzględnia się tylko efekty możliwe do oceny i sprawdzenia, a w opisie efektów wykorzystuje się czasowniki operacyjne, ujęte w formie osobowej, które nazywają konkretne czynności studenta poddawane sprawdzeniu (np.: nazywa, ilustruje, opisuje, wyjaśnia, rozwiązuje, konstruuje, pracuje w zespole, itd.)

Formułując efekty uczenia się należy:

- unikać przesadnej detalizacji (rozdrabniania)
- zachować odpowiednią proporcję między liczbą efektów kształcenia przypisanych do poziomu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych (nie może być ich zbyt wiele),
- zapewnić zbieżność efektów kształcenia z celami przedmiotu, a także z efektami zdefiniowanymi w opisie efektów kształcenia w danym obszarze studiów,
- zachować realizm oczekiwań – tzn. dostosować efekty kształcenia do pozostałych założeń sylabusu, czyli do celów kształcenia, treści programowych, a także czasu przeznaczanego na realizację danego przedmiotu.

Definiowanie efektów uczenia się obejmuje trzy poziomy:

- **wiedza** - jest to efekt przyswojenia informacji; na wiedzę składa się zbiór opisu zasad, teorii, faktów powiązanych z określoną dziedziną nauki
(przykładowe czasowniki określające wiedzę: definiuje, nazywa, opisuje, wymienia, charakteryzuje, rozróżnia, ilustruje, wyciąga wnioski....)
- **umiejętności** – to zdolność do stosowania wiedzy i rozwiązywania problemów; są to umiejętności intelektualne oraz praktyczne.
(przykładowe czasowniki określające umiejętności: rozwiązuje, porządkuje, klasyfikuje, planuje, dowodzi, weryfikuje, analizuje, wykrywa, ocenia, szacuje, poddaje krytyce....)
- **Kompetencje społeczne (postawy)** – obejmują zdolność do autonomicznego i odpowiedzialnego wykonywania powierzonych zadań, gotowość do uczenia się przez całe życie, sprawność komunikowania się, umiejętność współdziałania z innymi.
(przykładowe czasowniki określające kompetencje społeczne: dyskutuje, pracuje samodzielnie, angażuje się w..., chętnie podejmuje się..., troszczy się o..., pracuje samodzielnie....)

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Współpraca z firmami ubezpieczeniowymi i bankami	
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Nauk Społecznych, Zakład Ekonomii	
3.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne E.167.4.W E.167.4.C	Studia niestacjonarne E.167.4.W E.167.4.C
4.	Język przedmiotu	polski	
5.	Typ przedmiotu	• obowiązkowy do zaliczenia semestru	
6.	Rok studiów, semestr	II rok, semestr IV	
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	dr inż. Monika Krawczyk	
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot	Należy wskazać stopień/tytuł naukowy	
9.	Formuła przedmiotu	wykład, ćwiczenia, warsztaty	
10.	Wymagania wstępne	Wiedza z zakresu podstaw bankowości oraz zarządzania przedsiębiorstwem	
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne wykłady 20 godz., ćwiczenia 10 godz., warsztaty – 10 godz.	Studia niestacjonarne wykłady 10 godz., ćwiczenia 10 godz.
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Studia stacjonarne 3 pkt, wykład – 2 pkt, ćwiczenia, warsztaty – 1 pkt	Studia niestacjonarne 3 pkt, wykład – 2 pkt, ćwiczenia, warsztaty – 1 pkt
13.	Metody dydaktyczne	• wykład z prezentacją multimedialną – 3h/co 2 tyg • ćwiczenia (prezentacje, studium przypadków z zakresu poruszanej tematyki)- 3h/co 2 tyg • warsztaty (case study, przygotowywanie dokumentacji) - 3h/co 2 tyg • formy kształcenia na odległość (jeżeli są stosowane) – nauczanie zdalne na platformie MsTeams – zajęcia synchroniczne (wykład z prezentacją, dyskusja, praktyczne rozwiązywanie zadań) • konsultacje (zarówno regularne, jak też organizowane w indywidualnych przypadkach)	
14.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	• Wykład - Egzamin pisemny. • Ćwiczenia: - Aktywne uczestnictwo w zajęciach (praktyczne rozwiązywanie problemów poruszanych na ćwiczeniach, dyskusja) • Warsztaty– wykonanie 4-ch zadań dotyczących zawierania ubezpieczeń i transakcji bankowych każde po 25%. Łączna suma 100%.	

15.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		Wykłady: 1. Miejsce firm ubezpieczeniowych i bankowych na rynku usług finansowych 2. Znaczenie banku dla przedsiębiorstwa. 3. Wybór banku przez przedsiębiorstwo. Wybór banku przy wykorzystaniu kryteriów mierzalnych. Kryteria niemierzalne wybory banku. Wybór banku w praktyce gospodarczej przedsiębiorstw. 4. Rachunek bieżący w działalności przedsiębiorstwa. 5. Współpraca w zakresie operacji rozliczeniowych przeprowadzanych za pośrednictwem banku. Rozliczenia bezgotówkowe. Operacje gotówkowe przedsiębiorstw. 6. Karty płatnicze w operacjach 7. Nowoczesne formy obsługi bieżącej - bankowość elektroniczna. 8. Zagraniczne operacje rozliczeniowe. 9. Tradycyjne lokaty bankowe i ich efektywne wykorzystywanie. Krótkoterminowe papiery dłużne. 10. Współpraca w zakresie kredytowania działalności gospodarczej przedsiębiorstwa. Gwarancje bankowe. 11. Ryzyko w działalności gospodarczej - pojęcie ryzyka (niepewność a ryzyko), źródła ryzyka w operacjach gospodarczych, podmioty ryzyka, koszty ryzyka w przedsiębiorstwie, postępowanie z ryzykiem w procesie podejmowania decyzji 12. Zastosowanie ubezpieczeń w zarządzaniu ryzykiem 13. Uwarunkowania prawne funkcjonowania polskiego rynku ubezpieczeń 14. Produkty i usługi ubezpieczeniowe 15. Zasady zawierania transakcji 16. Rola agentów, doradców w sprzedaży usług i produktów 17. Zadania firm consultingowych Ćwiczenia: 1. Zapoznanie z podstawowymi usługami bankowymi dla przedsiębiorstw. 2. Zapoznanie z zakresem oferty ubezpieczeniowej dla przedsiębiorstw. 3. Zapoznanie z zasadami sporządzania dokumentacji ubezpieczeniowej i bankowej 4. Przeprowadzenie oceny ofert produktów świadczonych przez banki i firmy ubezpieczeniowe na rzecz przedsiębiorstw.
16.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	* Określa działalność, produkty, usługi i zadania instytucji bankowych i ubezpieczeniowych * Ma rozszerzoną wiedzę i zna teorie o różnych rodzajach struktur i instytucji funkcjonujących w obszarze bankowości i ubezpieczeń.
		Umiejętności	* Umie prezentować ofertę bankową i ubezpieczeniową, sporządzać podstawowe dokumenty * Potrafi analizować przyczyny i przebieg konkretnych procesów i zjawisk z zakresu bankowości i ubezpieczeń oraz formułować własne opinie, a także stawiać proste hipotezy badawcze i je weryfikować.
		Kompetencje społeczne	* Zachowuje krytycyzm w wyrażaniu własnych opinii * Ponoś odpowiedzialność za podjęte decyzje i zaproponowane rozwiązania * Umie komunikować się z otoczeniem, przekazując syntetyczne i klarowne komunikaty
17.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		Literatura podstawowa: 1. M. Iwanicz-Drozdowska (red.), Ubezpieczenia, PWE, Warszawa 2018 2. B. Gneta Ubezpieczenia gospodarcze, PWN, Warszawa, 2012 3. M. Golec, Usługi bankowe – podstawowe zagadnienia, Wyższa Szkoła Bankowa, Poznań, 2011 4. Grzywacz J., Współpraca przedsiębiorstwa z bankiem, Wydawnictwo Difin, Warszawa 2003 5. Szelągowska A. (red.), Współczesna bankowość korporacyjna, CeDeWu, Warszawa 2011 Literatura uzupełniająca: 1. Praca zbiorowa Ubezpieczenia w zarządzaniu ryzykiem przedsiębiorstwa, Poltext, Warszawa, 2011 2. M. Białas, Z. Mazur, Bankowość wczoraj i dziś, Wydawnictwo Delfin, Warszawa, 2013

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)	
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność,	Obciążenie studenta [h]

przygotowanie sprawozdania, itp.)	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Udział w wykładach	20 stacjonarne		10 niestacjonarne	
Samodzielne studiowanie tematyki wykładów	10 stacjonarne		15 niestacjonarne	
Udział w ćwiczeniach audytoryjnych i laboratoryjnych	20 stacjonarne		10 niestacjonarne	
Samodzielne przygotowywanie się do ćwiczeń	12 stacjonarne		20 niestacjonarne	
Przygotowanie projektu / eseju / itp.	0		0	
Przygotowanie się do egzaminu / zaliczenia	10 stacjonarne		10 niestacjonarne	
Udział w konsultacjach	3 stacjonarne		10 niestacjonarne	
Inne	0		0	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	75		75 niestacjonarne	
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	1,7	1,3	1,2	1,8

Macierz oraz weryfikacja efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu) w odniesieniu do form zajęć				
Numer efektu uczenia się (efekt przedmiotowy)	PRZEDMIOTOWY EFEKT UCZENIA SIĘ	Form zajęć	Metody weryfikacji w formie tradycyjnej /zdalnej	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA				
EK-P_W01	Określa działalność, produkty, usługi i zadania instytucji bankowych i ubezpieczeniowych	W	egzamin pisemny	EK-K_W08
EK-P_W02	Ma rozszerzoną wiedzę i zna teorie o różnych rodzajach struktur i instytucji funkcjonujących w obszarze bankowości i ubezpieczeń.	W	egzamin pisemny	EK-K_W08
UMIEJĘTNOŚCI				
EK-P_U01	Umie prezentować ofertę bankową i ubezpieczeniową, sporządzać podstawowe dokumenty	ĆW	wykonanie 4-ch zadań dotyczących zawierania ubezpieczeń i transakcji	EK-K_U11
EK-P_U02	Potrafi analizować przyczyny i przebieg konkretnych procesów i zjawisk z zakresu bankowości i ubezpieczeń oraz formułować własne opinie, a także stawiać proste hipotezy badawcze i je weryfikować.	ĆW	wykonanie 4-ch zadań dotyczących zawierania ubezpieczeń i transakcji	EK-K_U11
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
EK-P_K01	Zachowuje krytycyzm w wyrażaniu własnych opinii	ĆW	wykonanie 4-ch zadań dotyczących zawierania ubezpieczeń i transakcji	EK-K_K01

EK- P_K02	Ponosi odpowiedzialność za podjęte decyzje i zaproponowane rozwiązania	W+ĆW	egzamin pisemny; wykonanie 4-ch zadań dotyczących zawierania ubezpieczeń i transakcji	EK-K_K03
EK-P_K03	Umie komunikować się z otoczeniem, przekazując syntetyczne i klarowne komunikaty	ĆW	wykonanie 4-ch zadań dotyczących zawierania ubezpieczeń i transakcji	EK-K_K05

* Określa się tutaj opis oczekiwanych efektów kształcenia/uczenia się, czyli tego, co student powinien po zakończeniu zajęć wiedzieć, rozumieć i być zdolny zademonstrować (wykonać). Zatem, w sylabusie, uwzględnia się tylko efekty możliwe do oceny i sprawdzenia, a w opisie efektów wykorzystuje się czasowniki operacyjne, ujęte w formie osobowej, które nazywają konkretne czynności studenta poddawane sprawdzeniu (np.: nazywa, ilustruje, opisuje, wyjaśnia, rozwiązuje, konstruuje, pracuje w zespole, itd.)

Formułując efekty uczenia się należy:

- unikać przesadnej detalizacji (rozdrabniania)
- zachować odpowiednią proporcję między liczbą efektów kształcenia przypisanych do poziomu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych (nie może być ich zbyt wiele),
- zapewnić zbieżność efektów kształcenia z celami przedmiotu, a także z efektami zdefiniowanymi w opisie efektów kształcenia w danym obszarze studiów,
- zachować realizm oczekiwań – tzn. dostosować efekty kształcenia do pozostałych założeń sylabusu, czyli do celów kształcenia, treści programowych, a także czasu przeznaczanego na realizację danego przedmiotu.

Definiowanie efektów uczenia się obejmuje trzy poziomy:

- **wiedza** - jest to efekt przyswojenia informacji; na wiedzę składa się zbiór opisu zasad, teorii, faktów powiązanych z określoną dziedziną nauki
(przykładowe czasowniki określające wiedzę: definiuje, nazywa, opisuje, wymienia, charakteryzuje, rozróżnia, ilustruje, wyciąga wnioski....)
- **umiejętności** – to zdolność do stosowania wiedzy i rozwiązywania problemów; są to umiejętności intelektualne oraz praktyczne.
(przykładowe czasowniki określające umiejętności: rozwiązuje, porządkuje, klasyfikuje, planuje, dowodzi, weryfikuje, analizuje, wykrywa, ocenia, szacuje, poddaje krytyce....)
- **Kompetencje społeczne (postawy)** – obejmują zdolność do autonomicznego i odpowiedzialnego wykonywania powierzonych zadań, gotowość do uczenia się przez całe życie, sprawność komunikowania się, umiejętność współdziałania z innymi.
(przykładowe czasowniki określające kompetencje społeczne: dyskutuje, pracuje samodzielnie, angażuje się w..., chętnie podejmuje się..., troszczy się o..., pracuje samodzielnie....)

Lp.	Elementy składowe sylabusu		Opis
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu		Zarządzanie zasobami ludzkimi
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot		Instytut Nauk Społecznych, Zakład Ekonomii
3.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		E.172.5.W, E.172.5.C	
4.	Język przedmiotu		polski
5.	Typ przedmiotu		Obowiązkowy do zaliczenia semestru
6.	Rok studiów, semestr		rok III, sem. V
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot		Dr Patrycja Pudło
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot		j.w
9.	Formuła przedmiotu		wykłady, ćwiczenia
10.	Wymagania wstępne		brak
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		W-15, C-15	W-10, C-10
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		W: 1 ECTS, C: 1 ECTS	
13.	Metody dydaktyczne		Metody podające (wykłady, objaśnienia, dyskusja). Metody eksponujące (przykłady istniejących dokumentów). Metody praktyczne (praktyczne zastosowanie omawianych treści, analiza dokumentów, studium przypadku). Testy z psychometrii- diagnoza studentów
14.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu		Egzamin: test pisemny wielokrotnego wyboru. Zaliczenie: ocena na podstawie przygotowanych przez studentów rozwiązań, przygotowanie portfolio „Teczka osobowa pracownika”. Analiza studium przypadku z obszaru HR
15.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		Wykłady Charakterystyka rodzajów polityki personalnej w organizacji. Nowe trendy w HR, znaczenie zmian pokoleniowych w wybranych obszarach przedsiębiorstwa. Obszary zarządzania zasobami ludzkimi, planowanie zatrudnienia, rekrutacja, selekcja, alokacja, ocenianie, motywowanie, szkolenie pracowników, rozstawianie się z pracownikiem outplacement, Ludzie jako zasób w organizacji, etyka, emocje, komunikacja, osobowość czyli co wpływa na wzajemne interakcje w firmie. Wybrane metody i narzędzia zarządzania zasobami ludzkimi: tworzenie i opis stanowisk pracy, metody wartościowania pracy, metoda 360 stopni, metoda kafeteryjna Ćwiczenia: Analiza studium przypadku problemów z obszaru HR Tworzenie teczek osobowych pracowników Analiza podstawowych dokumentów związanych z pracą w dziale HR Testy psychometryczne – wykorzystanie w HR diagnoza studencka.
16.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	W01. Wyjaśnia tematykę zarządzania kadrami. W02. Rozpoznaje kwestie związane z zarządzaniem kadrami w konkretnych sytuacjach.
		Umiejętności	U01. Stosuje przepisy prawa związane z problematyką zarządzania kadrami. U02. Wykorzystuje wiedzę z zarządzania kadrami w celu wykonania zadań w ramach powierzonych zasobów.
		Kompetencje społeczne	K01. Współdziała w grupie realizując zagadnienia zarządzania kadrami. K02. Broni zastosowane rozwiązania z zakresu zarządzania kadrami.

17.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	Literatura podstawowa: 1. Zarządzanie zasobami ludzkimi : Tworzenie kapitału ludzkiego organizacji / Henryk Król, Antoni Ludwiczynski.- Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2014. 2. Instrumenty zarządzania kapitałem ludzkim : ćwiczenia i studia przypadków / pod red. Alicji Miś ; [aut. Alicja Miś et al.].- Kraków : Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego, 2012. 3. Prawo pracy : podręcznik dla studentów prawa / Urszula Jackowiak, Waldemar Uziak, Alina Wypych-Żywicka.- 4. wyd., stan prawny na 30 czerwca 2012 r.- Warszawa : Wolters Kluwer Polska, 2012. (Seria Akademicka.) Literatura uzupełniająca: 1. Zarządzanie pracownikami w małej firmie / John Stredwick ; [tł. Tomasz Misiołek].- Wyd. 2.- Gliwice : Wydawnictwo Helion, cop. 2005. 2. Zarządzanie zasobami ludzkimi dla studiów MBA / pod red. Jamesa Pickforda ; przeł. Jakub Kluziński, Agnieszka Kosewska-Sochoń, Michał Szczepański ; Financial Times.- Warszawa : K.E. Liber, 2003. 3. Gospodarowanie kapitałem ludzkim : zbiór zadań do wybranych subdyscyplin i zagadnień / Anna Lipka [et al.].- Katowice : Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej im. Karola Adamieckiego, 2008.
-----	---	--

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)				
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]			
	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Udział w wykładach	15		10	
Samodzielne studiowanie tematyki wykładów (w tym przygotowanie do egzaminu)	25		30	
Udział w ćwiczeniach audytoryjnych	15		10	
Samodzielne przygotowywanie się do ćwiczeń (w tym przygotowanie do zaliczenia, wykonanie portfolio)	8		15	
Udział w konsultacjach	12		15	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	75		80	
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	1,7	1,3	1,3	1,7

Macierz oraz weryfikacja efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu) w odniesieniu do form zajęć

Numer efektu uczenia się (efekt przedmiotowy)	PRZEDMIOTOWY EFEKT UCZENIA SIĘ	Form zajęć	Metody weryfikacji w formie tradycyjnej /zdalnej	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA				
EK-P_W01	Student potrafi wyjaśniać tematykę zarządzania kadrami.	W	Egzamin: test pisemny	EK-K_W03
EK-P_W02	Rozpoznaje kwestie związane z zarządzaniem kadrami w konkretnych sytuacjach.	W	Egzamin: test pisemny	EK-K_W11
UMIEJĘTNOŚCI				
EK-P_U01	Stosuje przepisy prawa związane z problematyką zarządzania kadrami.	C	Zaliczenie na podstawie rozwiązanych studium przypadku, przygotowanie portfolio „Teczka osobowa pracownika”./forma zdalna to samo ale teczka osobowa jest w formie elektronicznej	EK-K_U02
EK-P_U02	Wykorzystuje wiedzę z zarządzania kadrami w celu wykonania zadań w ramach powierzonych zasobów.	C	Zaliczenie na podstawie rozwiązanych studium przypadku, przygotowanie portfolio „Teczka osobowa pracownika”/ forma zdalna to samo ale teczka osobowa jest w formie elektronicznej	EK-K_U09
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
EK-P_K01	Współdziała w grupie realizując zagadnienia zarządzania kadrami.	C	Zaliczenie na podstawie rozwiązanych studium przypadku, przygotowanie portfolio „Teczka osobowa pracownika”/ forma zdalna to samo ale teczka osobowa jest w formie elektronicznej	EK-K_K05
EK-P_K02	Broni zastosowane rozwiązania z zakresu zarządzania kadrami.	W+C	Zaliczenie na podstawie rozwiązanych studium przypadku, przygotowanie portfolio „Teczka	EK-K_K01

			osobowa pracownika”/ forma zdalna to samo ale teczka osobowa jest w formie elektronicznej	
--	--	--	---	--

* Określa się tutaj opis oczekiwanych efektów kształcenia/uczenia się, czyli tego, co student powinien po zakończeniu zajęć wiedzieć, rozumieć i być zdolny zademonstrować (wykonać). Zatem, w sylabusie, uwzględnia się tylko efekty możliwe do oceny i sprawdzenia, a w opisie efektów wykorzystuje się czasowniki operacyjne, ujęte w formie osobowej, które nazywają konkretne czynności studenta poddawane sprawdzeniu (np.: nazywa, ilustruje, opisuje, wyjaśnia, rozwiązuje, konstruuje, pracuje w zespole, itd.)

Formułując efekty uczenia się należy:

- unikać przesadnej detalizacji (rozdrabniania)
- zachować odpowiednią proporcję między liczbą efektów kształcenia przypisanych do poziomu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych (nie może być ich zbyt wiele),
- zapewnić zbieżność efektów kształcenia z celami przedmiotu, a także z efektami zdefiniowanymi w opisie efektów kształcenia w danym obszarze studiów,
- zachować realizm oczekiwań – tzn. dostosować efekty kształcenia do pozostałych założeń sylabusu, czyli do celów kształcenia, treści programowych, a także czasu przeznaczonego na realizację danego przedmiotu.

Definiowanie efektów uczenia się obejmuje trzy poziomy:

- **wiedza** - jest to efekt przyswojenia informacji; na wiedzę składa się zbiór opisu zasad, teorii, faktów powiązanych z określoną dziedziną nauki
(przykładowe czasowniki określające wiedzę: definiuje, nazywa, opisuje, wymienia, charakteryzuje, rozróżnia, ilustruje, wyciąga wnioski....)
- **umiejętności** – to zdolność do stosowania wiedzy i rozwiązywania problemów; są to umiejętności intelektualne oraz praktyczne.
(przykładowe czasowniki określające umiejętności: rozwiązuje, porządkuje, klasyfikuje, planuje, dowodzi, weryfikuje, analizuje, wykrywa, ocenia, szacuje, poddaje krytyce....)
- **Kompetencje społeczne (postawy)** – obejmują zdolność do autonomicznego i odpowiedzialnego wykonywania powierzonych zadań, gotowość do uczenia się przez całe życie, sprawność komunikowania się, umiejętność współdziałania z innymi.
(przykładowe czasowniki określające kompetencje społeczne: dyskutuje, pracuje samodzielnie, angażuje się w..., chętnie podejmuje się..., troszczy się o..., pracuje samodzielnie....)

Lp.	Elementy składowe sylabusu		Opis
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu		Zarządzanie
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot		Instytut Nauk Społecznych, Zakład Ekonomii
3.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		E.04.1.W, E.04.1.C.	E.04.1.W, E.04.1.C.
4.	Język przedmiotu		polski
5.	Typ przedmiotu		obowiązkowy do zaliczenia semestru
6.	Rok studiów, semestr		rok I, sem. I
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot		Dr Patrycja Pudło
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot		j.w
9.	Formuła przedmiotu		30h Wykład, 30h ćwiczenia .
10.	Wymagania wstępne		brak
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		W-30, C-30	. W-20, C-20
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		W: 2 ECTS, C: 3 ECTS	W: 2 ECTS, C: 3 ECTS
13.	Metody dydaktyczne		- dyskusja, - studium przypadku - quiz, - projekt
14.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu		Zaliczenie ćwiczeń: średnia ważona pochodząca z oceny raportów z ćwiczeń, projektów i/lub quizów (forma stacjonarna quiz, forma on-line projekty) Praca w programie MS Teams Zaliczenie wykładów: egzamin pisemny w formie testu wielokrotnego wyboru
15.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		Wykłady: Pojęcie, przedmiot i podmiot zarządzania. Elementy systemu zarządzania. Etapy procesu planowania i organizowania. Skuteczność systemu motywowania. Kontrola w zarządzaniu. Kultura organizacyjna jako element systemu zarządzania. Decydowanie w zarządzaniu. Style podejmowania decyzji. Zasady tworzenia struktur organizacyjnych. Rodzaje struktur organizacyjnych. Elementy strategii i etapy procesu zarządzanie strategicznego. Analiza SWOT, „5 sił Porteta”. Analiza macierzowa BCG i Strategiczna Karta Wyników. Wprowadzenie zmian w organizacji. Rozwój koncepcji zarządzania i myśli organizatorskiej. Współczesne paradygmaty i metody menedżeryzmu. Nadzór korporacyjny i społeczna odpowiedzialność biznesu. Ćwiczenia: Analiza studium przypadku- menadżer-przywódca, dyskusja panelowa Analiza studium przypadku firmy Krynica, praca w grupach Harmonogramowanie, praca indywidualna Analiza SWOT przedsięwzięcia biznesowego, analiza BCG, praca w grupach Prezentacja studenckich projektów lub quizów
16.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	Zna etapy i funkcje procesu zarządzania oraz zasady tworzenia struktur organizacyjnych i ich rodzaje. Zna elementy strategii organizacji i narzędzia analizy strategicznej, a także elementy kultury organizacyjnej.

		Umiejętności	Identyfikuje problemy wymagające planowania operacyjnego i strategicznego. Organizuje czynności związane z rozwiązaniem problemu. Sporządza analizę SWOT przedsięwzięcia biznesowego, analizę sektorową metodą „5 sił Portera”. Sporządza harmonogram pracownika na podstawie różnych kryteriów ograniczających Dokonyje identyfikacji czynników wpływających na kondycję przedsiębiorstwa w poszczególnych jej fazach,
		Kompetencje społeczne	Organizuje i kieruje pracą zespołów (projektowych, zadaniowych itp.) w środowisku pracy i poza nim. Współdziała w pracy i w grupie, przyjmując w niej różne role. Komunikuje się z otoczeniem w miejscu pracy i poza nim oraz przekazuje swoją wiedzę przy użyciu różnych środków przekazu informacji. Samodzielnie podejmuje różne inicjatywy.
17.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	Literatura podstawowa: 1. Zarządzanie w XXI wieku : Podręcznik akademicki. / Monika Kostera, Martyna Śliwa- Warszawa : Wydawnictwo Akademickie i Profesjonalne, 2010 2. Relacje międzyorganizacyjne w naukach o zarządzaniu / red. nauk. Andrzej K. Koźmiński, Dominika Latusek-Jurczak.- Warszawa : Wolters Kluwer, 2014 3. Nauka o zarządzaniu / Czesław Sikorski.- Łódź : Wydawnictwo Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi, 2009. 4. Zarządzanie : Teoria i praktyka / Andrzej K. Koźmiński, Włodzimierz Piotrowski.- Wyd. 5 zm.- Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2006. 5. Zarządzanie : teoria i praktyka w pigułce / Dariusz Jemielniak, Dominika Latusek-Jurczak.- Warszawa, 2005 6. Zarządzanie organizacjami.- Wyd. 2 / Bogdan Nogalski [et al.]- Toruń : Towarzystwo Naukowe Organizacji i Kierownictwa "Dom Organizatora", 2002. Literatura uzupełniająca: 1. Wielcy z wyboru / Jim Collins, Morten T. Hansen ; przekł. Dorota Gasper.- Warszawa : MT Biznes, 2013. 2. Wielcy świata biznesu : wyjątkowe osoby, które ukształtowały obraz współczesnej przedsiębiorczości / Rhymer Rigby ; przeł. Monika Raulinajtys.- Warszawa : Wolters Kluwer Polska, 2011. 3. Zjedz tę żabę : 21 metod podnoszenia wydajności w pracy i zwalczania skłonności do zwlekania / Brian Tracy ; przeł. Marian J. Waszkiewicz.- Wyd. 2. rozsz. i uzupełn.- Warszawa : MT Biznes, cop. 2010. 4. Nieformalne aspekty biznesu : Rosja, kraje arabskie, Honkong-Chiny, z doświadczeniami praktycznymi Autora / Andrzej Buszko.- Wyd. 1.- Warszawa : Wydawnictwo Placet, 2010. 5. Sztuka strategii : teoria gier w biznesie i życiu prywatnym / Avinash K. Dixit, Barry J. Nalebuff ; przeł. Dorota Gasper.- Warszawa : MT Biznes, cop. 2009	

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)		
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w wykładach	30	20
Samodzielne studiowanie tematyki wykładów	20	25
Udział w ćwiczeniach audytoryjnych	30	20
Samodzielne przygotowywanie się do ćwiczeń	15	30
Przygotowanie się do egzaminu / zaliczenia	20	20
Udział w konsultacjach	20	10
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	135	125

Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	2,9	2,1	2,0	3,0

Macierz oraz weryfikacja efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu) w odniesieniu do form zajęć				
Numer efektu uczenia się (efekt przedmiotowy)	PRZEDMIOTOWY EFEKT UCZENIA SIĘ	Form zajęć	Metody weryfikacji w formie tradycyjnej /zdalnej	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA				
EK-P_W01	Zna etapy i funkcje procesu zarządzania oraz zasady tworzenia struktur organizacyjnych i ich rodzaje.	W	Egzamin pisemny	EK-K_W05
EK-P_W02	Zna elementy strategii organizacji i narzędzia analizy strategicznej, a także elementy kultury organizacyjnej.	W	Egzamin pisemny	EK-K_W13
UMIEJĘTNOŚCI				
EK-P_U01	Identyfikuje problemy wymagające planowania operacyjnego i strategicznego. Organizuje czynności związane z rozwiązaniem problemu.	C	średnia ważona pochodząca z oceny raportów z ćwiczeń, projektów i/lub quizów	EK-K_U10
EK-P_U02	Sporządza analizę SWOT przedsięwzięcia biznesowego, analizę sektorową metodą „5 sił Portera”.	C	średnia ważona pochodząca z oceny raportów z ćwiczeń, projektów i/lub quizów	EK-K_U11
EK-P_U03	Sporządza harmonogram pracownika na podstawie różnych kryteriów ograniczających	C	średnia ważona pochodząca z oceny raportów z ćwiczeń, projektów i/lub quizów	EK-K_U01
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
EK-P_K01	Organizuje i kieruje pracą zespołów (projektowych, zadaniowych itp.) w środowisku pracy i poza nim.	C	średnia ważona pochodząca z oceny raportów z ćwiczeń, projektów i/lub quizów	EK-K_K06 EK-K_K02
EK-P_K02	Współdziała w pracy i w grupie, przyjmując w niej różne role.	C	średnia ważona pochodząca z oceny raportów z ćwiczeń, projektów i/lub quizów	EK-K_K05

EK-P_K03	Komunikuje się z otoczeniem w miejscu pracy i poza nim oraz przekazuje swoją wiedzę przy użyciu różnych środków przekazu informacji.	C+W	średnia ważona pochodząca z oceny raportów z ćwiczeń, projektów i/lub quizów	EK-K_K05
EK-P_K04	Samodzielnie podejmuje różne inicjatywy.	C+W	średnia ważona pochodząca z oceny raportów z ćwiczeń, projektów i/lub quizów	EK-K_K05

* Określa się tutaj opis oczekiwanych efektów kształcenia/uczenia się, czyli tego, co student powinien po zakończeniu zajęć wiedzieć, rozumieć i być zdolny zademonstrować (wykonać). Zatem, w sylabusie, uwzględnia się tylko efekty możliwe do oceny i sprawdzenia, a w opisie efektów wykorzystuje się czasowniki operacyjne, ujęte w formie osobowej, które nazywają konkretne czynności studenta poddawane sprawdzeniu (np.: nazywa, ilustruje, opisuje, wyjaśnia, rozwiązuje, konstruuje, pracuje w zespole, itd.)

Formułując efekty uczenia się należy:

- unikać przesadnej detalizacji (rozdrabniania)
- zachować odpowiednią proporcję między liczbą efektów kształcenia przypisanych do poziomu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych (nie może być ich zbyt wiele),
- zapewnić zbieżność efektów kształcenia z celami przedmiotu, a także z efektami zdefiniowanymi w opisie efektów kształcenia w danym obszarze studiów,
- zachować realizm oczekiwań – tzn. dostosować efekty kształcenia do pozostałych założeń sylabusu, czyli do celów kształcenia, treści programowych, a także czasu przeznaczanego na realizację danego przedmiotu.

Definiowanie efektów uczenia się obejmuje trzy poziomy:

- **wiedza** - jest to efekt przyswojenia informacji; na wiedzę składa się zbiór opisu zasad, teorii, faktów powiązanych z określoną dziedziną nauki
(przykładowe czasowniki określające wiedzę: definiuje, nazywa, opisuje, wymienia, charakteryzuje, rozróżnia, ilustruje, wyciąga wnioski....)
- **umiejętności** – to zdolność do stosowania wiedzy i rozwiązywania problemów; są to umiejętności intelektualne oraz praktyczne.
(przykładowe czasowniki określające umiejętności: rozwiązuje, porządkuje, klasyfikuje, planuje, dowodzi, weryfikuje, analizuje, wykrywa, ocenia, szacuje, poddaje krytyce....)
- **Kompetencje społeczne (postawy)** – obejmują zdolność do autonomicznego i odpowiedzialnego wykonywania powierzonych zadań, gotowość do uczenia się przez całe życie, sprawność komunikowania się, umiejętność współdziałania z innymi.
(przykładowe czasowniki określające kompetencje społeczne: dyskutuje, pracuje samodzielnie, angażuje się w..., chętnie podejmuje się..., troszczy się o..., pracuje samodzielnie....)

Mikro Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Zarządzanie finansami przedsiębiorstw	
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Nauk Społecznych, Zakład Ekonomii	
3.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		E.178.6.W E.178.6.C	
4.	Język przedmiotu	polski	
5.	Typ przedmiotu	obowiązkowy do zaliczenia specjalizacji	
6.	Rok studiów, semestr	III rok VI semestr	
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	dr Lesław Niemczyk	
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot	Należy wskazać stopień/tytuł naukowy	
9.	Formuła przedmiotu	wykład, ćwiczenia	
10.	Wymagania wstępne	podstawowa wiedza z finansów	
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		w - 15 ćw - 15	
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		ECTS 2 +2	
13.	Metody dydaktyczne	Wykład (prezentacja), dyskusja, pokaz Ćwiczenia, studium przypadku, analiza dokumentów) • formy kształcenia na odległość (jeżeli są stosowane) – nauczanie zdalne na platformie MsTeams – zajęcia synchroniczne (wykład z prezentacją • e-learning	
14.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	Ocena z egzaminu jest uzależniona od uzyskanego przez studenta wyniku procentowego wg następującej skali: bardzo dobry - 91% i powyżej dobry plus - 81-90% dobry - 71-80% dostateczny plus - 61-70% dostateczny - 51-60% niedostateczny - 50% i mniej Wartości procentowe będą zaokrąglane do liczb całkowitych z zgodnie z powszechnie obowiązującymi zasadami zaokrąglania Zaliczenie ćwiczeń – prezentacja pisemna i m/m na zadany temat oraz kompleksowe omówienie tematu.	

15.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		Wykłady/ćwiczenia Przedsiębiorstwo jako podmiot gospodarczy (pojęcie i istota przedsiębiorstwa, formy organizacyjno-prawne przedsiębiorstwa, systematyka przedsiębiorstw, otoczenie przedsiębiorstwa i menedżerów, proces zarządzania przedsiębiorstwem). Planowanie i podejmowanie decyzji w przedsiębiorstwie (planowanie w przedsiębiorstwie, planowanie strategiczne, planowanie operacyjne, biznesplan, podejmowanie decyzji). Organizowanie i zarządzanie zmianami w przedsiębiorstwie (pojęcie struktury organizacyjnej, elementy struktury organizacyjnej, klasyczne typy struktur organizacyjnych, nowoczesne typy struktur organizacyjnych, zarządzanie zmianami). Zarządzanie finansami przedsiębiorstwa (bilans, rachunek wyników, przepływy pieniężne, analiza finansowa, zarządzanie majątkiem obrotowym, inwestycje). Zarządzanie produkcją i jakością (rozwój produktów, procesy produkcyjne, zdolność produkcyjna, produkcja odchudzona (JiT), definicja jakości, całkowity koszt jakości, kompleksowe zarządzanie jakością). Zarządzanie logistyką i zakupami (pojęcie i etapy rozwoju logistyki, system logistyczny przedsiębiorstwa, koszty logistyczne przedsiębiorstwa, pojęcie i rozwój funkcji zakupowej w przedsiębiorstwie, proces i organizacja zakupów w przedsiębiorstwie, strategia produktu zaopatrzeniowego).
16.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	W01. Potrafi przedstawić cele, zadania, stosowane metody i specyfikę działalności poszczególnych funkcji biznesowych przedsiębiorstwa (finansów, marketingu, produkcji, logistyki, zakupów, zarządzania zasobami ludzkimi).
		Umiejętności	U01. Analizuje sprawozdania finansowe, wykorzystuje omawiane metody i narzędzia w celu diagnozowania procesów gospodarczych.
		Kompetencje społeczne	U01. Wykazuje odpowiedzialność za powierzone mu zadania, docenia inicjatywę, kreatywność i przedsiębiorczość wszystkich pracowników w osiągnięciu sukcesu gospodarczego przedsiębiorstwa.
17.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		Literatura podstawowa: 1. Zarządzanie finansami. / Eugene Brigham, Joel Houston.- Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN SA, 2015. 2. Bień W., Zarządzanie finansami przedsiębiorstwa, Defini, Warszawa 2008. Literatura uzupełniająca: 1. Przedsiębiorstwo. Zasady działania, funkcjonowanie i rozwój, Pod red. Janusza Żurka, Fundacja Rozwoju UG, Gdańsk 2007. 2. Griffin R.W., Podstawy zarządzania organizacjami, PWN, Warszawa 2007. 3. Bozarth C., Handfield R.B., Wprowadzenie do zarządzania operacjami i łańcuchem dostaw, Helion, Gliwice 2007.

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w wykładach	15	
Samodzielne studiowanie tematyki wykładów	10	
Udział w ćwiczeniach audytoryjnych	15	
Samodzielne przygotowywanie się do ćwiczeń	7	
Przygotowanie się do egzaminu / zaliczenia	8	

Sumaryczne obciążenie pracą studenta	55			
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	2,0	2,0		

Macierz oraz weryfikacja efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu) w odniesieniu do form zajęć				
Numer efektu uczenia się (efekt przedmiotowy)	PRZEDMIOTOWY EFEKT UCZENIA SIĘ	Form zajęć	Metody weryfikacji w formie tradycyjnej /zdalnej	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA				
EK-P_W01	Potrafi przedstawić cele, zadania, stosowane metody i specyfikę działalności poszczególnych funkcji biznesowych przedsiębiorstwa (finansów, marketingu, produkcji, logistyki, zakupów, zarządzania zasobami ludzkimi).	W	Egzamin pisemny prezentacja pisemna i m/m na zadany temat oraz kompleksowe omówienie tematu.	EK-K_W13 EK-K_W16
UMIEJĘTNOŚCI				
EK-P_U01	Analizuje sprawozdania finansowe, wykorzystuje omawiane metody i narzędzia w celu diagnozowania procesów gospodarczych.	W+C	prezentacja pisemna i m/m na zadany temat oraz kompleksowe omówienie tematu.	EK-K_U15
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
EK-P_K01	Wykazuje odpowiedzialność za powierzone mu zadania, docenia inicjatywę, kreatywność i przedsiębiorczość wszystkich pracowników w osiągnięciu sukcesu gospodarczego przedsiębiorstwa.	W+C	Egzamin pisemny prezentacja pisemna i m/m na zadany temat oraz kompleksowe omówienie tematu.	EK-K_K02

* Określa się tutaj opis oczekiwanych efektów kształcenia/uczenia się, czyli tego, co student powinien po zakończeniu zajęć wiedzieć, rozumieć i być zdolny zademonstrować (wykonać). Zatem, w sylabusie, uwzględnia się tylko efekty możliwe do oceny i sprawdzenia, a w opisie efektów wykorzystuje się czasowniki operacyjne, ujęte w formie osobowej, które nazywają konkretne czynności studenta poddawane sprawdzeniu (np.: nazywa, ilustruje, opisuje, wyjaśnia, rozwiązuje, konstruuje, pracuje w zespole, itd.)

Formułując efekty uczenia się należy:

- unikać przesadnej detalizacji (rozdrabniania)
- zachować odpowiednią proporcję między liczbą efektów kształcenia przypisanych do poziomu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych (nie może być ich zbyt wiele),
- zapewnić zbieżność efektów kształcenia z celami przedmiotu, a także z efektami zdefiniowanymi w opisie efektów kształcenia w danym obszarze studiów,
- zachować realizm oczekiwań – tzn. dostosować efekty kształcenia do pozostałych założeń sylabusu, czyli do celów kształcenia, treści programowych, a także czasu przeznaczanego na realizację danego przedmiotu.

Definiowanie efektów uczenia się obejmuje trzy poziomy:

- **wiedza** - jest to efekt przyswojenia informacji; na wiedzę składa się zbiór opisu zasad, teorii, faktów powiązanych z określoną dziedziną nauki
(przykładowe czasowniki określające wiedzę: definiuje, nazywa, opisuje, wymienia, charakteryzuje, rozróżnia, ilustruje, wyciąga wnioski....)

- **umiejętności** – to zdolność do stosowania wiedzy i rozwiązywania problemów; są to umiejętności intelektualne oraz praktyczne.
(przykładowe czasowniki określające umiejętności: rozwiązuje, porządkuje, klasyfikuje, planuje, dowodzi, weryfikuje, analizuje, wykrywa, ocenia, szacuje, poddaje krytyce....)
- **Kompetencje społeczne (postawy)** – obejmują zdolność do autonomicznego i odpowiedzialnego wykonywania powierzonych zadań, gotowość do uczenia się przez całe życie, sprawność komunikowania się, umiejętność współdziałania z innymi.
(przykładowe czasowniki określające kompetencje społeczne: dyskutuje, pracuje samodzielnie, angażuje się w..., chętnie podejmuje się..., troszczy się o..., pracuje samodzielnie....)

Lp.	Elementy składowe sylabusu		Opis	
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu		Zarządzanie małymi i średnimi firmami	
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot		Instytut Nauk Społecznych, Zakład Ekonomii	
3.	Kod przedmiotu		Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
			E.176.6.W, E.176.6.C	
4.	Język przedmiotu		polski	
5.	Typ przedmiotu		obowiązkowy do zaliczenia semestru/roku studiów,	
6.	Rok studiów, semestr		III rok semestr VI	
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot		Dr Patrycja Pudło	
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot		j.w	
9.	Formuła przedmiotu		Wykład, ćwiczenia	
10.	Wymagania wstępne		Znajomość podstawowa MS Exel, Word	
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych		Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
			wykłady 15 godz., ćwiczenia 15 godz. – stacjonarne	
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi		Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
			2ECTS- W, 2ECTS, Ćw	
13.	Metody dydaktyczne		studium przypadków zadania z wybranych metod i technik zarządzania gra symulacyjna (stacjonarnie) platforma MS teams	
14.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu		Egzamin test pisemny Ćwiczenia (forma zdalna): Zaliczenie projektu wdrożeniowego Aktywność na zajęciach Ćwiczenia (forma stacjonarna): Gra symulacyjna Projekt wdrożeniowy Aktywność	
15.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		Wykłady: Charakterystyka firm sektora MSP. Klasyfikacja MSP zadania obliczeniowe pod wnioski do dofinansowania Małe przedsiębiorstwo - tworzenie, rozwój i przekształcanie. Przedsiębiorstwa o charakterze rodzinnym. Zarządzanie małym i średnim przedsiębiorstwem w warunkach globalizacji i pandemii Wewnętrzne i zewnętrzne bariery rozwoju MŚP Stymulatory rozwoju i kryzysy w różnych fazach cyklu życia MŚP Podsystemy konkurencyjności przedsiębiorstwa generatory rozwoju MŚP Kluczowe czynniki sukcesu MSP Możliwości rozpoczęcia działalności w sektorze MSP Ćwiczenia: Wybrane metody techniki wykorzystane w różnych obszarach funkcjonowania przedsiębiorstwa Aplikacja wybranych metod podczas gry symulacyjnej Ciekawostki z sektora MSP w Polsce Doświadczenia najlepszych Polskich firm z sektora MSP	
16.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	Rozumie i potrafi zdefiniować bariery rozwoju MSP Opisywać elementy składowe otoczenia, kluczowe czynniki MSP	
		Umiejętności	Opisywać wpływ otoczenia na organizację. Zastosować wybrane narzędzia zarządzania	

		Kompetencje społeczne	Łączyć różne koncepcje i techniki zarządzania dla wyjaśnienia danego zagadnienia organizacyjnego. Opisywać i doceniać elementy konkurencyjności i procesów społecznych w organizacji.
17.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		Literatura podstawowa: 1. Prezentacje do wykładów przygotowywane przez prowadzącego 2. Raport o stanie sektora małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce w latach 2008–2009, pod kierunkiem A. Wilmańskiej, PARP, Warszawa 2010. 3. K. Safin, Przedsiębiorstwa rodzinne – istota i zachowania strategiczne, AE im. O. Langego, Wrocław 2007. 4. Ł. Sułkowski, A. Mariański, Firmy rodzinne – jak osiągnąć sukces w sztafecie pokoleń, Poltext, Warszawa 2009. 5. J.A. Stoner, C. Wankel, Kierowanie, PWE, Warszawa 1992. 6. Krukowski K., Kulas-Klimaszewska I. 2002. Planowanie strategiczne - wybrane metody. Wyd. APIS, Olsztyn. 7. Drązek Z., Niemczynowicz B., Zarządzanie strategiczne przedsiębiorstwem, PWE, Warszawa 2003. Literatura uzupełniająca: 1. G. Thorton, Biznes rodzinny, Helion, Gliwice 2004. 2. Zarządzanie małym i średnim przedsiębiorstwem, red. K. Safin, AE im. O. Langego, Wrocław 2008. 3. M. J. Hatch, Teoria organizacji, PWN, Warszawa 2002. 4. J. Jeżak, W. Popczyk, A. Winnicka-Popczyk, Przedsiębiorstwo rodzinne, Difin, Warszawa 2004. 5. B. Kozuch, Nauka o organizacji, CeDeWu, Warszawa 2007. 6. M. Laszczak, Kierowanie małą firmą, Poltex, Warszawa 2004. B. Piasecki, Ekonomia i zarządzanie małą firmą, PWN, Warszawa-Łódź 2001.

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)				
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]			
	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Udział w wykładach	15		10	
Samodzielne studiowanie tematyki wykładów (w tym przygotowanie do egzaminu)	10		10	
Udział w ćwiczeniach audytoryjnych i laboratoryjnych	15		10	
Samodzielne przygotowywanie się do ćwiczeń (w tym przygotowanie do zaliczenia)	7		10	
Udział w konsultacjach	8		10	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	55		50	
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	0,7	0,3	0,6	0,4

Macierz oraz weryfikacja efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu) w odniesieniu do form zajęć				
Numer efektu uczenia się (efekt przedmiotowy)	PRZEDMIOTOWY EFEKT UCZENIA SIĘ	Form zajęć	Metody weryfikacji w formie tradycyjnej /zdalnej	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA				
EK-P_W01	Rozumie i potrafi zdefiniować bariery rozwoju MSP	W	Egzamin pisemny	EK-K_W04
EK-P_W02	Opisywać elementy składowe otoczenia, kluczowe czynniki MSP	W	Egzamin pisemny	EK-K_W13
UMIEJĘTNOŚCI				
EK-P_U01	Opisywać wpływ otoczenia na organizację.	CW	Średnia oceny z projektu aktywności i wyniku gry symulacyjnej / Średnia oceny z projektu i aktywności	EK-K_U07
EK-P_U02	Zastosować wybrane narzędzia zarządzania	CW	Średnia oceny z projektu, aktywności i wyniku gry symulacyjnej/ Średnia oceny z projektu i aktywności	EK-K_U09
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
EK-P_K01	Łączyć różne koncepcje i techniki zarządzania dla wyjaśnienia danego zagadnienia organizacyjnego.	CW	Średnia oceny z projektu, aktywności i wyniku gry symulacyjnej/ Średnia oceny z projektu i aktywności	EK-K_K01
EK-P_K02	Opisywać i doceniać elementy konkurencyjności i procesów społecznych w organizacji.	W+CW	Średnia oceny z projektu, aktywności i wyniku gry symulacyjnej/ Średnia oceny z projektu i aktywności	EK-K_K06

* Określa się tutaj opis oczekiwanych efektów kształcenia/uczenia się, czyli tego, co student powinien po zakończeniu zajęć wiedzieć, rozumieć i być zdolny zademonstrować (wykonać). Zatem, w sylabusie, uwzględnia się tylko efekty możliwe do oceny i sprawdzenia, a w opisie efektów wykorzystuje się czasowniki operacyjne, ujęte w formie osobowej, które nazywają konkretne czynności studenta poddawane sprawdzeniu (np.: nazywa, ilustruje, opisuje, wyjaśnia, rozwiązuje, konstruuje, pracuje w zespole, itd.)

Formułując efekty uczenia się należy:

- unikać przesadnej detalizacji (rozdrabniania)
- zachować odpowiednią proporcję między liczbą efektów kształcenia przypisanych do poziomu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych (nie może być ich zbyt wiele),

- zapewnić zbieżność efektów kształcenia z celami przedmiotu, a także z efektami zdefiniowanymi w opisie efektów kształcenia w danym obszarze studiów,
- zachować realizm oczekiwań – tzn. dostosować efekty kształcenia do pozostałych założeń sylabusu, czyli do celów kształcenia, treści programowych, a także czasu przeznaczonego na realizację danego przedmiotu.

Definiowanie efektów uczenia się obejmuje trzy poziomy:

- **wiedza** - jest to efekt przyswojenia informacji; na wiedzę składa się zbiór opisu zasad, teorii, faktów powiązanych z określoną dziedziną nauki
(przykładowe czasowniki określające wiedzę: definiuje, nazywa, opisuje, wymienia, charakteryzuje, rozróżnia, ilustruje, wyciąga wnioski....)
- **umiejętności** – to zdolność do stosowania wiedzy i rozwiązywania problemów; są to umiejętności intelektualne oraz praktyczne.
(przykładowe czasowniki określające umiejętności: rozwiązuje, porządkuje, klasyfikuje, planuje, dowodzi, weryfikuje, analizuje, wykrywa, ocenia, szacuje, poddaje krytyce....)
- **Kompetencje społeczne (postawy)** – obejmują zdolność do autonomicznego i odpowiedzialnego wykonywania powierzonych zadań, gotowość do uczenia się przez całe życie, sprawność komunikowania się, umiejętność współdziałania z innymi.
(przykładowe czasowniki określające kompetencje społeczne: dyskutuje, pracuje samodzielnie, angażuje się w..., chętnie podejmuje się..., troszczy się o..., pracuje samodzielnie....)